The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 3-0792, EM 3-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A. Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Kezbers, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
WEDNESDAY, OCTOBER 9, 1963

LATVIJA
AMERIKĀ

81. n-rs. TREŠDIEN, 1963. GADA 9. OKTOBRĪ 13. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprīlpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 3-3239, kantorim — EM 3-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA
Tālruņi: DI 2-2324, BR 3-3681.

3, 4

DARBU UN SIRDIS CIŅAI PAR BRĪVU LATVIJU

MŪMS PASIEM JĀCERT UZ NĀKAMĪBU LOGS.

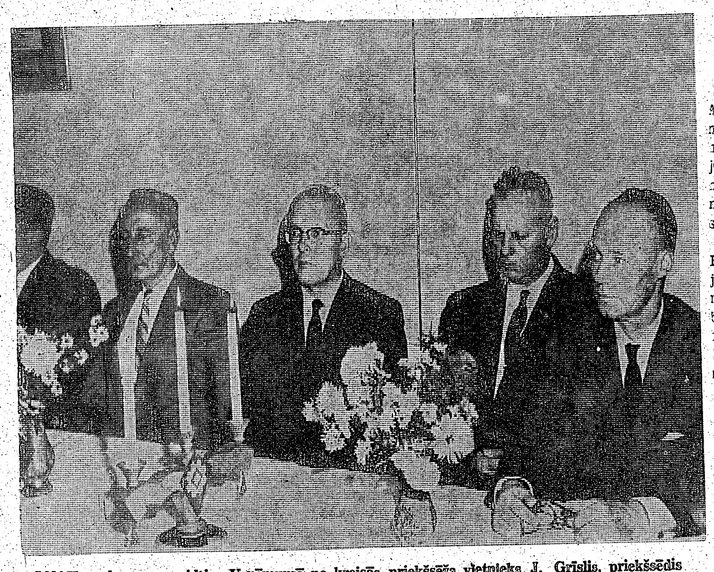

LNAK padomes prezidijs. Uzņēmumā no kreisās priekšsēža vietnieks J. Grīslis, priekšsēdis prof. A. Dreimanis, pr-ka vietnieks R. Epneris un sekretārs K. Šlesers. Foto J. Gailītis.

LNAK septītās padomes 2. ses jā svētdien Hamiltonā pulcējās Kanadas latviešu sabiedriskās dzīves vadītāji, lai uzklausītu mūsu centrālās pārstāvniecības ziņojumus par paveikto darbu un radītu vadlīnijas turpmāko mērķu īstenošanai.

ALAs viesi LNAK padomes rudens sesijā: Kultūras biroja vadītājs Dr. P. Norvilis un ALAs ģenerālsekretārs B. Albats. Foto J. Gailītis

Sanāksmi ar svētbrīdi ievadīja māc. E. Pāvasars.

Sesijas darba posma sākumā padomes priekšsēdis prof. A. Dreimanis norādīja, ka šogad paiet 15 gadi kopš lielāka apmēra latviešu organizēšanās Kanadā.

„Gadu tecējumā mūsu sabiedriskie centieni ir mainījušies. No savstarpējās palīdzības un praktiskās dzīves informācijas apmaiņas pirmajos ieceļošanas gados esam uzņēmušies augstākus mērķus. Mūsu galvenais mērķis šodien ir ar darbu un sirdi sekmēt cīņu par brīvu Latviju," uzrunā teica prof. A. Dreimanis. „Izvērtēsim, ko esam paveikuši, un vienosimies par to, kā kāpināt šo cīņu!"

Sanāksmi ar savu klātieni bija pagodinājuši arī Sav. Valstu latviešu centrālās pārstāvniecības pārstāvji: ALAs ģenerālsekretārs B. Albats un ALAs Kultūras biroja vadītājs P. Norvilis.

ALAs ģenerālsekretārs uzrunā apliecināja Sav. Valstu un Kanadas latviešu ciešās sadarbības nozīmi un aicināja, lai šī sadarbība izveidotos vēl ciešāka.

„Mērķis mums visiem ir viens," uzsvēra ALAs ģenerālsekretārs, „— kalpot tautai un Latvijas lietai."

LNAK valdes priekšsēdis J. Niedra referēja par LNAK paveikto darbu politiskā, kultūras, aprūpes un informācijas laukā.

Sekoja valdes priekšsēža un atsevišķo nozaru vadītāju ziņojumi. Padomes locekļi ar interesi noklausījās ilggadīgā latviešu sabiedriskā darbinieka V. Upeslāča ieteikumus latvietības saglabāšanai.

Sesijas noslēgumā par dažiem jautājumiem bija it spraigas debates.

Par šo nozīmīgo Kanadas latviešu sanāksmi sīkāku atreferējumu lasiet mūsu laikraksta nākamajā numurā.

Franči būvē ūdeņražbumbu

PREZIDENTS DE GOLLS SOLA ATOMZEMŪDENES JAU 1967. G. TAI PAŠĀ LAIKĀ BŪSOT GATAVAS ARĪ PIRMĀS RAĶETES

Nerēķinādamās ar lēmumiem Apvienotās Nācijās, nerēķinādamās ar Maskavā parakstīto līgumu daļējai atomieroču mēģinājumu pārtraukšanai, Francija neatlaidīgi cīnās pati par savu, ne no viena neatkarīgu atomarsenālu.

Pagājušās nedēļas nogalē Francijas aizsardzības ministrija varēja ziņot, ka franču zinātnieki aizsteigušies priekšā darbu plāniem par vairākiem gadiem un rezultātā Francijai jau līdz 1967. gadam būs sava ūdeņražbumba, atomzemūdenes un pirmās atomraķetes.

Pašreiz, bruņošanās laukā, Francija darbojas pilnīgi neatkarīgi kā no Sav. Valstīm, tā Ziemeļatlantijas organizācijas. Vienīgā valsts ar ko Francija būtu gribējusi sadarboties ir Rietumvācija. Prezidentam de Gollam katrā ziņā bija ļoti nepatīkams pārsteigums dzirdēt, ka Rietumvācija izšķirusies pievienoties pārējām Ziemeļatlantijas organizācijas valstīm, būvējot paredzēto 25 kuģu Polaris raķešflotē. Francija ir vienīgā valsts piecpadsmit Ziemeļatlantijas organizācijas nāciju starpā, kas cīnās par pilnīgu atomieroču neatkarību. Pārējās nolēmušas pieņemt Sav. Valstu palīdzību, atomieroču uzraudzību atstājot amerikāņu rokās. Nākamo gadu laikā, kamēr Sav. Valstis steigs būvēt Rietumeiropas aizsardzībai nepieciešamo atomzemūdeņu floti, Polaris raķetes tiks novietotas uz kuģiem. Ar minēto raķeti paredzēts apbruņot 25 kuģus. Pēdējiem paredzēta jauktu tautību apkalpe — vienam kuģim trīs tautību jūrnieki.

Kamēr plaisa starp komūnistu Ķīnu un Padomju Savienību kļūst jo dienas platāka un var novest pat pie diplomātisko attiecību pārtraukuma, Maskava visā klusībā gatavojas vispasaules komūnistu partijas konferencei, lai vienreiz par visām reizēm parādītu, cik tālu no Marksa - Ļeņina doktrīnas novirzījies Maocetungs un Ķīnas komūnisti.

Visjaunākajā uzbrukumā komūnistu Ķīnai Padomju Savienības komūnistu partijas oficiozs Komūnists uzsver, ka ķīnieši ar savu darbību mēģina graut starptautiskā komūnisma kustību, ka Pekinga izturas pret padomju partiju un citām marksistu partijām kā pret ienaidniekiem un ka ķīnieši mēģina partiju ideoloģiskos disputus pārvērst disputos starp valstīm. Raksta noslēgumā krievi ķīniešus burtiski apvaino nodevībā, pasvītrojot, ka Pekinga izpaudusi imperiālistiem slepenu komūnistu iekšējo lietu informāciju.

Rietumu politiskie novērotāji domā, ka Hruščevs pašreiz laiku uzskata par piemērotu un savu poziciju par drošu, lai sasauktu vispasaules komūnistu partiju konferenci, kuŗā viņš tad mēģinās izcīnīt neapšaubāmu un nedisputējamu pasaules pirmā komūnista titulu.

KAS NOTIKS PAVASARĪ?

Padomju Savienībai, tās Austrumeiropas satelītiem un komūnistu Ķīnai stāv priekšā gara un grūta ziema ar vēl grūtāku pavasari. Tikai pamazām iespējams nākt pie galīgā slēdziena, ka komūnistu pasaulē šīgada raža bijusi katastrofāli vāja un ka to no bada nāves var paglābt vienīgi tie paši kapitālisti.

No Vašingtonas ziņo, ka oficiālu vēlēšanos iepirkt labību Sav. Valstīs izteikušas Ungārijas, Čehoslovakijas un Bulgārijas valdības resp. valstis, kas normālos apstākļos vienmēr pašas varējušas atļauties eksportēt savus lauksaimniecības ražojumus.

Kā Sav. Valstis beigu beigās reaģēs uz komūnistu vēlēšanos iepirkt labību, vēl nebūt nav skaidrs. No vienas puses amerikāņiem ir tik liels kviešu pārpalikums, ka katra eksportiespēja būtu jāsaņem atplēstām rokām. No otras puses atkal, prezidenta vēlēšanu kampaņas priekšvakarā demokrati, bez republikāņu atbalsta, lēmumu tirgoties ar komūnistiem kavējas pieņemt.

Cik var spriest no pašreizējās domju Savienībai tādā gadījumā, Vašingtonas nostājas, Ungārijai, Čehoslovakijai un Bulgārijai amerikāņi labību pārdos un Padomju Savienība to pirks, tad tas nozīmēs, ka Sav. Valstis izsniegušas Padomju Savienībai ilgtermiņa kredītu.

Kā ziņo, Sav. Valstu prezidents Kenedijs par šādu darījumu varēs vienoties ar republikāņiem.

PAKISTĀNA PRASA PALĪDZĪBAS PĀRTRAUKŠANU INDIJAI

No Otavas ziņo, ka Pakistānas ārlietu ministrs prasījis Kanadai pārtraukt militāro un saimniecisko palīdzību Indijai. Indijas bruņošanās, jaunas komūnistu Ķīnas agresijas gaidās, ārkārtīgi pasliktinājušas attiecības ar Pakistānu. Pēdējā baidās, ka Indija, vienreiz izlīgusi ar komūnistu Ķīnu, savu jaunieguto militāro varu vērsīs pret skaitliski daudz mazāko un ģeografiski sašķelto Pakistānu.

Pēc Pakistānas ārlietu ministra domām saspīlējums starp Indiju un komūnistu Ķīnu nekad nav bijis nekas vairāk kā vietēja rakstura robežstrīds, un kā tāds arī atrisināts. Pakistāna Indijas un komūnistu Ķīnas pierobežā kara darbības atjaunošanos negaida un līdz ar to tā neredz nekāda iemesla Indijas armijas stiprināšanai resp. Kanadas militārās palīdzības turpināšanai.

No Indijas apmēriem vērtējot, Kanadas militārā palīdzība gandrīz nav pieminēšanas vērta. Kanada pāris pēdējo gadu laikā iedevusi Indijai ieročus un kara materiālus 4,5 milj. dolaru vērtībā. Tai pašā periodā palīdzēts arī Pakistānai. Tagad tā gribētu, lai Indijai palīdzība tiktu pārtraukta, bet Pakistānai palielināta.

BEĻĢIJA ATBALSTĪS AN ARMIJU KONGO

Beļģijas valdība Briselē paskaidro, ka tā nolēmusi pārtraukt līdzšinējo boikotu un maksās savu daļu AN Armijas uzturēšanai Kongo nākošos sešus mēnešus. Beļģijas maksājumu daļa kopsummā būs ap 200.000 dolaru. Nav domājams, ka beļģi maksās savus vecos parādus — vairāk kā 3 milj. dolaru. Apvienoto Nāciju militārās operācijas Kongo boikotē arī Francija — parādā vairāk kā 16 milj. dolaru un Padomju Savienība, kuŗas parādi tuvojas 40 milj. dolaru zīmei. Apvienoto Nāciju militārā vadība domā, ka starptautiskās armijas uzturēšana Kongo būs nepieciešama vismaz līdz nākamā gada jūnijam, izmaksājot vismaz 16 milj. dolaru katrus sešus mēnešus.

Sesijas dalībnieki V. Toma, A. Martinsone un P. Dreimanis. Foto J. Gailītis

EIROPA ATVADĀS NO ADENAURA

15. oktobrī Rietumvācijas kanclers Adenauers, padodoties savas partijas, savu gadu un Rietumu pasaules vadošo politiķu spiedienam, atkāpjas no amata un dod vietu saimniecības ministram profesoram Erhardam. Taču jo tuvāk nāk Adenauera atkāpšanās diena, jo vācu presē izmanāmas nopietnākas bažas, kas būs pēc „vecā". Ir tiesa, saimniecības ministrs ir gādājis par „saimniecisko brīnumu", bet šis brīnums bez politiskās aizmugures, bez Vācijas restaurēšanas nebūtu bijis nekāds brīnums, tikai augstas konjunktūras posms Vācijas vēsturē. Paši vācieši pamatoti jautā, vai jaunais kanclers, kuŗš gadu ziņā nemaz nav vairs jauns, pratīs tikpat veikli manevrēt starptautiskā politikā kā viņš prata stabilizēt vācu marku.

Pagaidām vāciešiem ir labas ceribas, ka Erhards, ticis kanclera amatā, būs labs valsts kapteinis, ne tikai mantzinis. Citās Eiropas galvaspilsētās par Erhardu nav sevišķi augstās domās. Pielaiž varbūtību, ka viņš pēc nākošām vēlēšanām nav vairs kanclers. Taču šie jautājumi atstājami nākotnei.

Toties daudzi tagad jautā, kur meklējams kanclera Adenauera lielums, kaut gan tam nevajadzētu nekādus pierādījumus. Katrs, kas atceras Vāciju kā okupētu un drupu klātu zemi, zina, ka par Vācijas saimniecisko un politisko atplaukumu galvenokārt pateicība pienākas kancleram Adenaueram. Viņš ir bijis jaunās Vācijas architekts. 1949. gada septembrī viņu par valdības galvu izraudzīja ar vienas balss vairākumu. Taču šis mazais vairākums nebaidīja vecco vīru. Viņš lika lietā nepieredzētu enerģiju un drīzi vien panāca savai kristīgo demokratu partijai absolūtu vairākumu.

Viens no spēcīgākiem un neiecietīgākiem Adenauera oponentiem bija mirušais Vācijas sociāldemokratu vadonis Kurts Sumachers. Viņš nogāja pat tik tālu, ka kādā parlamenta sēdē Konradu Adenaueru nosauca par „sabiedroto kancleru". Tas bija smags apvainojums Adenaueram, jo neviena tauta nepiedod savai valdībai, kas darbojas, kaut arī draudzīgas, tomēr citas tautas labā. Tomēr Konrads Adenauers ne vien pārdzīvoja savu gados jaunāko oponentu, bet arī pierādīja, ka viņa ievadītā Eiropas politika ir vienīgā, kas var garantēt Vācijai neatkarību un neapstrīdamu vietu Atlantijas aizsardzības apvienībā.

Otrs Adenauera mūža darbs, ar ko viņš ieiet ne vien Vācijas, bet visas Eiropas vēsturē, ir izlīgums ar Franciju. Francija un Vācija — divi „mūžīgie ienaidnieki" tagad ir aprakuši visus kara cirvjus un atraduši pamatus auglīgai sadarbībai un draudzībai. Lai cik ļoti dažam labam valstsvīram Bonnas un Parīzes sadarbība liktos bīstama, tomēr pat šī izlīguma pretinieki tagad spiesti atzīt, ka neiespējamais ir noticis. Vai Francijas un Vācijas draudzība pēc kanclera atkāpšanās atvēsināsies, kā daži britu laikraksti pareģo, pagaidām ir grūti teikt. Būtiski ir tā, ka nevis katrreizējā valdība nosaka attiecīgās valsts ārpolitiku, bet ārējie un iekšējie apstākļi. Francijai nav pagaidām cita tuvāka kaimiņa kā Vācija un neatrast arī otras valsts, kuŗas intereses tā saskanētu ar Franciju kā Vācijas. No tā visa jāsecina, ka draudzībā pastāvēs, jo nav nekā cita, ko likt tās vietā.

Ne tagadējā ASV, ne Lielbritanijas valdība turklāt nevar iegūt no apstākļa, ja sāktos par jaunu berze franču un vācu starpā. Vācijas ārpolitika Adenauera laikā bija izteikti antikomūnistiska, bet draudzīga Eiropas tautām, pat tām, kuŗas atrodas aiz dzelzs aizkara. Protams, Adenaueram neizdevās atjaunot diplomātiskos sakarus ar Varšavu un Prāgu, taču daļēji tas ir paveikts, jo Varšavā jau darbojas vācu tirdzniecības delegācija.

Adenaueram neizdevās panākt arī sašķeltās Vācijas apvienošanu. Viņam neizdevās atbrīvot visus vāciešus, to starpā arī Baltijas vāciešus, kas vēl aiz Urāliem smok piespiedu trimdā, strādājot spaidu darbu nometnēs. Taču 1955. gada rudenī, apmeklējot Maskavu, viņš radīja apstākļus, kuŗos labai daļai vācu gūstekņu, kas vēl 10 gadus pēc kara atradās Krievijā spalšās personības ieteikme.

Skats Toronto Latviešu nama vestibilā. Nama iegādes talkā aicinātie ikviens tautietis.

VISĀ PASAULĒ

● No Anglijas uz Padomju Krieviju gadā dodoties 20.000 britu tūristu, bet tikai kāds tūkstotis krievu iebraucot tur.

● Septembrī Padomju Savienības pārdevusi Rietumeiropā 200 t zelta £ 78.540.000 vērtībā, lai maksātu par brīvajā pasaulē iepirkto labību. 50 kuģi no Kanadas šoruden vedīs uz Krieviju 60 miljonu bušeļu labības, bet līdz nākamā gada jūnijam nolīgts piegādāt 228 miljonus bušeļu £ 170 miljonu vērtībā.

● Polija samazina šī gada akmeņogļu izvedumu par 1 miljonu tonnu, izsludina algu ierobežojumus un aizliegumu pieņemt vairāk strādnieku rūpniecībā.

● Spānija atjaunojusi vienošanos par savas territorijas iznomāšanu Savienoto Valstu militārām bāzēm uz turpmākiem pieciem gadiem.

● Stāsts ar laimīgām beigām Londonā beidzies ungārietei M. Pacius, neuzkrītoši izslīdot no ekskursantu grupas un salaulājoties ar savu sen iecerēto, kas Ungārijā atstājis jau nemieru laikā. No grupas izbēguši vēl 4 citi ungāri.

LATVIJA

81. n-rs. TREŠDIEN, 1963. GADA 9. OKTOBRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja pievienota pasta marka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

DIVĒJĀDAS MĒRAUKLAS

Nesen atklāti vairāki piemineklī nacistu noslepkavoto, koncentrācijas nometņu vietās, piemiņai. Šinīs vietās, necilvēcīgas varas pazudināti, aizgāja bojā arī daudzi latvieši.

Ja nu reiz Padomju Savienība patiesi domā par diktatūru upuru piemiņu, tad man būtu vairāki ierosinājumi kā šo darbu turpināt. Bez Štuthofas, Dachavas, Treblinkas nometnēm un citām slepkavību vietām, mēs varētu ierosināt celt pieminekļus Katiņas mežā, kur noslepkavoja poļu virsniekus un patriotus. Kā būtu ar Baltezeru, Centrālcietumu, Stabu ielas čeku, Litenes mežu? Piemiņas zīmes būtu vietā arī dzelzceļu malās, kur sniegā un salā pusizžērbtus izveda un nošāva latviešu karavīrus. Tas notika pēc kapitulācijas, kad tos veda uz Sibiriju. Būtu itin nozīmīgi celt pieminekli Mežciemā pie Daugavpils, uz kurieni nošaut savus upurus veda Daugavpils čekisti.

Bet par pieminekļiem komūnisma upuriem, diemžēl, vēl tagad, divdesmit gadus pēc nozieguma atklāšanas, baidās runāt, jo — vainīgie varētu apvainoties. Slepkavību organizētāji, brīvo tautu apspiedēji, moku kambaru pārziņi un bendes vēl uzmetučūs uz terorizēto tautu pleciem un raksta mīlīgus rakstus par mieru un pret atoma nāvi. Nemākulības un aplamās sistēmas dēļ kādreizējās lauksaimniecības zemes aiz dzelzs aizkara piedzīvo neražas, tad labības trūkumu tiem labprāt par vainu sarakstot zelta pārdod nicinātie kapitālisti. Viss, šķiet, vislabākā kārtībā. Aizmirsta tikai viena vienīga lieta.

Apspiestās tautas pašas nav aizmirsušas komūnistiskā režīma nozīdegumus. Tos zina arī jaunatne. Partijas dižvira logā iesviests akmens ir viņu spīta liecinieks. Apspiestās tautas cel garā pieminekļus uz mocekļu kapiem. Šos pieminekļus iznīcināt nav okupantu spēkos, jo gars ir stiprāks par brutālāko varu.

Meteors

Kāds ciemats uzcelts uz ūdens

Darbi Pļaviņu spēkstacijas celtniecībā noris pēc parastās brāķdaru metodes. Tas Rīgas presē pateikts daudzkārt. Padomju Jaunatne 6. septembra numurā apraksta t. s. Pēteŗa Stučkas ciemata būvdarbus. Šis ciemats pie Pļaviņām paredzēts spēkstacijas personālam. Tačuuzceltās mājas esot īsts brāķis – pagrabi ūdens pilni, un tur nevarot novietot ne saknes, ne dārzājus, ne kādas nevajadzīgas lietas. Arī šķu pirmo stāvu dzīvokļi esot mitri. „Pļaviņu celtniecības pārvaldes darbinieki pavisam aģārni iekārtojuši drenāžu, tā nevis ūdeni aizvada, bet gan ieplūdina pagrabos. Reizē ar ūdens plūdiem arvien plašāka kļūst sūdzību, rakstveida un mutvārdu pieprasījumu straume." PJ norāda, ka ugunsdzēsējiem bieži jābraucot izpumpēt pieplūdušie pagrabi. Un tās ir tikko uzceltās mājās.

LŪDZ ATSAUKTIES

Lūdz atsaukties Zemkopības ministrijas kādreizējos darbiniekus, kas strādājuši Zemes ierīcības komitejā no 1935. — 1939. gadam, un kas var apliecināt Tīņa Urbāna dienesta laiku šai iestādē. Ziņas lūdz iesūtīt Latvijas Sarkanam Krustam, Stuttgart - Bad Cannstatt, Zuckerbergstr. 153, Germany.

Bez tam LSK lūdz atsaukties Zemes ierīcības komitejas darbiniekus Lindi un Rīderu.

Lai noskaidrotu kāda kaŗa pazudušā leģionāra likteni, lūdzam atkārtoti atsaukties Alfrēdu Apini, kuŗš 1945. gada janvārī - februārī bijis Pomeranijā.

Agr. F. Grava

Kā boļševiki sagrāba varu savās rokās

(NO ATMIŅU KRĀJUMA LAIKI UN POLITIKA)

Kerenska un citu politiķu aklā ticība absolūti brīvai demokratijai, kur katrs var runāt un darīt, ko vien grib, noveda dzīvi vien pie tā, ka boļševiki uzdrošinājās ķerties pie ieročiem, un tikai 4 mēnešus pēc cara gāšanas, tie mēģināja gāzt Krievijas pagaidu valdību un ieņemt Petropavlovskas cietoksni. Valdība šo sacelšanos gan apspieda, un Ļeņins dabūja bēgt uz Somiju, bet boļševiku partijai atļāva arī turpmāk darboties, kas drīz vien, pēc apm. 4 mēnešiem, noveda pie 7. novembŗa (25. oktobŗa v. st.) revolūcijas, kad boļševikiem izdevās gāzt pagaidu valdību un sagrābt savās rokās visu varu Krievijā.

Tā kā šis notikums ir augstākā mērā nozīmīgs un tā sekas vēl tagad lielākā vai mazākā mērā izjūt visa pasaule, tad es, viens no nedaudzajiem, kas pirmie dabūja izbaudīt boļševiku varmācību, gribu še tuvāk pastāstīt, kā īsti lieliniekiem izdevās sagrābt varu savās rokās.

1917. g. augustā mani uzņēma Pēterpils Vladimira kaŗa skolā, lai sagatavotu par virsnieku. Kaŗa skola ar visu krūti stāvēja par pagaidu valdību un bija tai devusi uzticības zvērestu. Likās, ka ne vien kaŗa skolas, bet arī armija ir valdības pusē un vēlas turpināt kaŗu ar vācliešiem līdz pilnīgai uzvarai. Arī tauta to vēlējās, bet boļševiki, izmantojot vārda un sapuļču brīvību, arvien vairāk un vairāk saagitēja dažu tautas un armijas un dabūja savā pusē.

Mēs, kaŗa skolas audzēkņi, maršējot pa Pēterpili ielām, jau oktobŗa sākumā dzirdējām pret mums vērstus naidīgus saucienus no dažu cilvēku puses, bet nepievērsām tam nekādu vērību, jo katram taču tagad brīv savas domas izteikt. Kad iepirkāmies kādā veikalā, vai atsevišķi gājām pa ielu, daži cilvēki jau sauca: „Nu, muižnieku dēliņi, drīz vien jūs dabūsit pa ādu tā, ka ilgi to pieminēsit!" Šaubos, vai skolā tad vairs bija kāds muižnieku dēls.

Drīz jau atklāti visi runāja, ka 25. oktobŗa (7. nov. j. st.) naktī notiks boļševiku apvērsums. Vladimira kaŗa skola, tad dežūrēja Pēterpils galvenā telefona stacijā (Moikas ielā), citas kaŗa skolas citās svarīgās vietās, jo zaldātiem vairs droši nevarēja uzticēties.

Minētajā naktī drošības pēc mūsu kaŗa skola uz dežūru nolēma sūtīt nevis III rotu, kā tas pēc kārtas pienāktos, bet gan I rotu, kur bija lielākie un stiprākie audzēkņi. Parasti sardzē sūtīja pa 20 cilvēku, bet tai naktī nolika 40 vīru stipru sardzi ar skolas priekšnieka palīgu (pulkvedi) un 2 virsniekiem priekšgalā. Arī man iznāca būt šinī vēsturiskajā un pēdējā skolas sardzē, jo biju I rotā.

Visa nakts pagāja klusu un mierīgi, un likās jau, ka nekāda apvērsuma nebūs. Bet te piepeši plkst. 5 rītā no stacijas vārtiem, kur dežūrēja 2 junkuri, atskan briesmu signāls, un mēs visi pa galvu, pa kaklu ar pielādētām šautenēm skrejam ārā sētā, bet tur priekšā jau atrodam vairākus simtus apbruņotu zaldātu ar 2 zemākiem virsniekiem priekšgalā. Tā kā mūsu virsnieki nezin kur bija nozudūši, tad vecākais junkurs sāka komandēt uz zaldātiem atklāt uguni, bet boļševiku virsnieks komandē: „Junkuri, nešaut, bet nolaist šautenes, jo redzīet, cik daudz mūsējo un cik maz jūsu. Velti še izliet asinis, jūs visi tad tiksit apšauti. Tādēļ padodieties!"

Junkuri sakustas, cits taisās šaut, cits nolaiž šautenes, jo apjukums tiešām ir liels. Nezinām, ko īsti darīt, jo mūsu virsnieku vēl arvien nekur nav.

Beidzot sāk mūs komandēt boļševiku virsnieks: „Šauteni uz pleca, pa kreiso, uz priekšu, marš!" Mēs ar šautenēm uz pleca sojojam no telefona stacijas uz savu skolu. Visur vēl klusu un mierīgi. Ejam gar Ziemas pili — valdības mītni. Arī tur viss klusu. Neko vēl īsti nesaprotam, kas še notiek. Bet kad pārnākam savā skolā, tur esošie junkuri kliedz: „Kauns jums, I rota, atdevāt mūsu Krieviju! Kauns, kauns!"

Jā, tiešām tik viegli pārtīgi Krievija tika atdota boļševikiem. Vispirms jau, uz tik svarīgu sardzes posteni, kā galvenā telefona stacija, vajadzēja sūtīt nevis 40 cilvēku, bet visu kaŗa skolu; otrkārt, virsnieki nedrīkst briesmu brīdī atstāt junkurus vienus, lai tos varētu sākt komandēt svešs virsnieks, pie tam vēl boļševiku.

Sagrābuši telefona staciju, boļševiki tūliņ uz visām pusēm sāka dot rīkojumus, kādus vien vēlējās. Ap pusdienas laiku jau visas valsts iestādes bija viņu rokās, un kaŗa kuģis „Aurora" no Ņevas upes apšaudīja Ziemas pili. Drīz vien saņēma gūstā valdības locekļus, izņemot Kerenski, kuŗš bija aizbēdzis pie armijas.

Tā boļševiki jau pašā pirmajā gājienā guva uzvaru pār pilsoņiem, kuŗi atdusējās uz saviem lauriem, un domāja, ka pats Dievs par viņiem cīnīsies. Un tā tas, diemžēl, ir vēl tagad.

Kaŗa skolā boļševiki mūs atbruņoja un pie durvīm nolika sardzi. Atstāt skolu nevienam vairs nejāva. Nu bijām pilnīgi boļševiku varā.

Tā kā skolas I rota nenoturēja galveno telefona staciju, tad, lai revanšētos atkal, tā nolēma tūliņ, trešajā dienā sākt sacelšanos pret jauno boļševiku varu. Visa mūsu, kā arī pārējās kaŗa skolas tam piebiedrojās, un pēc divu dienu gūsta mūsu skolas junkuri atbruņoja un sagūstīja boļševiku sardzi skolā, uzlauza ieroču noliktavas, apbruņojās paši ar šautenēm, logos nostādīja ložmetējus un mēģināja iziet uz ielas, lai apvienotos ar tuvējo Pavlovas kaŗa skolu un tad kopā ar pārējām kaŗa skolām, nāves bataljoniem un citām uzticamām kaŗa vienībām sāktu kauju ar boļševikiem.

Bet tikko pirmie mūsu audzēkņi parādījās ārdurvīs, tūliņ uz tiem jau bira šauteņu lodu krusa, jo boļševiki tomēr bija dabūjuši zināt par gaidāmo sacelšanos un atsūtījuši fabrikas strādniekus, tramvajniekus un sev uzticamos zaldātus pie mūsu skolas un citur. Kad vairāki junkuri bija jau krituši, pārējie atvilkās atpakaļ, aizbarikadējās skolas ēkā un no visiem logiem atklāja uguni ar šautenēm un ložmetējiem uz boļševikiem. Daudzi krita lielinieku pusē, bet arī starp junkuriem nebija maz upuru. Tā cīnījāmies visu dienu, gaidot pilsoņu solītos papildspēkus, tomēr nekādu palīdzību nesagaidījām. Ap pusdienas laiku boļševiki pieveda pie skolas dažus lielgabalus un sāka graut skolas ēku. Sevišķi cieta tās ziemeļu spārns, kur mita III rota. Tas tika galīgi sadragāts un daudzi junkuri nošauti. Pret vakaru boļševiki pa sagrauto ēkas galu ielauzās pārējās skolas telpās, nošāva gandrīz visus virsniekus un mūs, junkurus, pēc atbruņošanas saspieda lielajā koridora galā, kur vispirms mūs piekāva un norāva uzplečus, lamādamies: „Visā pilsētā klusu, bet jūs, saujiņa muižnieku dēliņu, iedomājaties savā neprātā gāzt mūsu tautas jauno valdību. Par to nu jūs samaksāsit ar savām dzīvībām. Stāties pa 6 rindā, lai vestu jūs tūliņ uz Petrovska parku nošaut!"

Un tiešām, pirmās trīs grupas jau bija aizvestas un nošautas, kamēr mūs vēl turpināja apstrādāt ar dūrēm un šauteņu laidēm. Te nejauši pienāca Ļeņina pavēle — visus junkurus ieslodzīt Petropavlovskas cietoksnī un sīki nopratināt.

Nu lika mums, dzīvajiem, stāties rindās, lai vestu mūs prom uz cietoksni. Pirmos izveda ievainotos, bet tos pūlis tūliņ uz ielas ar durkļiem un nažiem sadūra un nogalināja. Lai tas nenotiktu arī ar pārējiem junkuriem, tad mūs sastādīja pa 6 grupā, no visām pusēm apņēma t. s. sarkanā gvarde un veda prom uz cietoksni. Tomēr pa starpām pašāvās viena otra dūre, kas nāca pa mūsu galvām, tā ka bez cepurēm, bez uzplečiem un sadauzītā nosaināmām sejām vēlā vakarā nonācām drausmīgajā cietoksnī. Tad smagie vārti uz brīdi atvērās un drīz atkal dobji aizkrita ciet . . .

Mūs nodeva briesmīgo matroču rīcībā nopratināšanai, kas bija visai brutāla. Uz rīta pusi nokļuvām cietumā, kur jau agrāk, cara laikā, daudzi citi bija tikuši iespundēti par pretvalstisku darbību, kā to redzējām no viņu uzrakstiem uz sienām. Jāgul bija uz pilnīgi kailes un slapjas cementa grīdas, cieši vienam pie otra, jo vienā pašā telpā bijām ap 100 cilvēku. Ēst un dzert neviens nedeva. Un vēl otrā dienā nedeva neko ēst, bet tikai trešajā dienā, kad bijām jau sadalīti pa mazākām kamerām bēdīgi slavenā Trubecka bastionā, mums beidzot pasniedza kaut kādu ūdeņainu viru kuŗa tagad garšoja tikpat labi kā garšīgie ēdieni kaŗa skolā . . .

Labi, ka par mums rūpējās Pēterpils pilsētas valde un dome, kas vēl darbojās, tāpat arī dažādas dāmu organizācijas, kuŗas vai ik dienas atsūtīja mums kādu sainī ar produktiem, ko kristīgi sadalījām savā starpā.

Pirmajās dienās dzirdējām arī attālus lielgabalu šāvienus, ko ārpus pilsētas raidīja Kerenska armija, kuŗa nāca kaŗa skolām palīgā, bet netika līdz pilsētai.

(Nobeigums 6. lpp.).

LATVIEŠI TREJDEVIŅĀS ZEMĒS

Austrālijas 14 latviešu ev. – lut. draudzes archibīskapa prof. Dr. K. Kundziņa un Baznīcas virsvaldes darbam š. g. pirmajā pusē nosūtījušas 230 mārc. Kā zināms, archibīskaps savu un Baznīcas virsvaldes izdevumu segšanai nekādus līdzekļus no ārienes nesaņem un tie jāgādā latviešiem pašiem.

Dr. chem. Vidvuds Lejnieks, kuŗam Hamburgā pieder sava ķīmijas laboratorija, izlidojis uz Ēģipti, kur kādas uzņēmēju grupas uzdevumā projektēs un iekārtos ķīmijas fabriku. Dr. V. Lejnieks neatkarības laikā bija Latvijas universitātes ķīmijas fakultātes asistents un ir dzejnieka Vilja Plūdoņa brālja dēls.

Šajā vasarā Āchenas tehnisko augstskolu beidza Ilgonis Felšs no Libekas ar diplomēta būvinženiera grādu. Jaunais akadēmiķis savā laikā mācījās Neušatēs latviešu ģimnazijā un pēc tās beigšanas ar pārtraukumiem studēja Āchenā. Inž. I. Felšs strādā Hamburgā lielajā Ways u Freitag būvfirmā.

Divas jaunas latviešu akadēmiķes no Adelaides: zobārste Maija Vītoliņa un bakterioloģe Maija Stīpniece šovasar Eiropā tik parastajā, lētajā veidā, kā gadījuma līdzbraucējas, ko vācijā sauc „per anhalter", apceļoja visu Eiropu, sākot no Skandināvijas ziemeļiem līdz Itālijas tālākajam dienvidus stūrim. Abas uzņēmīgās jaunavas jau atgriezušās Austrālijā, un viena strādā zobārstniecības kabinetā, bet otra universitātes laboratorijā.

Latviešu zobārstu saimei Anglijā pievienojusies Durhamas universitāti beigusī Anna Martinova - Nordmo, iegūstot Bachelor in Dental Surgery grādu. Jaunā zobārste savā laikā aktīvi piedalījās Anglijas latviešu jauniešu sabiedriskajā darbā un izrādīja telcamas aktrises dotības, piem., Brigaderes lugā Maija un Paija. Par dzīvesbiedru jaunā latviete izvēlējusies norvēģi, arī zobārstu.

Neuštates DV nodaļa gatavojas saviem 15. gada svētkiem 26. oktobrī. Paredzēta svinīga sanāksme, pēc tam vācu vidusskolas aulā koncerts, kuŗā piedalīsies skolas ēkā un no visiem logiem atklāja uguni ar šautenēm un ložmetējiem uz boļševikiem. Daudzi krita lielinieku pusē, bet arī starp junkuriem nebija maz upuru. Tā cīnījāmies visu dienu, gaidot pilsoņu solītos papildspēkus, tomēr nekādu palīdzību nesagaidījām. Ap pusdienas laiku boļševiki pieveda pie skolas dažus lielgabalus un sāka graut skolas ēku. Sevišķi cieta tās ziemeļu spārns, kur mita III rota. Tas tika galīgi sadragāts un daudzi junkuri nošauti. Pret vakaru boļševiki pa sagrauto ēkas galu ielauzās pārējās skolas telpās, nošāva gandrīz visus virsniekus un mūs, junkurus, pēc atbruņošanas saspieda lielajā koridora galā, kur vispirms mūs piekāva un norāva uzplečus, lamādamies: „Visā pilsētā klusu, bet jūs, saujiņa muižnieku dēliņu, iedomājaties savā neprātā gāzt mūsu tautas jauno valdību. Par to nu jūs samaksāsit ar savām dzīvībām. Stāties pa 6 rindā, lai vestu jūs tūliņ uz Petrovska parku nošaut!"

Un tiešām, pirmās trīs grupas jau bija aizvestas un nošautas, kamēr mūs vēl turpināja apstrādāt ar dūrēm un šauteņu laidēm. Te nejauši pienāca Ļeņina pavēle — visus junkurus ieslodzīt Petropavlovskas cietoksnī un sīki nopratināt.

Nu lika mums, dzīvajiem, stāties rindās, lai vestu mūs prom uz cietoksni. Pirmos izveda ievainotos, bet tos pūlis tūliņ uz ielas ar durkļiem un nažiem sadūra un nogalināja. Lai tas nenotiktu arī ar pārējiem junkuriem, tad mūs sastādīja pa 6 grupā, no visām pusēm apņēma t. s. sarkanā gvarde un veda prom uz cietoksni. Tomēr pa starpām pašāvās viena otra dūre, kas nāca pa mūsu galvām, tā ka bez cepurēm, bez uzplečiem un sadauzītā nosaināmām sejām vēlā vakarā nonācām drausmīgajā cietoksnī. Tad smagie vārti uz brīdi atvērās un drīz atkal dobji aizkrita ciet . . .

Mūs nodeva briesmīgo matroču rīcībā nopratināšanai, kas bija visai brutāla. Uz rīta pusi nokļuvām cietumā, kur jau agrāk, cara laikā, daudzi citi bija tikuši iespundēti par pretvalstisku darbību, kā to redzējām no viņu uzrakstiem uz sienām. Jāgul bija uz pilnīgi kailes un slapjas cementa grīdas, cieši vienam pie otra, jo vienā pašā telpā bijām ap 100 cilvēku. Ēst un dzert neviens nedeva. Un vēl otrā dienā nedeva neko ēst, bet tikai trešajā dienā, kad bijām jau sadalīti pa mazākām kamerām bēdīgi slavenā Trubecka bastionā, mums beidzot pasniedza kaut kādu ūdeņainu viru kuŗa tagad garšoja tikpat labi kā garšīgie ēdieni kaŗa skolā . . .

Labi, ka par mums rūpējās Pēterpils pilsētas valde un dome, kas vēl darbojās, tāpat arī dažādas dāmu organizācijas, kuŗas vai ik dienas atsūtīja mums kādu sainī ar produktiem, ko kristīgi sadalījām savā starpā.

Pirmajās dienās dzirdējām arī attālus lielgabalu šāvienus, ko ārpus pilsētas raidīja Kerenska armija, kuŗa nāca kaŗa skolām palīgā, bet netika līdz pilsētai.

(Nobeigums 6. lpp.).

Pāvils Gruzna †

DĒLS

Nika, Aleksandrs Nika, atkal bija ieradies metropolē. Bija redzēts bulvārī starp operu un Basteja kalniņu. Tā dzirdēja no tiem retajiem, kas par viņu interesējās, un par viņu kā īpatni, varēja painteresēties.

Šī ziņa sasniedza arī mūs, divus pensionārus, kas dzīvojām ģimendārziņos aiz pilsētas slimnīcas, bijušo Vāgnera dārzu rajonā, kur uzradušās gluži jaunas ielas.

„Aiziesim šodien taisni divpadsmitos uz Operas kafejnīcu," telefonēja man vecais, — „tur mēs viņu redzēsim."

„Labi! Es būšu, mani jau viņš ļoti interesē."

Kafejnīcā mēs abi nosēdāmies nomaļā kaktā, no kuŗa varēja pārskatīt zāli, arī redzēt orķestri. Sēdējām pie melnas rūgtas kafijas tasēm un gaŗlaikojāmies. Vecais par junioru šoreiz maz ko stāstīja, gan redzēšot es pats. Pareizi. Gribēju būt pārsteigts, jo līdz šim to biju redzējis tikai ģimetnēs un zināju no vecā nostāstiem.

Pagāja stunda. Un taisījāmies jau vai aiziet.

Bet tad mūziķi pēkšņi atdzīvojās un trieca valjā kaut ko apsveikšanas maršam līdzīgu . . .

„Viņš! Mans Saša!" ieteicās vecais, bet palika sēžot. Pa gabaliņu no mums vieglā soļi pagāja mums gaŗām, pat šurpu nepaskatījies, slaiks vīrs, viss pelēks. Gandrīz gaiši pelēks. Tas bija pirmais iespaids. Pelēks. Kāpēc pelēks? Mūsu/latviešu tipiskā vasaras krāsa ir gaiši pelēka. Tā es nodomāju. Vecais klusēja. Tad ievaicājās:

„Nu, kā jums no pirmā mirkļa liekas?"

„Grūti teikt. Vajag iepazīties tuvāk."

„Tas jums neizdosies. Viņš nemīl iepazīšanās."

„Bet mēs taču ar jums labi paziņas no vienas lauku draudzes. Es taču viņu mazu kādreiz būšu redzējis."

„Varbūt. Lai gan viņš jau arvien bija no mūsu mājām projām. Un jūs pa Rīgu."

„Tā jau nu gan ir. Vai tad jūs nepieaicināsit viņu pie mūsu galdiņa?"

„Dievs pasarg! Nekādā ziņā. Gan jau viņš pienāks pats. Tikai pacietīsimies."

„Labi."

Ienācējs pamāja mūziķiem. Tie it kā atžirgušī sāka spēlēt Solveigas dziesmu. Tas bija laikam no ienācēja iecienītajiem mūzikas opusiem. Zīmīgi!

Pelēkais Saša sēdēja demonstratīvi pašā zāles vidū, un uz viņu pētījoši skati vērsās no visām pusēm. Viņš, varēja manīt, ne par ko neinteresējās, bet tūdaļ uzsāka lasīt kādu laikrakstu, kamēr viņu sāka apkalpot veselas divas dižākās apteksnes.

Varēja saprast, ka viņš te izcilus apmeklētājs ir mūziķu, ir apkalpes acīs. Bet kas viņš īsti bija, no kurienes nāca, kurp gāja? To laikam neviens nevarēja pasacīt. Arī, protams, ne vecais, kuŗš, cik biju novērojis, savu dēlu, vienīgo dēlu, vienkārši runājot, ir pielūdza, ir dievināja. Arī itin kā baidījās viņa. Respektēja to augstākā mērā.

„Vai viņš pienāks pie mums?" es šaubās jautāju.

„Katrā ziņā, tikai pacietīsimies," apgalvoja vecais. „Saša nāja par Parīzi un Berlīni un cietiem patiešam vēl dzīviem Eiropas centriem. Pieminēja Šveici. Arī Londonu un pat Ameriku. Tur bija runa it kā par lielās mākslas liktenīem. Šī tematika mums likās šinī kaŗa laikā gluži svešāda, neparasta un neticama. Kamēr mūziķi izkaisīja Vītola „Dārgakmeņus", — arī mākslinieki viens pēc otra bija izklīduši . . . Tad pēc īsas pauzes atskanēja koncertmeistara izpildītais populārais sūmaņa „Sapņojums" . . . Saša pasūtināja kaut ko jaunu, un kafejnīcā ieradās kāds augsts vācu armijas virsnieks adjutanta pavadībā, un tie šī nosēdās pie Nikas galdiņa. Laikam tas jau tā bija norunāts, jo viņi pēc pulksteņiem pārbaudīja laiku, kad bija vienkārši un intīmi apsveicinājušies. Viņi atkal dzēra kādu sektu, bet sarunājās apslāpēti, vāciski par nesaprotamām lietām. Virsnieks tur ilgi neuzkavējās. Viņiem pienāca klāt kāds puscivīls, tā saucamais „fazāns", un viņi visi trīs aizgāja. Nu arī Saša taisījās uz iešanu. Aizsūtīja ar apteksni kaut ko mūziķiem. Koncertmeisters tūlīt uzjoza pelēkajam viesim par godu kādu maršveidīgu šlāgeri. Un nu bija nepārprotams, ka Saša aizies, mūs nesastapis . . .

„Tā nu nebūs. Es galvoju!" teica vecais.

Es nu tam vairs neticēju.

Bet, lūk, kamēr Saša samaksāja apteksnēm rēķinu un tās palikās tur pie galdiņa itin kā strīdoties par saņemto laupījumu, atskanēja sērais Dārziņa Melancholiskais valsis, — un Saša nāca tieši uz mūsu vientuļo kaktu, — pie mums!

Kā viņš to zināja, ka mēs šeit esam?

Kā viņš varēja katru savu soli likt ilustrēt piemērotai mūzikai? . . . Vispār, kas viņš tāds bija? Savādi. Apmeklētāju skati viņam sekoja, bet aprimās, redzot, ka interesantais viesis apsēžas nomalē, kaktā pie diviem sirmiem vienkāršiešiem. Tas viņus vairs neintrigēja.

Visa interese sabiezēja tepat mūsu starpā. Mēs taisījāmies pieceltīes, lai apsveicinātos . . .

Aleksandrs Nika ar savu pelēko, vēso skatu mūs atsēdināja atpakaļ. Un, ne vārda neteicot, viņš mums pasniedza tā ļengani, liktos pat nevērīgi, savu kreiso roku, jo labajā tam bija savāds pelēks spieķis, kuŗa rokturī bija inkrustētas miniatūrā latviešu krāsas. Šo spieķi tad arī viņš no rokām neizlaida, tāpat cepuri. Klusēdami iesmēķējām svešādas smaržotas cigarotes, kuŗas viņš mums pasniedza no emaljētas, pelēkas, zārkveidīgas etvijas, kuŗas iekšpusē bija smalki iegravēts Latvijas ģērbonis, bet ārpuse starota. Es jau nu smēķēju, bet vecais kā nesmēķētājs, ievilcis pāris dūmus, nolika cigareti uz savas apakštasītes.

„Te vēl jums dažas, tās ir retas," viņš ieteicās un nolika mums priekšā katram vēl dažas cigaretes. Tie bija viņa pirmie vārdi. Pelēki vārdi.

Viss viņš bija pelēks. Acis gaiši pelēkas, skaidras, vēsas. Pelēki, kupli mati, pelēka, žoduļdaļi ietveroša bārdiņa, vispār mesianiska, neparasta tipa galva, stāva, lepna piere, kas likās savādas pelēkas ziemeļgaismas apstrāvota. Pat kravate, pukīte pogu caurumā, pulksteņa saite un pulkstenis, cimdi un kurpes ar zīda zeķēm, un beidzot dīvainā panama, kuŗu viņš bija čunčuroti piežmaudzis pelēkajam spiekim, — viss tas bija pelēks! Enu viņš arī meta pelēku, likās caurspīdīgu . . . Pirmie dzirdētie vārdi par cigaretēm arī bija vienaldzīgi, bez kādas krāsas, sirsnības un siltuma. Kā ksilofona mūzika.

Viņš likās ekstraordinārs cilvēks, kuŗam nav jūtu . . . Prāta robots. Bezjūtu individs. Bet tomēr te nebija nekā atbaidoša, kā tas bija piedzīvots dekadences laikos ar krievu simbolista Andrejeva slaveno literāro un drāmatiski — mistisko „nezināmā — pelēkā" — Anatēmas veidolu. Aleksandrs Nika likās caur un cauri moderns, pat pārmoderns, visā savā abrisā un veidojumā, izņemot vienīgi varbūt bārdiņu, jo tagad taču visi skuvās . . . Bet laikam kopīgam mēslainiskās galvas raksturem šī maigā bārdiņa bija nepieciešama. Un tōtāli kaut kas pelēki maigs un pelēki pievilcīgs bija šinī pelēkajā, vidēju gadu cilvēkā. Vecais raudzījās viņā kā gaišā brīnumā, es — kā monstrā, dīvainā, nesaprotamā.

Un viņš juta, ka viņu apbrīno. Tikai tas jau viņam laikam bija tik parasts, ka viņš nekādi uz to vairs nereaģēja, ne ar smīnu, ne ar vaibstu. Vispār, šķita, ka viņš neprot un nevar ne smīnēt, ne smiet, ne uztraukumā saraukt pieri vai uzacis un sacirst pelēkos zobus, vai piekost mēli. Viņā vai nu nebija vairs nekādu emōciju, vai tās bija auksta prāta un cieta gribas spēka savažotas un pagaidām turētas aiz žoga, dvēseliskā koncentrācijas nometnē. Viņš sajuta zemapziņā šo viņa personības savādo šarmu un ietekmi, bet ar to nespekulēja, un tā bija šarāda, mīkla man, zvērinātam banku revidentam.

„Jūs es maz pazīstu, bet tik kā jūs un pat saprotamas sarunas. Rudoši vien zemapziņā sajūt, ka es te sēžu . . . Gan viņš pienāks."

Ienāca kāda lepna, izskaistināta kaŗa laika dāma. Satraukto laiku ilustrācija, ar baltu pūdeli pavadā, un nosēdās arī centrā, Sašas galdiņa tuvumā, ar izmanāmu nolūku ieinteresēt ar sevi svešo kaimiņu.

Likās, Nika neziedoja nekādas vērības pikantajai jaunpienācējai. Bet tad tomēr viņi saskatījās. Viņa it kā nosmīnēja. Saša plekrizdams pamāja. Viņa cēlās.

„Vērojiet nu, vērojiet!" čukstēja vecais.

„Tiešām savādi!" es klusu atbildēju. Jo svešē lepnā dāma bez kādas kautrības piesēdās Sašas galdiņam, un viņi uzsāka dzīvu sarunu, it kā vieni otru būtu gaidījuši, pie tam, cik varēja dzirdēt no atsevišķiem vārdiem, tie runēja kādā svešā valodē . . .

„Nezin, kas tā par valodu . . ." brīnījās vecais. „Zinu, ka Saša runā teicami mazākais sešas valodas: latviešu, vācu, krievu, angļu, franču un itaļu. Bet tā ir kāda sveša, varbūt austrumu valoda . . ."

Un tad pēc brīža dāma ar sunīti pēkšņi piecēlās un aizgāja, bet Saša palika lasot, un mūzika atkal spēlēja, laikam Čaikovska Andante Cantabile. Tā bija sava veida demonstrācija . . . Krievu mūzika kaŗa laikā!

Tad no viņa gala parādījās trīs mūsējie prominentie mākslas reprezentanti: viens mūziķis un komponists, otrs gleznotājs – akadēmiķis, trešais — ievērojams rakstnieks, un bez kāda aicinājuma piesēdās Sašas galdiņam. Likās, viņi tur bija galdīti. Galdē nāca kāds spilgtāks dzēriens, kāds speciāls sekts, un tur uzliesmoja gluži īsbi sadzirdamas

Indra Gubiņa

MĀKSLINIEKU VIENĪBA

Visos laikos veidojušies mākslas novirzieni, dažādas skolas vai grupas, citas ar lokālu, citas ar starptautisku nozīmi. No vairākām sākotnēji mazām grupiņām ir izveidojušies tādi lieli novirzieni kā impresionisms, ekspresionisms, fauvisms, futūrisms u. c., pie kam šo grupiņu mākslinieki, kopīgi strādādami, risināja kopīgas problēmas.

Toronto ir latviešu mākslinieku grupa, kas arī kopā strādā, reizēm pat vienā studijā, tomēr viņi nerisina kopīgu mākslinieciskuproblēmu, bet aug un veidojas individuāli. Mākslinieku vienība „Latvis", kas darbojas jau deviņus gadus, varbūt neradīs nekādu jaunu -ismu, tomēr mūsu apstākļos šai vienībai ir liela nozīme.

Pašlaik „Latvis" gatavojas izstādei, kas notiks Hamiltonā, 12. oktobrī, sakarā ar Hamiltonas Latviešu biedrības 15 gadu pastāvēšanas svinībām; šajā izstādē piedalīsies vienības biedri un jaunbiedri. Iesūtītos darbus izraudzīs žūrijas komisija, ko veido vienības valde (E. Krūmiņš, Z. Jurševskis, V. Mērniece, D. Miezājs) un A. Nulītis un A. Kopmanis.

Mūsdienās gleznošana vairs nav tik tāla caurmēra cilvēkam kā pirms pāris desmit gadiem. Lai paskatāmies, kas pašlaik notiek vietējā kanadiešu sabiedrībā: gandrīz pie katras baznīcas, pie daudzām organizācijām nodibinājušās gleznotāju - iesācēju klases. Pamazām šie iesācēji aug, un dažs labs savos darbos tuvojas mākslinieciskam līmenim. Par mākslu daudz diskutē, raksta un to rāda izstādēs, līdz ar to pašreizējā sabiedrība, latviešus ieskaitot, Kanadā mākslai tikuši tuvāk, un viņiem ir lielākas prasības. Reizēm šīs prasības ir aplamas, tā vismaz šķiet, bet kas gan varētu tieši pateikt, bas ir aplamas, tā vismaz šķiet, lams? Tomēr mums (un es domāju ikvienu latvieti!) ir vajadzīga mākslinieku vienība, kas apvieno nevis amatierus, bet latviešu mākslinieku, kuŗi var un spēj mūs kā tautu pārstāvēt, rādot mums pašiem un citiem mūsu kultūras attīstību. Katrā ziņā, to spēj arī atsevišķi individi, un mēs priecājamies, ja kādam latviešu māksliniekam izdevies iekļūt kādā ievērojamā vietējā izstādē, bet individs nekad nevar to pašu, ko vienība, jo individu vērtē kā tādu, kamēr vienību — kā latviešus.

Mēs zinām, ka „Latvis" ik gadus rīko karnevālu, to latviešu dzīvē ar lieliskām dekorācijām, maskām, vienības uzdevums izstāžu sarīkošana – tiskā, bet jo vairāk ciskā plāksnē, izaudzinot gan mākšus, gan skatītājus, nāmā mērā ir mācijas vienība. Kad gadskārtējā kanadiešu komēt vietējā kanadiešu labas atsauksmes smes katrā ziņā šiem mākslinieki kais gandarījums tās ir svarīgas latviešu vērtējumvienība nav vajadziniekiem pašiem var veidoties unvienības, bet jo, dzīga mums, laiviešu māksla, lai skolu beigušie, Ar prieku varam devīņos pastāvīgi „Latvis", ko nodtoņi mākslinieki, 21 biedru un 13 tikai skaitliski vimākslinieciskā augusi. Grupa nnā, kopīgā problvlegli var aizietjauj un palīdz kakam veidoties patradicionālistus, tādus mākslinieki vienā -ismā nevafaktoru man grimēt, jo tas pier

Lindra Gubiņa

MĀKSLINIEKU VIENĪBA LATVIS UN SKATĪTĀJI

Visos laikos veidojušies mākslas novirzieni, dažādas skolas vai grupas, citas ar lokālu, citas ar starptautisku nozīmi. No vairākām sākotnēji mazām grupiņām ir izveidojušies tādi lieli novirzieni kā impresionisms, ekspresionisms, fauvisms, futūrisms u. c., pie kam šo grupiņu mākslinieki, kopīgi strādādami, risināja kopīgas problēmas.

Toronto ir latviešu mākslinieku grupa, kas arī kopā strādā, reizēm pat vienā studijā, tomēr viņi nerisina kopīgu māksliniecisku problēmu, bet aug un veidojas individuāli. Mākslinieku vienība „Latvis", kas darbojas jau deviņus gadus, varbūt neradīs nekādu jaunu -ismu, tomēr mūsu apstākļos šai vienībai ir liela nozīme.

Pašlaik „Latvis" gatavojas izstādei, kas notiks Hamiltonā, 12. oktobrī, sakarā ar Hamiltonas Latviešu biedrības 15 gadu pastāvēšanas svinībām; šajā izstādē piedalīsies vienības biedri un jaunbiedri. Iesūtītos darbus izraudzīs žūrijas komisija, ko veido vienības valde (E. Krūmiņš, Z. Jurševskis, V. Mērniece, D. Miezājs) un A. Nulītis un A. Kopmanis.

Mūsdienās gleznošana vairs nav tik tāla caurmēra cilvēkam kā pirms pāris desmit gadiem. Lai paskatāmies, kas pašlaik notiek vietējā kanadiešu sabiedrībā: gandrīz pie katras baznīcas, pie daudzām organizācijām nodibinājušās gleznotāju - iesācēju klases. Pamazām šie iesācēji aug, un daži labs savos darbos tuvojas mākslinieciskam līmenim. Par mākslu daudz diskutē, raksta un to rāda izstādēs, līdz ar to pašreizējā sabiedrība, latviešus ieskaitot, Kanadā mākslai tikuši tuvāk, un viņiem ir lielākas prasības. Reizēm šīs prasības ir aplamas, tā vismaz šķiet, bet kas gan varētu tieši pateikt, bas ir aplamas, tā vismaz šķiet, lams? Tomēr mums (un es domāju ikvienu latvietī!) ir vajadzīga mākslinieku vienība, kas apvieno nevis amatierus, bet latviešu māksliniekus, kuŗi var un spēj mūs kā tautu pārstāvēt, rādot mums pašiem un citiem mūsu kultūras attīstību. Katrā ziņā, to spēj arī atsevišķi individi, un mēs priecājamies, ja kādam latviešu māksliniekam izdevies iekļūt kādā ievērojamā vietējā izstādē, bet individs nekad nevar to pašu, ko vienība, jo individu vērtē kā tādu, kamēr vienību — kā latviešus.

Mēs zinām, ka „Latvis" ik gadus rīko karnevālu, kam Toronto latviešu dzīvē ir sava vieta ar lieliskām dekorācijām, asprātībām, maskām, bet galvenais vienības uzdevums un darīs ir izstāžu sarīkošana, ne tikai tehniskā, bet jo vairāk mākslinieciskā plāksnē, izvērtējot — tā audzinot gan māksliniekus pašus, gan skatītājus. „Latvis" zināmā mērā ir mūsu reprezentācijas vienība. Pagājušo gadu, kad gadskārtējā izstāde notika kanadiešu komerciālā galerijā, vietējā kanadiešu presē sekoja labas atsauksmes. Šīs atsauksmes katrā ziņā ir svarīgas pašiem mākslinieciem kā vistiešākais gandarījums darbam, un tās ir svarīgas mums visiem, kā latviešu vērtējums. Mākslinieku vienība nav vajadzīga tikai māksliniekiem pašiem, jo mākslinieks var veidoties un augt arī bez vienības, bet jo vairāk tā vajadzīga mums, lai mums būtu latviešu māksla, lai jaunie, šejienes skolu beigušie, mums nepazustu. Ar prieku varam konstatēt, ka deviņos pastāvēšanas gados „Latvis", ko nodibināja tikai astoņi mākslinieki, tagad apvieno 21 biedru un 13 jaunbiedrus. Ne tikai skaitliski vien, bet arī savā mākslinieciskā līmenī vienība augusi. Grupa nav iestigusi vienā, kopīgā problēmā, ko risinot, viegli var aiziet galējības, bet jau un palīdz katram mākslinieciskam veidoties pašam, apvienojot tradicionālistus, abstraktistus un tādus mākslinieciskus, kuŗus nevienā ismā nevar ietilpināt. Šo faktoru man gribas sevišķi atzīmēt, jo tas pierāda, ka mākslinieki paši prot cienīt arī citu novirzienu, ne tikai to, kuŗā pats strādā.

Bet mākslinieks nav bez skatītājiem. (Ja tā nebūtu, tad mums nebūtu nevienas izstādes!) Kas ir mūsdienu skatītājs? Kā jau minēju, mēs vairs neesam caurmēra skatītāji kā pirms desmit gadiem. Arī skatītāji aug un veidojas; veidojas viņu prasības dzīvē un mākslā. Neiedziļinoties mākslas būtības iztirzājumā, gribu tomēr teikt, ka latviešiem māksla vairāk vai mazāk saistās ar aistētisku pārdzīvojumu. Aistētisms, kā mēs to saprotam, ir izveidojies daudzos gadu simtos eiropejiskā kultūrā, un šajā kultūrā ieaugušie nevar uzreiz veco aizmest, lai pieņemtu jaunas aistētiskas vērtības. Vērtības mainās, bet tas ir pakāpenisks, lēns process. Varbūt šis ir tas apstāklis, kas daudziem skatītājiem neļauj abstrakto mākslu saprast, jo tā ir nākusi strauji, mēs neesam ar šo virzienu vēl sasaguši.

Lai tomēr tiktu šim mākslas veidam tuvāk, skatītājam jāgrib mācīties. Tāpat kā, klausoties sveŝvalodā, mēs varam neko nesaprast, bet mācoties, tomēr saprast, ja arī paši šo valodu nerunājam, ja arī mums tā valoda nepatīk. Skatītājiem jāmācās arī vērtēt. Manuprāt, ir vienādi labi kā visu jauno pieņemt, tā visu jauno noraidīt.

Latviešu skatītājs kā tāds ir mazliet īpatā stāvoklī, jo viņš mākslā bieži vien meklē pagātni. Ir priekšmeti, skati, krāsas, kas latvietī izraisa pagātnes ilūziju, pārdzīvojumu, kas ir mīļš, kas saistās ar mīļo. Kaut vai tie paši bērzi! Mēs gribam, un mēs redzam tajos mūsu pagātni. Taču skatītājam jāmācās redzēt ne tikai kas ir parādīts, bet KĀ ir parādīts; jāsaprot, ka rādītais priekšmets nav reāls priekšmets. Ne katrs bērzs (kaut arī tas skatītājā izraisītu pārdzīvojumu) ir mākslas darbs.

Mēs esam vajadzīgi viens otram: „Latvis" vajadzīgs latviešiem — skatītājiem, un skatītāji vajadzīgi Latvim. Augdami un veidodamies, mēs veidojam mūsu kultūru. „Latvis" savā attīstībā ik gadu gājis soli uz priekšu. Cik šogad šis solis būs bijis liels, redzēsim 12. oktobrī Hamiltonā.

Mākslinieku vienības Latvis biedri iepazīstas ar Hamiltonas izstādei iesūtītiem darbiem. Uzņemumā: Ed. Krūmiņš, Z. Jurševskis, A. Kopmanis, A. Nulītis, P. Polna, A. Kerāns, J. Zuntaks, V. Reinholds, V. Mērniece, H. Mercs, K. Langenfelds, A. Jaunzems, K. Kronbergs, A. Amšmits. Foto JAK

Velta Toma

ŠAUBAS

Vai jau esmu
vienīgais
latviešu dzejnieks,
kuŗam
uz Dainu
sestā sējuma vāka
labestīgs Pūķis?

Vai jau esmu
vienīgais,
svešumā tālē,
pircis
kas ēku
savam vecumam nav —
aizmirstot mājas?

Neticīgs
ticēt,
ka pulka
vecā pasaulē klīst
gājuma mūsu —
ar slotu,
Kanadas tvaniģo bērzu,
uzsitu pirtī
somu — vienīgi sev.

Kārlis Upatnieks

Komēdija spēles priekam

T. ZELTIŅA ROMANTISKĀS KOMEDIJAS VILKS RĪGA IZRĀDE DETROITĀ

Ar šo izrādi ALT Vašingtonas ansamblis, piedaloties dažiem nujorkiešiem, sniedz jaunu spožas skatuves mākslas parādi, kuŗa ar savu teātrālo vieglumu un mākslinieciško spraigumu iejūsmina skatītājus. Kā lai nedzīvo līdzi tam, kas notiek uz skatuves, ja dzird tādus vārdus, kā „mūsu Rīga", „tā mūsu rokām celta" u. tml. Ja arī tie Rīgas daudzinātāji, kas bija tērpušies grezmos 18. gadsimta tērpos, graciozi dejoja un klanījās, izskatījās pēc vāciešiem, taču, kā liekas, skatītāji tos par tādiem negribēja vai nevēlējās atzīt. No vēsturisko apstākļu puses mēs zinājām, ka spēles darbība notiek amatnieku ģildes gaisotnē, kuŗā latvietim, paturot savu vārdu un tautību, bija grūti ielauzties. Bet visu to vērojot šīs dienas acīm skatuves mākslas izgaismojumā, mums gribējās pārcelties, — nē, vēl vairāk — mēs pārcēlāmies tādas Latvijas laikā, kādas nekad nav bijis. Luga ir kā vīzija, skaista mākslinieciska illūzija, kas bez satricinājuma, kā liegas vēsmas nesta, spēja uz brīdi skatītāju atraut ikdienas un zemes smagumam. Ne velti tā ir romantiska komēdija.

Par skaisto brīdi jāpateicas autoram — dzejniekam, kas savā fantazijā ir uzbūris tādas nebijušas Latvijas mazu stūrīti, un darba interpretam skatuviskā skatījumā Osvaldam Uršteinam un viņa vadītajam ansamblim ar visiem konsultantiem. Izrādē nebija nekā tipiski vāciska, un tas labi saskanēja ar lugas idejisko saturu.

Autors komēdiju veidojis viegli, raiti ritošā dellartiskā stilā, un tādā pašā garā tā pilnīgi parādījās skatuviskajā sniegumā. Šis stils pamatojas tīrā spēles priekā, izceļot psiholoģiski nozīmīgo, vispārcilvēcisko, apejot dažu labu reālās īstenības fainomenu. Tā tas ir arī šinī darbā, kas uzbūvēts uz nostāstiem, ka sala un bada dzīti vilki dažreiz iemaldījušies Rīgas šaurajās ielās. No tā laika līdz mūsu dienām atnākusi paruna — izskrēja kā vilks caur Rīgu, kas nozīmē kādu strauju un neveiksmīgu pasākumu. Šādu notikumu autors liek izspēlēt diviem latviešu puišiem — amata zeļļiem Jurim un Mārtim, lai pēdējais ar „varoņdarbu" nolīdzinātu ceļu pie meistara meitas Adelīnes. Tas puišiem izdodas, un Mārtis Adelīni „izglābj" no vilka zobiem. Šis notikums sasien komēdijas sarežģījumu, un darbības pavediens Mārti laimīgi noved pie cerētā mērķa.

Uz tādiem tik nedrošiem pamatiem nekā liela un smaga nevar celt. To labi ir apzinājies autors un uzbūvējis raitu, asprātīgu un humora pilnu vieglu spēli, kas tomēr piesātināta ar labu tiesu nopietnības mākslinieciskajā pārdzīvojumā. Vieglā spēle nav bez idejiska kodola, kas radīja ciešu kontaktu starp skatuvi un skatītāju. Lai gan to galvenokārt rada aktieris, tomēr bez labvēlīgas nosīmes nav arī materiāls, kā pārdzīvojuma ierosinātājs. Visa komēdijas darbība balstās uz personāža vispārcilvēciskajām īpašībām. Zeltkalu amata meistars Pilgermice, skatuvē Jānis Neimanis, norūpējies par amata, ģimenes un sava vīra vārda godu un labo slavu. Augstprātīgo lielībnieku kapteini Johannisbergu — Oļģerta Parpiča tēlojumā — dzen viņa slikās egoistiskās un mantkārīgās intereses. Par savas omulīgās patmilības paturēšanu rūpējas daktera un aptiekņieka Kārļa Hāzes — Osvalda Uršteina. Savai mutuļojošai juteklībai seko jautrā atraitne Hildegarde — Helga Gobzine — ar visu vari makšķerēdama sev jaunu vīru. Pilgermices sieva Leonora — Margareta Freivalde — tur rokās ģimenes grožus, lai vadītu vīru un meitu Adelīni, — Rutu Grundmani — kas savu latvisko asiņu dzita un sirds tikumu nesta, negrib padoties mātes grožiem.

Tiem pretī stāv abi amatu zeļļi Juris Mierinš — Arijs Dubinskis, Mārtis Skaudrums — Ivars Šturms un Pilgermiču piprā kalpone Made Spolīte, — Hilda Prince — kuŗa tiešām kā spolīte jautri griežas visai darbībai pa vidu un ap kuŗu zināmu tiesu arī satinas visi pavedieni — beigās laimīgi atšķetinās sarežģījums. Mārša gaišā un lietiškā pašapziņa un Adelīnes ētiskais spēks, sastopoties ar savtīgajām interesēm, visā joviālajā vieglumā ienes zināmu smagumu, kas beigās izskan nopietnā mākslinieciskā apmierinājumā, Mārtim iegūstot ne vien Adelīni, bet arī kāroto meistara diplomu, paliekot tomēr uzticīgam Rīgai un savai tautai. Šim pārim laimīgi pievienojas arī Juris ar Madi, bet par trešā pāŗa — Hāzes un Hildegardes — laimi skatītāji varēja palikt arī dalītās domās.

Skatuviskā interpretācija labi atbilst komēdijas stilam — iesācenējums ieturēts tikpat viegli ritošos dellartiskos ritmos. Un arī šī rotaļība nav nenozīmīga. Ja arī tā skatītāju negrūž smagās pārdomās, neuzvanda nekādus dziļus pārdzīvojumus, taču tāds materiāls dod zināmu tiesu brīvākas rokas izteikties aktiera paša radošai fantazijai, atļautes tīram spēles priekam un arī ar to aizraut skatītāju. Arī tādē priekš skatuve sasniegusi savus nolūkus — sniegt skatītājam mākslinieciško pārdzīvojumu, — kas nav atņemams no cilvēka garīgās sfairas.

Un ja arī lugā nav nekādu smagu problēmu, tad nopietna simbolika, kas iesilda skatītāju, tomēr jaušama. Kā vilks Rīgā, kas gatavs saplosīt Latvijas zemei uzgūļušo visu svešo, bija tie nedaudzie individuālie nacionālie centieni, kas tanī laikā vēl nespēja izvērsties plašumā, bet eksistēja kā latenti snaudoša tautas gara potence. Tagad mēs paši esam bijuši spiesti sevi ielikt svešās zemēs un apstākļos un varam pateikties un priecāties par katru mākslas darbu, kas kaut kādā veidā ved atpakaļ uz veco Rīgu.

Lai arī mūsu jauniešiem vēsture stāsta, cik tanī laikā Rīga vēl bija vāciska, tomēr, tādā izrādē skatoties, mākslinieciskajā iespaidā arī viņi redzēs tikai latvisko Rīgu. Šinī pārdzīvojumā ikdiena un vēsture kluseja.

Ka izrāde savu bija panākusi, rādīja publikas sirsnīgā atsaucība un suminājumi. Ansamblim morāls gandarījums un mūsu pateicība par smagā darba pūlēm.

MĀKSLAS CHRONIKA

● Kultūrālā pasaule 1964. gadā gatavojas plaši atzīmēt Šekspīra 400 gadu dzimšanas dienas atceri. Sakarā ar to Stratfordas, Ont., Šekspīra festivāla teātris aicināts viesoties Anglijā. Teātris pieņēmis aicinājumu uz Čičestru un viessoties tur ar trim lugām no 6.—25. aprīlim. Izraudzītās lugas ir Timons no Atēnām, Par velti mīlēts un jaunlestudējums — Moljēra Pilsonis muižniekos.

● Nākošai sezonai Stratfordas, Ont., Šekspīra festivāla teātris repertuārā uzņēmis arī angļu rakstnieka Viljama Vičerleja (W. Wycherley) komēdiju Lauku sieva. Režisors M. Langhams.

No Šekspīra lugām redzēsim Richardu II un Karali Līru, divas no spēcīgākajām Šekspīra drāmām. Ar Richardu II festivāla teātris ievada 5 gadu plānu, kuŗā paredzēts chronoloģiskā kārtībā izrādīt visas Viljama Šekspīra vēsturiskās lugas. Tā kā šajos darbos vēsturiskās personas atkārtojas dažādos mūža un attīstības posmos, teātra mākslinieciskais vadītājs M. Langhams domā, ka tas zināmā mērā ietekmēs arī tēlotāju izvēli.

Teātŗu vēsturē šis būs pirmais gadījums, kad uzvedīs visu Šekspīra vēsturisko lugu ciklu.

● Daugavas apg. Stokholmā izdevis Jēkaba Poruka atmiņu grāmatu par cilvēkiem, vietām un notikumiem — Ciemošanās. Tanī autors 23 nodaļās izkoptā eseju stilā pastāsta par cilvēkiem un notikumiem, visvairāk gan par mūziķiem un komponistiem, ar kuŗiem bijusi kaut kāda sakare gan darbā Nacionālajā operā, gan Konservātorijā. Grāmatā ievietoti arī pieminēto komponistu vai mūziķu uzņēmumi. Ciemošanās aptver 303 lappuses.

TEODORS ZELTIŅŠ

Antiņš modina Ameriku

Mākslinieka Ģ. Tilkiņa vinete.

(78. turpinājums)

„Tas atkaras . . . "

„Atkaras no kā?"

„No tavas paša gribas."

„Es jau gribu,gribu . . . "

„Ko tad?"

„Tevi!"

„Bez manis tev jāgrib vēl daudzas citas lietas, lai arī tevi es sāktu gribēt."

„Kādas? Saki, kādas!"

„Vispirms tev jāgrib izlīst laukā no šī nožēlojamā pagraba un jāatrod cits, daudz pieklājīgāk atalgots darbs. Man nenāk ne prātā kļūt par sētnieka sievu. Tad Bārdiņš smietos, pušu plīzdams, ka viņa vietā esmu dabūjusi . . . "

„Kas daļas mums par Bārdiņu!" īgni iesaucās Antiņš, jo tas patiesi viņam šķita muļķīgi, ka Ragnai vēl būtu jābažījas par to, ko domēs tas šķidrbārdainais krāsu triepējs. Ar to nu viņai, kā pati tam bija teikusi, viss cauri, balle izballēta.

„Par to — Bārdiņu — man tikai tāpat nevīļus izspruka. Protams, ka tas man ir vienalga, ko viņš par mani — mums domātu, ja tiešām mēs . . . Tak bēgot no pašas vecīšu gādīgās aizbildniecības, kas draud mani pārvērst mūžīgā skuķī, man nenāk ne prātā ielīst ogļu pagrabā. Tad labāk meklēju darbu pati. Ja tu kā āzis atspēries gribi te palikt, tad mums nekā vairs nav ko runāt."

Negaidītais sarunas pagrieziens Antiņu no krēsla uzrāva kājās, un viņš nu stāvēja istabas vidū, kā likās, īsti nezinādams, vai iet un nosēsties Ragnai blakus gultā vai palikt no viņas drošā attālumā. „Es jau nedomāju, ka pagrabā mums būtu jāpaliek ilgi — gadiem. Pagaidām, tikai pagaidām, kamēr nevienu citu smalkāku amatu neesmu paspējis iemācīties. Tā drošāk . . . "

„Kā redzu, tad arī visādi citādi tu esi tikpat baiīgs . . ."nicīgi iesmējās Ragna un nolaida kājas pār gultas malu, it kā gribētu celties un iet projām.

Nē, tik nelabā omē Antiņš Ragnu projām negribēja aizlaist (tad būtu beigas visam) un pievirzījās gultā sēdētājai krietni tuvāk, tik tuvu, ka būtu varējis aizsniegt un novilkt viņai pār ceļgaliem vai arī vismaz līdz tiem zaļos svārkus. Tie sēdot bija uzvilkušies paaugstāk. To, protams, viņš nedarīja, bet tikai murmināja: „Es esmu apdomīgs, vienīgi apdomīgs, lai citu labāku darbu neatrodot, nebūtu jāpaliek uz ielas."

„Tu vari padarīt cilvēku slimu ar savu mūžīgo apdomību."

„Bez droša pamata zem kājām, kur stingri varētu stāvēt . . . "

„Tu jau stāvi, visu laiku stāvi gluži kā sālsstabs. Nāc un beidzot atsēdies te man blakus," Ragna ierāva Antiņu sev līdzās gultā.

„Es domāju mācīties, ja gribi, izmācīšos . . . "

„Ir darbi, kuŗos bez lielas mācīšanās latvieši tik labi nopelna, ka sievas var ieģērbt dārgos kažokos — uz būvēm, kā krāsotāji vai pat kā viesmīļi. Es vienu latviešu viesmīli pazīstu, kas man stāstīja, ka kādreiz vērot saņemt dzeŗamnaudās vēl vairāk nekā nopelnot būvnieki, un stipri vieglākā darbā."

„Lai nu ko, bet krogū par dzērāju galdiņu aptēkātāju nekad es neietu. Tad drīzāk par krāsotāju. Jā, Ņudžersijā Aukuperons mani pat solījās pieņemt par savu mēcekli," atcerējās Antiņš. „Es varētu . . . "

„Lūk, tevi tikai kārtīgi jāsapurina, lai sāktu skatīties augstāk par sētnieka pagrabu. Ja tu par savām rokām sāksi būt ne mazāk labās domās kā par savu dvēseli, tu varēsi tikt itin augstu."

„Jā, Aukuperons stāstīja, ka krāsotājiem kādreiz iznākot kāpt stipri augstu, gar debesskrāpju sienām, un man vēl noprasīja, vai man no augstuma galva nereibstot. Es teicu, ka nereibst."

„Un no manis? Vai tev no manis arī nereibst?" Ragna tuva, silta un smaržīga tuvināja Antiņam savu muti. Tad it kā netīšām (varbūt, taisni tīšām) atskatījās uz augsto pagraba logu un savādi iesmējās: „Tu esi aizkāris logam priekšā tik plānus aizkarus, ka tie no ārpuses noteikti var redzēt cauri, kad mēs te sēdam gaismā," un viņa izstiepa roku, lai nodzēstu gultas galvgalī nolikto spuldzi.

Antiņš Ragnai blakus nu būtu varējis dziedāt: „Tumsa, tumsa, kas par tumsu, es par tumsu nebēdāju," bet viņa balss nemaz vairs nebija dzirdama, tikai savāda šņākoņa un brīžiem smalkāka, brīžiem dobjāka ieīdēšanās, — šos trokšņus, kas pirmā vakara tumsā jaunajam namzinim bija likuši justies stipri neomulīgi, izdvesa slītā un sukstā ūdens caurules, kas resnas, gan tievas stiepās gar pagraba istabas griestiem.

Tagad šos trokšņus viņš droši vien vairs nedzirdēja. Varbūt, tikai atkal pats savu balsi, kad ierunājās tumšē: „Jā, ja tu tā vēlies, šo pagrabu es atstāšu aiz muguras kā daļu savas dzīves, un sākšu jaunu ar jauniem darbiem un jaunā, gaišākā miteklī, kur logā mums abiem spīdēs saule. Vai dzirdēji, es teicu — mums abiem — man un manai atrastajai līgavai. Es taču beidzot to būšu atradis?"

Bet Ragna tajā pašā tumsā smējās: „To mēs vēl redzēsim, Antiņ."

(I daļas beigas.)

TILTU ATJAUNOTAJI, romāns, cena $4.50
ZIEMEJUMI VASARAS SMILTIS, miniatūras, cena $1.50

Dabūjamas grāmatu galdos un pasūtināmas apgādā.

Pasūtinot apgādā, abas grāmatas pasūtinātājiem maksā $ 5.-.

T. ZELTIŅA APGĀDS,

174 N. Arlington Ave., East Orange, N. J. USA

Latvieši Kanādā

HAMILTONAS LATVIEŠU BIEDRĪBAI 15 DARBA GADI

Viena no vecākām Hamiltonas organizācijām ir Hamiltonas latviešu biedrība. Šogad tā atskatās uz 15 darbības gadiem.

Daudz ir runāts un rakstīts par sabiedriskās dzīves pagurumu, par kādreizējo trimdinieku pasīvitāti, atsevišķu cilvēku uzupurēšanos biedrību amatos.

Un tomēr rets latvietis nesajutis piederību savai tautai, nesaraujamas saites ar tēvzemi un pagātni ikreizes, kad pulcējamies kopīgajos sarīkojumos, gan 18. novembrī, gan Dziesmu svētkos, Daugavas Vanagu sanāksmēs un citos lielos sarīkojumos.

Šīs latviešu trimdas dzīves nebūtu bez nelielās pašaizliedzīgo darbinieku līdzdalības. Pie tiem, kas kalpo latviešu lietai, Hamiltonā pieder V. Rudzītis. Pirms 3—4 gadiem viņš latviešu sabiedrībai dāvāja pats savu māju, tā sekmējot Hamiltonas Latviešu nama fonda darbību. Pašreizējais HLB nams ir šī fonda ilgu gadu darba vainagojums.

Hamiltonas latviešu biedrības paspārnē gadu gaitā ir veidojušies neskaitāmi pasākumi, kas visi kopā padarījuši dzīvi svešumā vieglāku, saturīgāku, dodot iespēju vienuviet satikties ceļa gājējiem no tālas malas.

HLB namā dzied jauktais koris, dzied vīru koris Viesturs, komp. Imanta Saksa vadībā. Plaša grāmatnīca, LNAK mācību līdzekļu apgāds, bibliotēka, lasītava V. Rudzīša vadībā ir prāva darbinieku līdzdalības. Pie tiem, kas ievērojama kultūras materiālu krātuve. Gandrīz ik nedēļas nama telpās notiek sarīkojumi ar visdažādāko programmu rosīgās dāmu komitejas iniciatīvā. To vada aktrise M. Martinova – Plostniece, sarīkojumos vienmēr uzsvērot latvisko paražu un tradiciju garu. Referātus par dzīves un literatūras problēmām lasījuši prāv. A. Skrodelis, māc. A. Čops, prof. Dr. P. Ķikauka, prof. A. Dreimanis un citi. Ministeres ģimnazijas atbalstam jau 9 gadus notiek gadskārtīgie literārie vakari.

Ik gadus notiek arī vairākas gleznu izstādes, LNAK padomes sēdes, Daugavas Vanagu dienas, jaunatnes kongresi. Namā aktīvi darbojas arī Hamiltonas latviešu kreditsabiedrība.

HLB 15 gadu svētkus atzīmēs ar gandrīz visu svarīgāko kultūras vērtību parādi. Sarīkojumu 12. oktobrī plkst. 5.30 iesāks ar Kanadas latviešu mākslinieku vienības Latvis gleznu un skulptūru izstādi, šoreiz Hamiltona pasteigusies priekšā tradicionālai Toronto priekšsvētku izstādei, un sagaidāmi daudzi jauni un vērtīgi darbi.

Gleznu izstādes atklāšanai sekos LNAK priekšsēža Jāņa Niedras runa. Tālākā programmā literārais cēliens, kurā piedalīsies virkne dzejnieku un literātu no Toronto un Bafalo. Ir cerības sagaidīt prof. Rubuli, kura rediģēto latviešu prozas antoloģiju angļu valodā drīzumā izdos Daugavas Vanagu apgāds. Pārējo dzejnieku vidū pārstāvji no jaunās un vidējās paaudzes.

Atskatoties uz pagājušiem 15 gadiem un gatavojoties uz šiem svarīgajiem gada svētkiem, liekas skaidra kļūst darba panākumu atslēga — latviešu sabiedriskā un kultūrālā dzīve nav pienākums, bet privilēģija, jo, tikai piedaloties tajā, mēs varam palikt garīgi veseli, garīgi dzīvi, nezaudējot savu latvisko „es" un saites ar mūsu tautas izkaisīto saimi.

P. V.

TORONTO

● Kanadas skautu jendas pr-ka amata vēlēšanas nobeidzās 25. septembrī; tajās piedalījās 18 vadītāji no 21 balstiesīgo vadītāju skaita. Rakstveida vēlēšanās vadītāji dāvāja līdzšinējam Toronto Tērvetes skautu vienības pr-kam vad. A. Budrēvicam lielu uzticību, ievēlot viņu par Kanadas latv. skautu dzīves vadītāju turpmākiem 2 darbības gadiem. Vēlēšanu komisijas pienākumus pildīja skautu jendas revīzijas komisija: vadītāji Ed. Ozols (pr-dis), O. Kļavenieks (sekr.) un Dr. A. Freibergs (loc.).

Līdzšinējais skautu jendas pr-ks vad. St. Leimanis, kurš ar atzīstamiem panākumiem skautu jendu vadīja 7 gadus, jendas pr-ka amatam vairs nekandidēja.

Māc. A. Čops Toronto Sv. Andreja baznīcē salaulājis Aiju Niedriku ar Arni Pāvelsonu. Foto A. Jānītis

● Kanadas latviešu gaidu un skautu vadītāju sanāksme notiks 27. oktobrī, plkst. 10 no rīta, Toronto DV nodaļas namā, 123 Huron ielā. Būs abu jendu vadītāju kopīga un atsevišķās apspriedes, kuŗās pārrunās jendu turpmāko darbību. Sanāksmē aicināti piedalīties visi vadītāji -jas un vad. vietnieki -ces.

● Kanadas latviešu skautu un gaidu jendu kopnieku -ču kursi notiks Sidrabenē 12., 13. un 14. oktobrī. Ierašanās kursos jau 11. oktobŗa vakarā. Kursus atklās 12. oktobrī, plkst. 8 rītā, bet slēgs pirmdien, 14. oktobrī, plkst. 3 p. p.

● Sakarā ar līdzšinējā Tērvetes skautu vienības pr-ka vad. A. Budrevica ievēlēšanu par Kanadas latviešu skautu jendas pr-ku Tērvetes vienības vadītāji par vienības pr-ku izvēlējuši vad. Ed. Ozolu. Viņš turpinās pildīt arī mazskautu pulciņa vec. pienākumus; par palīgu darbosies līdzšinējais skautu pulc. vec. vad. J. Treimanis. Skautu pulciņu vadīs vad. A. Brumelis ar palīgiem K. Poriņi un v. v. Juri Dreifeldu. Roveŗu dzimtas vec. paliek līdzšinējais vad. J. Deksnis ar pal. vad. A. Budrēvicu un v v. O. Silu.

Uzsākot rudens nodarbību sezonu, mazskautu pulciņā iestājušies vairāki jauni dalībnieki. Nodarbības notiek ik sestdienas DV namā plkst. 1 p. p. Zēni, kas vēlētos piedalīties mazskautu pulciņā, aicināti pieteikties nodarbībās uz vietas, vai zvanīt pulc. vec. Ed. Ozolam (231-9618) vai vad. J. Treimanim (BE 9-6633).

O. K.

● Kanadas National Sportsmen's Show vadība izziņojusi Kanadas meitenes (Outdoors Girl of Canada) sacensības nāk. gadā no 13.—21. martam.

Šajās sacensībās var piedalīties ikviena jauna meitene, izņemot profesionālos modeļus un profesionālas sportistes. Noteikums — dalībniecei jābūt kāda āra sporta piekopējai. Piedalīšanās sacensībās notiek caur mednieku - makšķernieku klubiem, jachtklubiem u. tml. āra sporta apvienībām Kanadā. Jāpieteicas līdz nāk. gada 8. februārim. Klubi, kas vēlas uzstādīt savas kandidātes, lūgti pieprasīt attiecīgās anketas Canadian National Sportsmen's Show, 85 King St. E., Toronto. Bez 500 dol. godalgas, ko saņems laimīgā uzvarētāja, attiecīgais klubs vai apvienība, kas laimētāju būs nominējis, arī saņems atzinības balvu — 100 dolaru.

Klubiem jāiesūta tikai dažas savu kandidāšu fotografijas. Filmālistēm būs jāsapulcējas Toronto. Apmešanos viesnīcās, maltītes un citus izdevumus maksā Sportsmen's Show.

Tā kā latviešu meitenēm skaistuma konkursos veicas un daiļu sportistu mums netrūkst, mūsu mednieku - makšķernieku klubiem atliek tikai izraudzīt savas kandidātes.

● Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolā šogad pieteikušies 95 skolēni, 21 no tiem jaunpienācējs. Tā kā pieteikšanās turpinās trīs nedēļas, tad paredzams, ka šis skaits būs vēl lielāks.

● Sv. Jāņa draudzes kopa mēģinājumi notiek katru piektdienu plkst. 7,30 vakarā DV namā. Jauni koristi vienmēr ir gaidīti.

● Saulaines pārvaldes līdzšinējais priekšnieks E. Buka ar 1. oktobri atteicies no amata. Viņa vietā stājies līdzšinējais priekšnieka vietnieks Arnolds Dobelis.

E. Buka daudz pūļu un darba ziedojis Saulaines izveidošanai un izbūvei, par ko viņam visas draudzes un Saulaines draugu sirsnīga pateicība.

● Kritušo karavīru pieminekļa iesvētīšanā Saulainē 10. novembrī plkst. 2 p. p. dziedās draudzes koris.

● Dievnama celšanas būvdarbi strauji virzās uz priekšu. Celtne jau daļēji ir zem jumta. Lietpratēji atzinuši, ka sarīkojumu telpas būs ļoti piemērotas gleznu izstādēm un mazāka apmēra koncertiem. Izbūvēs arī skatuvi.

HAMILTONA

Pirmdien, 30. septembrī, Hamiltonā Tērauda rūpniecības arodbiedribas zālē, Barton St. E. notika Hamiltonas rajona Kreditsabiedrības skaistuma karalienes vēlēšanas. Sacensības piedalījās 11 dalībnieces; to vidū bija arī Hamiltonas latviešu kreditsabiedrības valdes izraudzītā pārstāve Ināra Zariņa.

Par Hamilton Miss Credit Union 1964. gadam ievēlēja Bonie Parson no Firestones Credit Ūnijas.

● Mācītājs Ed. Pavasars vietējā latviešu ev. - lut. Kristus draudzē kristīja Lauru Elizabeti Ķikauku, Tālivalda un Marijas Brigitas meitiņu.

ZIEDOSIM VĒŽA APKAROŠANAI

Kopš 1930-to gadu sākuma mirstība ar plaušu vēzi no 2,2 proc pieņēmusies uz 11.7 proc., ziņo Kanadas vēža apkaŗošanas sabiedrība. Plaušu vēzis ir arī galvenais faktors, kādēļ pēdējos gados šai slimībai par upuri krīt vairāk vīriešu nekā sieviešu.

Kā zināms, sāpes reti kad ir viens no pirmajiem vēža slimības simptomiem. Tādēļ ieteicams griezties pie ārsta, tikko organismā manāmas kādas neparastas pārmaiņas, kas nepārietiet.

Vēl joprojām ķirurģija un apstarošana ir vienīgie drošie līdzekļi vēža ārstēšanā, tomēr Kanadas vēža apkaŗošanas sabiedrība ik gadus izdod lielas summas, lai veicinātu zāļu atrašanu pret vēzi. Līdz šim pārbaudīti ap 100.000 dažādi ķīmiski savienojumi. Ir ļoti svarīgi, ka katrs pilsonis dara savu pienākumu vēža izplatības ierobežošanai — pārbauda veselību un atbalsta Kanadas vēža apkaŗošanas sabas neatsveŗamo darbu ar ziedojumiem.

Šie ziedojumi, piem., palīdzējuši īpaša ļoti jūtīga instrumenta izveidošanā, ar kā palīdzību ārstiem tagad iespējams atklāt vēzi dažādās organisma daļās daudz ātrāk un noteiktāk nekā agrāk.

1962. g. 20 Kanadas universitātēs ap 165 zinātnieki nodevās vēža slimības pētījumu darbam, saņemdami atbalstu no Kanadas vēža apkaŗ. sab-bas. Arī šogad Nacionālais vēža pētījumu institūts šim nolūkam paredzējis 86 proc. no visiem ienākumiem, tādēļ atbalstīsim devīgi Kanadas vēža apkaŗošanas sab-bas (Canadian Cancer Society) darbu.

TĒRVETES MAZSKAUTI SĀK RUDENS NODARBĪBAS

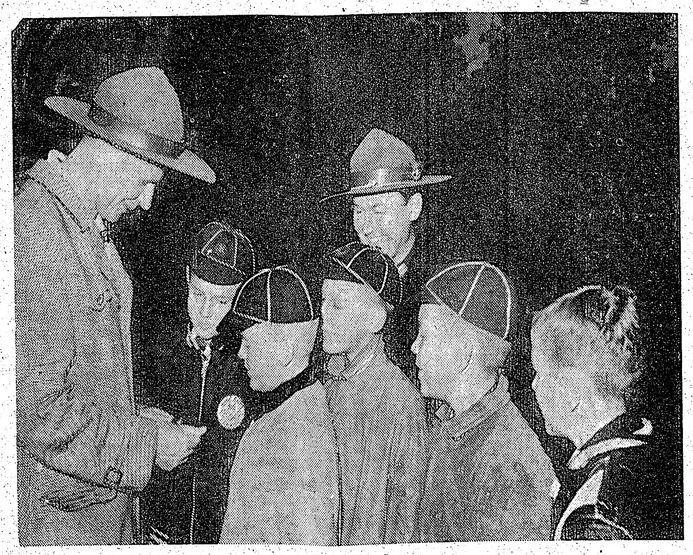

Vadītājs E Ozols ar mazskautiem High parkā.

Tērvetes 19. skautu vienība uzsāka savu rudens darba posmu ar piedalīšanos Sv. Jāņa baznīcas pamatakmens iesvētīšanas dievkalpojumā.

Saulainam laikam pieturoties, nedēļu vēlāk vienība izbrauca uz šaušanas apmācībām Mednieku un makšķernieku b-bas īpašumā Bērzainē.

Tur vispirms katru zēnu apmācija rīkoties ar mazkalibra šauteni un pēc tam notika šaušanas sacensības. Sacensībās piedalījās mazskauti, skauti un roveŗi. Arī vadītāji un līdzatbraukušie vecāki nenocietās neizvingrinājuši savas spējas šajā sportā.

Šaušanas sacensības notika skautu vecāku padomes locekļu un stāvus. Tur labākās sekmes uzrādīja Pauls Andersons ar 121 pkt.

Mazskautu un skautu labākajiem šāvējiem vecāku padome piešķīra balvas — kompasus.

Saulains novakars, rudens zeltā mirdzošais Bērzaines mežs un ugunskurā ceptās vakariņas uzturēja možu garu visiem izbraukuma dalībniekiem. Turpmākās šaušanas sacensības Tērvetes skautiem notiks nāk. pavasarī.

Tērvetes skautu vienība sirsnīgi pateicas DV Toronto nodaļai par aizdotām šautenēm un Bērzaines īpašniekiem par atļauju izmantot viņu skaisto mežu un šautuvi.

Latviešu architekta panākumi

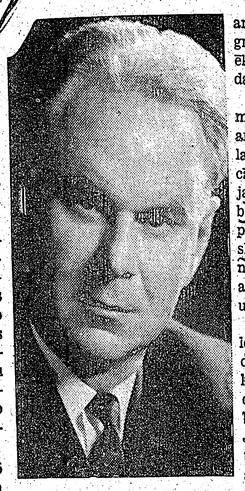

Dr. arch. E. Janišs.

Pēdējā laikā kanadiešu presē arvien biežāk varam sastapt aprakstus par jauno, 6 milj. dolaru lielo ārstniecības ēku Centre un Chestnut ielu krustojumā, ko paredzēts oficiāli atklāt 1964. g. martā.

Kanadiešu laikraksti ar atzinību piemin latviešu architektūras doktora Eiženа Janiša nopelnus, kas ir šīs 17 stāvu celtnes meta autors.

Laikraksts „The Telegram" patlaban veltījis visplašāko aprakstu par ārstniecības centra tapšanu, reizē sniedzot interviju ar mūsu architektu. Raksta autors īpaši vērš lasītāju uzmanību uz faktu, ka mūsu architekts ir viens no nedaudziem visā Kanadā ar doktora gradu architektūrā. Tālāk „The Telegram" reportieris saviem lasītājiem pastāsta, ka mūsu architektūras doktors pārrauga visus būvdarbus un ir atbildīgs par celtnes kvalitāti.

Daudz telpas laikraksts veltī Dr. arch. E. Janiša piezīmēm par ultrā - modernās celtnes iekšējo un ārējo izskatu. Pēc mūsu architekta izteicieniem „The Toronto Professional Building", kā saukšies jaunā celtne, spēs uzņemt 200 ārstu, tehniķu un zobārstu. Šajā ēkā vēl paredzēts iekārtot dažāda veida laboratorijas, kafejnīcu u. c. pasākumus. Dr. arch. E. Janišs apgalvo „Telegram" reportierim, ka jaunā ēka būs „dzīva, vibrējoša un daudzpusīga celtne".

Būdams Toronto Latviešu nama idejiskā meta autors, Dr. arch. E. Janišs sarunā ar mūsu laikraksta līdzstrādnieku izteicās, ka patlaban viņš strādā pie jauna projekta federālās valdības uzdevuma. Jaunais projekts paredz 400 gultu psichiatriskas slimnīcas būvi 90 jūdžu attālumā no Toronto. Šajā sakarā mūsu architekts bieži lido no pilsētas uz pilsētu konsultācijas nolūkos.

„Šo slimnīcu sadarbībā ar Gilleland firmas architektiem esmu daļēji projektējis pēc visjaunākiem celtniecības principiem, kas dod pacientiem vislielāko kustības brīvību," saka Dr. arch. E. Janišs. „Slimnīca, kā daudzas citas Ontario provincē, tiks celta atpūtas nama veidā, ievērojot, ka pacientiem nepieciešamas ne tikai patīkamas un mājīgas telpas, bet vēl vairāk skaista apkārtne."

Runājot par pagātnes sasniegumiem, jāmin divas Dr. arch. E. Janiša projektētās baznīcas, kas nule kā sekmīgi pabeigtas būvēt. Viena no šīm baznīcām atrodas Richmond Hillā, otra Vestonā. Pirmā spēj uzņemt ap 700 dievlūdzēju, bet otra ir mazāka.

Ar gandarījumu architekts piemin viņa plānoto, 4 milj. dolaru „American Motors" celtni Bramptonā, kuŗā ražo motorus Ramblera mašīnām.

Ižens Janišs, kas 8 gadus no vietas vadīja Latviešu architektu biedrību Kanadā, apliecina, ka latviešu architekti ieguvuši labu vārdu. Pats architektūras doktors šajā laikā projektējis vismaz 100 dažādas celtnes: baznīcas, skolas, rūpnīcas, dzīvojamās celtnes un auto garāžas.

Visbeidzot jāpiebilst, ka Dr. arch. E. Janišs, kā Gillelanda firmas projektējošais partneris, pēdējā laikā pieminēts arī sava aroda profesionālos izdevumos. Žurnāls „Progressive Architecture" sniedzis 4 lpp. aprakstu par mūsu architektu un viņa sekmēm Kanadas celtniecībā.

Jautāts par panākumiem šajā laukā, Dr. arch. E. Janišs izsakās:

„Vēl īsta formula panākumiem nav izgudrota, bet ir daži priekšnoteikumi architektūrā, kas tos puslīdz var garantēt. Un viens no tiem ir: skulptūrāla un nevis funkcionāla pieeja modernām celtnēm, kā tas bija pirms dažiem gadiem."

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

RAKSTAMMAŠINAS
par visizdevīgākām cenām
ALEKSANDRS KĀNBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Danforth Ave, Tel. 463-2667

Māc. A. Lūsis Sv. Jāņa baznīcā Toronto salaulājis Intu Mežgaili ar Dž. Ridleru. Foto A. Jānītis

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

10. oktobrī — First Unitarian baznīcas zālē Antonina Vaivode (kontralts) T. L. Koncertapvienības koncerts.
12. oktobrī — ALT Bostonas ansambļa viesizrāde Eaton auditorija.
13. oktobŗa — 20. oktobrim (no plkst. 10—10 vak.) O. Grebžes gleznu izstāde — 47 Pemberton Cr. N., tuvu Richmond Hill.
19. oktobrī — Jaunās Gaitas trešais kokteilis sv. Andreja baznīcas zālē.
20. oktobrī — Toronto baptistu draudzes 12. gada svētki plkst. 3 Walmer Rd. dievnamē.
25. oktobrī — inženieŗu un tehniķu balle Park Plaza Hotelī, Empress zālē.
26. oktobrī, plkst. 7.30 Latviešu kaŗa invalīdu apvienība rīko atklātu „Draudzīgu kaŗavīru vakaru" Jaunajā īgauņu deju zālē, 958 Broadview Ave.
26. oktobrī — Studenšu korporāciju kopa Toronto rīko slēgtu tējas vakaru Royal Canadian Curling kluba telpās.
26. oktobrī — TLTA Sestdienas ģimnazijas 10 g. atceres vakars plkst. 7,30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās.
27. oktobrī — plkst. 2 p. p. Garīgs koncerts Jāņa baznīcā.
2. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. DVT nod. sarīkojums.
2. novembrī — Toronto Latviešu biedrības 15 g. pastāvēšanas jubileja.
3. novembrī — plkst. 5 vak. T. Brilta garīgs koncerts Sv. Andreja baznīcā. Pie ērģelēm Edite Timermane.
9. novembrī — plkst. 7.30 vakarā Sv. Andreja baznīcas zālē Gaujas gaidu Mārtiņu vakars.
9. novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.
14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrida un Karina Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.
16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.
23. novembrī, — plkst. 8 vakarā LSAK sezonas slēgšanas balle Ungāru zālē (College St.).
30. novembrī un 1. decembrī — DV Ziemsvētku tirdziņš.
30. novembrī — plkst. 7,30 Lansdowne Assembly Hall Rudens balle ar bazāru, T.L. katoļu vienības sarīkojumā.
30. novembrī — TLB Diždanča 15 gadu jubileja; plkst. 14 priekšnesumi un plkst. 19,30 balle Royal York zālē.
1. decembrī — TLB rīko Sv. Andreja baznīcas telpās plkst. 5 p. p. pianistes V. Leinveberes, baritona J. Cirula un tenora K. Šūnas koncertu.
15. decembrī — plkst. 3 p. p. Mūzika Ziemsvētku ieskaņai Walmer Road baptistu dievnamā. Piedalās: P. Geistauts, A. Grigale, stīgu Trio un koris.
18. janvārī — apvienotā vīru kora „Viesturs" koncerts un balle lietuviešu bazn. zālē, 1021 College St. W., Toronto.
1. februārī — Preses balle Columbus Hall (Linden - Sherbourne).
26. aprīlī — plkst. 3 p. p. Apvienoto Amerikas latviešu baptistu koŗu 15. Garīgu dziesmu diena Walmer Road baptistu dievnamā.

HAMILTONA

12. oktobrī — plkst. 5.30 Hamiltonas Latviešu biedrības 15. gada svētki ar „Latvis" gleznu izstādes atklāšanu un rakstnieku vakaru Latviešu namā 16 Queen St. N.
19. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.
9. novembrī — plkst. 7 vakarā Hamiltonas Latviešu b-bas dāmu komitejas „Mārtiņu vakars" Latviešu namā, 16 Queen St. N.
16. novembrī — Valsts svētku sarīkojums.
1. decembrī — plkst. 6 v. TLB ansambļa viesizrāde R. Blaumaņa „Ugunī" YMCAs zālē 79 James St. S.

SV. KATARĪNES

9. novembrī — plkst. 7.30 vakarā DV sarīkojums Atlanta klubā.

DZĪ

AR PĪPI U

Ir sarīkojumi, kas domāti tikai vienai latviešu kolonijai vai pat kādai pilsētas daļai, bet kas ar savu neparasto programmu pievelk ne vien kaimiņu pilsētu tautiešus, bet arī no simtiem jūdžu attāluma. Miķeļa tirgus apmeklētāji lielāko tiesu bija ņujorkieši vai no Ņujorkas tuvākās apkārtnes, tomēr gadījās redzēt arī cieminus, kaŗ bija mērojuši tālus ceļus. Priedīšu ģimene no Dalasas, Teksasā bija atlidojusi ar lidmašīnu, lai redzētu kaut ko tādu, ko citur nerādot, lai varētu par to stāstīt arī tiem pāris desmit latviešiem, kas dzīvo Dalasā. Viņi interesējās par tautiskiem ēdieniem, bet it sevišķi par to, kā par 50 centiem var laimēt vācu tautas vāģi, jo Teksasā šādas izlozes nepazīstot. Ņujorkā viņi uzkavējās tikai vienu dienu un pēc tam devās atpakaļ. Gan jāpiezīmē, ka par ceļojumu nebija jāmaksā pilna maksa, jo ģimenes galva strādā kādā gaisa satiksmes uzņēmumā, kas saviem darbiniekiem piešķir ceļojumu atvieglinājumus.

Toronto zeltkalis Kivlenieks, kas šini laikā bija Ņujorkā, arī pavadīja svētdienas pēcpusdienu Miķeļa tirgū.

Tirgus diena bija padevusies mitra, jo stipras lietus gāzes bija pārplūdinājušas daudzas Ņujorkas ielas. Pārplūdušie ceļi nebija atturējuši Gerliņu ģimeni no Lankastras, Pensilvēnijā apmeklēt tirgu Ņujorkā. Izmēģinot laimi loterijā, viņi laimēja vaŗā kaltu tautisku šķīvi.

Mēdz teikt, ka dažiem cilvēkiem vairāk veicoties loterijās, citiem mazāk. Dažiem vairākas reizes gadījies pārdot laimīgās lozes. Teodors Pētersons jau otro reizi loterijas izlozē pārdevis lozi ar galveno laimestu. Pirms pāris gadiem, pārdodot Ņujorkas latviešu draudzes dāmu komitejas lozes, viņa pārdotā loze laimēja galveno laimestu — 500 dolaru krāšanas bondu. Šogad Bronksas nekustama īpašuma komitejas ri laimēja vācu tautas

Ir dzirdēti pārmet šiem par latviskas s mu, pievēršanos mam, interešu seklu dām citām apgrēcīb stot, ka pēc dažiem nevar spriest par vi šiem. Miķeļa tirgus Ņujorkā velca jaun viskiem priekšnesu Blaumaņa vienčēlie jot latviešu tautas redzējis jaunatni al tieš latviskos sarīk varētu teikt, ka jaun latviskuma.

Par latviešu jauni

ARI DET

Sekojot tuvo un „pagastu' saimniecis Amerikas kontine „banku" pēdīgi nod Detroitas latviešī.

Pirmās ziņas par ditsabiedrības dibir ju LAD ierosmē p jau apmēram pirm ideju popularizēja Ceplēvičs, vēlāk ta P. Greizis, kas arī veicis visus organiz darbus. Piepraŝ biedrības dibināšan bija parakstījuši P Mednis, A. Rēvalds, J. Sīpols, R. Kemp kulis. Vairākkārtīg jumiem panākt m biedrības dibināšanu bazes — nolūkā tā sus ieinteresētos viešus — nebija p kreditsabiedrība n lielākās latviešu v nības Sv. Pāvila zaudējot cerību par šināšanas iespēju

Svētdien, 29. se nāšanas sapulcē, Sv. Pāvila dr. Junkulis, piedalīj

DIMOINA (IOWA)

Sestdien, 21. septembrī, DV saimei Dimoinā bija izcila diena: kļuva redzami vasaras laika neatlaidīgo šaušanas vingrinājumu rezultāti. Nodarbībās bija iesaistījušies ne tikvien vanagi paši, bet arī vanadzes un, par visām lietām, vanadzēni, kuŗi jau pamazām sāk pildīt veco rindas. Šī gada vasaras darbību noslēdza sacensības šaušanā ar 22 kal. šautenēm un pistolēm.

Sasniegumu rezultātā Ceļojošo kausu ieguva Arvids Stundiņš ar 121 punktu. Pirmā vietā ierindojās Ivars Vilks ar 119 punktiem, otro vietu paņēma Andris Ķirsis ar 112 punktiem, bet trešo Jānis Kļaviņš ar 107 punktiem. Pistoļu izcīņā pirmo vietu ieguva Andris Ķirsis, otro — Arvids Stundiņš, bet trešo Haralds Liventāls. Pistoļu izcīņā vanadzes dažu labu vanagu atstāja aiz sevis. Dimoinas ap-bas priekšnieka vanadzēm pistoļu izcīņai dāvāto balvu, kā pirmā, ieguva Marija Ievalte, bet otrā vietā palika Lidija Palka.

Jauniešu grupā ar 22 kal. šautenēm ar 88 punktiem no iespējamiem 100 Jānis Ievalts ierindojās pirmajā vietā ar 81 punktu ieguvu nieks, Pistoļu šau grupā pirmo vietu Upenieks, otru — bet trešo — Jānis

Tās pašas diena torla Lodge telpā Rudens ballē uzv sniedza šaušanas cīnītās balvas. Kuŗ šautenēm un pistolēm.

Sarīkojums bija l steigumiem. Pirmo nā DV sarīkojum izvēlēja savu ballē Viju Aparni no C jovā. Tāpat sarīko ki balsojot izteica labākiem, tīklab kl derno deju dalībn tie pāŗi saņēma b

Sakarā ar DV o darba gadu svētki moinas DV ap-ba vu pulcu gadu pa g. 24. oktobrī. Sos zīmējot, Dimoinas ņēmusies sarīkot N sas Ziemeļamerik lozes atlikums do tīrālo mērķu sek tu un ziedojumu v kusies. Pirmais l ban, dāvinājums matu apgāda Ima vērtībā ap $ 150, ta Viktora Ziedo līdzdalību piesolīj su gleznotāji un dažādos šīs zeme DV apvienības. komisija līdz zied kā arī sarakstīšan Veltas Žuburas a Gray St. Des Moi ļešu cena — 50 ce lozes datums — 1 tobris, DV Dimoi cu gadu svētkos. biļešu grāmatiņa vākšanai varēs izs decembrī.

Ar šo pašu DV moinā pateicas lī dotājiem un arī p interesentiem par nodomiem un atsa ka sekmēšanai.

DV Dimoinā Rudens ballē ievēlētā balles karaliene Vija Aperane, no Cedar Falls, Aijovā.

ĢENERĀLKONSULS
r. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
RE 8-7798, Montreal, P. Q.
VICTORIA AVE., APT. 16.

KĀSTAMMAŠĪNAS
par visizdevīgākām cen
ALEKSANDRS KĀNBERGS,
5 Ferrier Ave., pie Dan
orth Ave, Tel: 463-2667

c. A. Lūsis Sv. Jāņa baznīcā
ronto salaulājis Intu Mežgaili
Dž. Rīdleru. Foto A. Jānītis

ture" sniedzis 4 lpp. aprak
par mūsu architektu un viņa
mēm Kanadas celtniecībā.
autāts par panākumiem šajā
kā, Dr. arch. E. Janišs izsa
:

vēl īsta formula panākumiem
izgudrota, bet ir daži priekš
ikumi architektūrā, kas tos
līdz var garantēt. Un viens
dem ir: skulptūrāla un nevis
nkcionāla pieeja modernām
tnēm, kā tas bija pirms da
m gadiem."

KALENDĀRS

novembrī, — plkst. 8 vakarā
LSAK sezonas slēgšanas balle
Ungāru zālē (College St.).
novembrī un 1. decembrī —
DV Ziemsvētku tirdziņš.
novembrī — plkst. 7,30 Lans
downe Assembly Hall Ru
ēņa balle ar bazāru, T.L. ka
oļu vienības sarīkojumā.
novembrī — TLB Diždanča 15
gadu jubileja; plkst. 14 priekš
sumi un plkst. 19,30 balle Ro
val York zālē.
decembrī — TLB rīko Sv. An
dreja baznīcas telpās plkst. 5
p. p. pianistes V. Leinveberes,
baritona J. Cirula un tenora K.
Šūnas koncertu.
decembrī — plkst. 3 p. p.
Mūzika Ziemsvētku ieskaņai
Walmer Road baptistu dievna
mā. Piedalās: P. Gelstauts, A.
Grigale, stīgu Trio un koris.
janvārī — apvienotā vīru ko
ra „Viesturs" koncerts un bal
le lietuviešu bazn. zālē, 1021
College St. W., Toronto.
februārī — Preses balle Co
lumbus Hall (Linden - Sher
bourne).
aprīlī — plkst. 3 p. p. Apvie
noto Amerikas latviešu baptis
tu koŗu 15. Garīgu dziesmu
dienu Walmer Road baptistu
dievnamā.

HAMILTONA

oktobrī — plkst. 5.30 Hamil
tonas Latviešu biedrības 15.
gada svētki ar „Latvis" gleznu
izstādes atklāšanu un rakst
nieku vakaru Latviešu namā
16 Queen St. N.
oktobrī — Hamiltonas DV
gada svētki.
novembrī — plkst. 7 vakarē
Hamiltonas Latviešu b-bas
dāmu komitejas „Mārtiņu va
kars" Latviešu namā, 16 Queen
St. N.
novembrī — Valsts svētku
sarīkojums.
decembrī — plkst. 6 v. TLB
ansambļa viesizrāde R. Blau
maņa „Ugunī" YMCAs zālē
79 James St. S.

SV. KATARĪNES

novembrī — plkst. 7.30 vakarē
DV sarīkojums Atlanta klubā.

Dzīve Savienotās Valstīs

AR PĪPI UZ JUMTA

Ir garīkojumi, kas domāti tikai vienai latviešu kolonijai vai pat kādai pilsētas daļai, bet kas ar savu neparasto programmu pievelk ne vien kaimiņu pilsētu tautiešus, bet arī no simtiem jūdžu attāluma. Mikeļa tirgus apmeklētāji lielāko tiesu bija Ņujorkieši vai no Ņujorkas tuvākās apkārtnes, tomēr gadījās redzēt arī cieminus, kas bija mērojuši tālus ceļus. Priedīšu ģimene no Dalasas, Teksasā bija atlidojusi ar lidmašīnu, lai redzētu kaut ko tādu, ko citur nerādot, lai varētu par to stāstīt arī tiem pāris desmit latviešiem, kas dzīvo Dalasā. Viņi interesējās par tautiskiem ēdieniem, bet it sevišķi par to, kā par 50 centiem var laimēt vācu tautas vāģi, jo Teksasā šādas izlozes nepazīstot. Ņujorkā viņi uzkavējās tikai vienu dienu un pēc tam devās atpakaļ. Gan jāpiezīmē, ka par ceļojumu nebija jāmaksā pilna maksa, jo ģimenes galva strādā kādā gaisa satiksmes uzņēmumā, kas saviem darbiniekiem piešķir ceļojumu atvieglinājumus.

Toronto zeltkalis Kivlenieks, kas šinī laikā bija Ņujorkā, arī pavadīja svētdienas pēcpusdienu Mikeļa tirgū.

Tirgus diena bija padevusies mitra, jo stipras lietus gāzes bija pārplūdinājušas daudzas Ņujorkas ielas. Pārplūdušie ceļi nebija atturējuši Gerliņu ģimeni no Lankastras, Pensilvēnijā apmeklēt tirgu Ņujorkā. Izmēģinot laimi loterijā, viņi laimēja varā kaltu tautisku šķīvi.

Mēdz teikt, ka dažiem cilvēkiem vairāk veicoties loterijās, citiem mazāk. Dažiem vairākas reizes gadījies pārdot laimīgās lozes. Teodors Pētersons jau otro reizi loterijas izlozē pārdevis lozi ar galveno laimestu. Pirms pāris gadiem, pārdodot Ņujorkas latviešu draudzes dāmu komitejas lozes, viņa pārdotā loze laimēja galveno laimestu — 500 dolaru krāsaina bondu. Šogad Bronksas nekustama īpašuma komitejas rīkotā izlozē laimēja vācu tautas vāģi.

Ir dzirdēti pārmetumi jauniešiem par latviskas stājas trūkumu, pievēršanos amerikānismam, interešu seklumu un visādām citām apgrēcībām, aizmirstot, ka pēc dažiem piemēriem nevar spriest par visiem jauniešiem. Mikeļa tirgus programmu dzēt arī cieminus, kas bija mērojuši tālus ceļus. Priedīšu ģimene no Dalasas, Teksasā bija atlidojusi ar lidmašīnu, lai redzētu kaut ko tādu, ko citur nerādot, lai varētu par to stāstīt arī tiem pāris desmit latviešiem, kas dzīvo Dalasā. Viņi interesējās par tautiskiem ēdieniem, bet it sevišķi par to, kā par 50 centiem var laimēt vācu tautas vāģi, jo Teksasā šādas izlozes nepazīstot. Ņujorkā viņi uzkavējās tikai vienu dienu un pēc tam devās atpakaļ. Gan jāpiezīmē, ka par ceļojumu nebija jāmaksā pilna maksa, jo ģimenes galva strādā kādā gaisa satiksmes uzņēmumā, kas saviem darbiniekiem piešķir ceļojumu atvieglinājumus.

Toronto zeltkalis Kivlenieks, kas šinī laikā bija Ņujorkā, arī pavadīja svētdienas pēcpusdienu Mikeļa tirgū.

Tirgus diena bija padevusies mitra, jo stipras lietus gāzes bija pārplūdinājušas daudzas Ņujorkas ielas. Pārplūdušie ceļi nebija atturējuši Gerliņu ģimeni no Lankastras, Pensilvēnijā apmeklēt tirgu Ņujorkā. Izmēģinot laimi loterijā, viņi laimēja varā kaltu tautisku šķīvi.

Mēdz teikt, ka dažiem cilvēkiem vairāk veicoties loterijās, citiem mazāk. Dažiem vairākas reizes gadījies pārdot laimīgās lozes. Teodors Pētersons jau otro reizi loterijas izlozē pārdevis lozi ar galveno laimestu. Pirms pāris gadiem, pārdodot Ņujorkas latviešu draudzes dāmu komitejas lozes, viņa pārdotā loze laimēja galveno laimestu — 500 dolaru krāsaina bondu. Šogad Bronksas nekustama īpašuma komitejas rīkotā izlozē laimēja vācu tautas vāģi.

Ir dzirdēti pārmetumi jauniešiem par latviskas stājas trūkumu, pievēršanos amerikānismam, interešu seklumu un visādām citām apgrēcībām, aizmirstot, ka pēc dažiem piemēriem nevar spriest par visiem jauniešiem. Mikeļa tirgus programmu

ATSKAŅAS

LSCS 20. kongresam tuvojoties noslēgumam, mūsu laikraksta reportieri pārņēma arodnieciskā dziņa apklausīties, ko paši kongresa dalībnieki par to domā. Tas tomēr nebija viegli, jo rādās, ka kaut kādā veidā mūsu jaunieši žurnālistus sākuši pieskaitīt pie to ļaužu šķiras, no kuŗas jāturas iespējami tālu. Tāpēc pēc oficiālās iepazīšanās atbildes bija galvenokārt vienzilbīgas. Ja kāds atļāvās pateikt kaut ko vairāk, draugs viņu pavilka sāņus un brīdināja: „Zini, viss, ko tu saki, var nonākt avīzē!" Līdz ar to intervija kaut kā apsīka. Tā nu bija jāķeŗas pie citas taktikas: stratēģiski svarīgās vietās ļaujot nokrist zīmulim u. tml. Situācija uzreiz mainījās labvēlīgā virzienā. Dažam no visa kongresa vislabāk bija patikusi akadēmiskā balle, no kuŗas atgriezies, nesdams kurpes rokā; citam imponējusi ēdināšana, kas bijusi „tiešām glauna" (Zitas Velkmes nopelns), bet kāda dāma jūsmoja par jauno prezidiju.

Pamazām arī es virzījos uz jaunā prezidija vadības pusi, kur uz mirkli izdevās noķert priekšsēdi Jāni Priedkalnu. „Kā izdevās kongress?" jau no tālienes saucu. „Labāk kā sagaidīts; sevišķi lielā atbalsta dēļ, ko šoreiz deva slēgtās organizācijas," viņš atsaucās. „Kā domājat rīkoties?" „Par to, kas nav izdarīts, vēl nevar izteikties. Esam nolēmuši koncentrēties uz ārlietām, okupētās Latvijas studentu apspiestības parādīšanu citām tautām un to simpatiju vervēšanu aizstāvniecības iegūšanai par mūsu problēmām." „Kā pamatojat LSCS darba svarīgumu?"—„Ir jābūt vienai globālai latviešu studentu organizāciju pārstāvībai, lai varētu runāt trimdas latviešu studentu vārdā un mēģināt — pēc mūsu labākās apziņas — pārstāvēt Latvijas studentu patiesos centienus."

Turpat stāv arī prezidija priekšsēža v. Jānis Peniķis, par kuŗu dzird, ka viņš uzņēmies ārlietu daļas vadību. „Ārlietu funkcijas ir galvenais iemesls LSCS darba aktīvizēšanai, jo to nevar veikt ne slēgtās studentu organizācijas, ne mazākas kopas," viņš izskās. „Kādi būs pirmie praktiskie pasākumi?" — „Raudzīsim veikt visus ierosinājumus, ko kongress pieņēma, bet vispirms nokārtosim informācijas bijetena izdošanu angļu un, ja iespējams, arī citās valodās. Nepieciešama arī sazināšanās un ciešāka kontakta uzņemšana ar lietuviešiem un igauņiem, kā arī citu tautību studentu organizācijām."

Pie prezidija galda vēl kavējās Maija Peniķe, jaunā prezidija locekle. „Darba būs daudz, un braukšanas arī, jo prezidija locekļi izkaisīti starp Čikāgu, Madisonu un Mineapoli," viņa saka, bet tomēr neizskatās nobažījusies. Redzami atvieglots par kongresa izdošanos, rīcības komitejaģ pr-dis A. Žīgurs izsakās: „Kongress bija līdz šim plašākais. Bija daudz darba to tik plašā veidā sarīkot. Šis arī bija viens no dzīvākiem kongresiem, kur pacēlās ļoti daudz jautājumu, kuŗus arī ļoti ātri atrisināja. Visi apmierināti." Juris Valainis piemetina: „Sākums nepatika, bet beigas bija labas; un, kā paruna saka — "

Teikums palika nenobeigts, jo visiem bija jāsteidzas uz loterijas izlozi, ko atklāja loterijas vaditāja Aina Spure, cik paredzams, arī nākamā prezidija kasiere. „Ja profesionālās amerikāņu aptauju rīkotājas organizācijas par labu panākumu iesaka 25 proc. atbilžu izsūtītiem formulāriem, mēs varam runāt par izciliem panākumiem, jo atsūtītas pāri par 50 proc. vēstuļu, pie kam tām bija pievienota samaksa par lozēm." Viņa pateicās, kā mākslinieklem par lielo atsaucību ziedošanā (viena glezna nākusi pat no Anglijas), tā pircējiem (pārdotas 7806 lozes!), kā arī daudzajām palīdzētāju rokām, it sevišķi Čikāgas latviešu jaunatnes pulciņam.

Tā nu, visu saņemot kopā, var citēt prof. Dr. Valteru Nollendorfu, kas, atvadīdamies no kongresa un vaicāts par rezultātiem, atbildi ietvēra trīs gudros vārdos: „Bija ļoti labi."

Patiešām, bija labi. Kongresā vairums delegātu bija jauni gados, un fakts, ka viņi nopietni debatēja par dažādu politisku jautājumu labāku izkārtojumu, bija tikpat kā mūzika vecāku cilvēku ausīs. Kopš pagājušiem kongresiem šis un tas varbūt arī mainījies.

Liekas, visi apzinājās, ka šādi veiksmīgi kongresi pavisam no gaisa nekrīt, bet stipri balstās uz iepriekšējā prezidija nopelniem un rīcības komitejaģ pūlēm. Visi arī apzinājās, ka pieņemot daudzos ieteikumus un vairākkārt palielināto budžetu, jaunajam prezidijam nav gaidāmas vieglas dienas. Tomēr visi šķirās labā ticībā, ka darbs veiksies.

Novēlam jaunajam prezidijam panākumiem bagātu gadu!

D. V.

NO DZIESMU SVĒTKU MAZAJĀM PIEZĪMĒM

3. vispārējie dziesmu svētki Klīvlendā aizskanējuši, bet par visu redzēto un dzirdēto gribas vēl domāt. Mūsu trimdas apstākļos tik liela un varena kultūras parāde nenāk katru gadu, un tāpēc tā pelna sevišķu ievērību un pateicību lielā darba veicējiem. Klausītājos tas radīja prieku un cēla tautiskā gara apziņu. Vienā otrā atelpas brīdī, vērojot klausītāju pulku, bija prieks redzēt lielo jauniešu skaitu, jautrus, kustīgus un prieciīgus tērzētājus, sekojot visam ar lielu interesi.

Vītola koncertā kustīgs bija arī gadōs vecākais mālupietis, kā pats atzinās, iedams un nākdams atpakaļ uz savu sēdvietu. Un kā izrādījās arī dūšīgs runātājs, kaimiņam sava stāstījuma patiesīgumu uzsvērdams ar plašām roku kustībām.

Pēc tautisko deju uzveduma tautietis no Mineapoles brīnījās par jauniešu lielo uzņēmību un spēju visu tā samācīties. Zēniem parasti vairāk patīkot sporta nodarbības nekā dejošana. Viņš gan trimdas Dziesmu svētkos esot pirmo reizi.

Turpat apjautājos jautram jauniešu pulciņam: „Kā Dziesmu svētki patīk?" Viņi priecīgi atsaucās, ka patīkot ļoti, un domāja, ka visi sarīkojumi labi sagatavoti un pilni lielu un spraigu garīga spēka, varbūt arī tāpēc, ka esam tik daudzi kopā.

Beidzoties svētku lielajam koncertam, bridi nostājos ielas malā, lai ļaužu plūstošā straumē varbūt ieraudzītu kādu agrāko paziņu. Neviens gan tanī brīdī negadījās. Blakus kāds koristsaviem pazīstamiem skumīgi stāstīja, ka, mācoties un iestudējot dziesmas, esot tik daudz iets un braukts un kavēts arī miegs — un nu viss ir cauri un neparko. Dūšīgajam koristam jāatbild, ka dziesmas dēļ braukuši tūkstošiem klausītāju no tuvām un tālām vietām, lai būtu kopā ar dziesmas skandinātājiem. Arī no dzimtenes nāk ziņas, ka pa radio saņemtā nelielā informācija par mūsu gatavošanos uz Dziesmu svētkiem ierosinājusi pat kolchozniekus tanī dienā meklēt uz kartes vietu, kur mēs pulcējamies un tā ar sirdi un dvēseli būt kopā ar mums Klīvlendā. Un ja tā, vai tad darbs ir bijis veltīgs un neparko?

Cikādi bija ar divām koristēm, kuŗas, vakara krēslā ejot pa ielu, laikam jau uz svētku balli, paklusu dziedāja motīvu no Jurjāņa Tēvijas. Garāmejot viņas sprieda par diriģentu Bruno Skulti, kā viņš tā visu protot un varot parādīt. Jaunākā, jautra un smaidīga, mēģināja rokām atdarināt diriģenta kustības, piezīmējot, ka viņam gan viss galvā. Tā viņas, jūsmodamas par padarīto, aizgāja uz Šeratona viesnīcu.

Pēdējās dziesmu dienas rītā vēroju tautiešu interesi par Čikāgas Piecīšiem. Piecīši savu plašo galdu bija novietojuši dziļāk stūrī. Viņus tomēr atrada ne vien jaunieši, bet arī gados vecākie tautieši un plates arī iegādājās. Divas jaunietes plates bija pat saņēmušas ar zīmējumu un ierakstu uz vāka. Viņas bija tik priecīgas un laimīgas un vairākkārt aplūkoja, kā zīmējumus, tā ierakstus. Jaukas meitenes!

Atceļā no Dziesmu svētkiem uz Mineapoli, apvaicājos jaunai studentei no St. Paulas: kas viņai Dziesmu svētkos visvairāk patika? Grūti bija viņai izšķirties. Esot paticis viss. Kad neatlaidos, tad izteicās, ka dziļāks pārdzīvojums bijis Senlatviešu kāzas.

J. Liepkalns.

ARĪ DETROITĀ LATVIEŠU BANKA

Sekojot tuvo un tālo latviešu „pagastu' saimnieciskai rosmei Amerikas kontinentā, savu „banku" pēdīgi nodibinājuši arī Detroitas latvieši.

Pirmās ziņas par latviešu kreditsabiedrības dibināšanas ideju LAD ierosmē parādījās nu jau apmēram pirms gada. Šo ideju populārizēja valdes loc. V. Ceplēvičs, vēlāk tai pievienojās P. Greizis, kas arī galvenokārt veicis visus organizēšanas priekšdarbus. Pieprasījumu kreditsabiedrības dibināšanas atļaujai bija parakstījuši P. Greizis, A. Mednis, A. Rēvalds, V. Līventāls, J. Sīpols, R. Kempe un R. Junkulis. Vairākkārtīgiem mēģinājumiem panākt min. kreditsabiedrības dibināšanu uz plašākas bazes — nolūkā tā piesaistīt visus ieinteresētos Detroitas latviešus — nebija panākumu, un kreditsabiedrība nodibināta pie lielākās latviešu vietējās apvienības Sv. Pāvila draudzes, nezaudējot cerību par bazes paplašināšanas iespēju nākotnē.

Svētdien, 29. septembrī, dibināšanas sapulcē, kuŗu vadīja Sv. Pāvila dr. priekšnieks R. Junkulis, piedalījās arī Mičiganas Kreditsabiedrību līgas un kontroles nozares pārstāvji, kas pēc amatpersonu ievēlēšanas pēdējos iepazīstināja ar kreditsabiedrības darbību un tās vadīšanu, kā arī sniedza norādījumus un paskaidrojumus. Sapulcē piedalījās 32 pilntiesīgi biedri, t. i., kas samaksājuši 25 centi iestāšanās naudu un izpirkuši vismaz vienu dalības zīmi par 5 dol.

Par kreditsabiedrības valdes priekšsēdi ievēlēja P. Greizi, bet valdē — A. Rēvaldu (kasieris), V. Cepleviču, V. Līventālu un R. Kempi.

Aizdevumu piešķiršanas komisijas priekšsēdis ir A. Brūveris, locekļi: A. Krēsliņš un R. Junkulis. Revīzijās komisijas pr-dis — R. Kempe, locekļi: E. Ozoliņš un P. Zelmenis.

P. Z.

GRAND RAPIDI, MIČ.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes jaunatnes pulciņš pēc vasaras pārtraukuma atsāk darbību svētdien, 13. oktobrī, plkst. 10 no rīta. Sanāksmēs aicināti piedalīties visi draudzes jaunieši, jo sevišķi tie, kas domājuši tuvāko gadu laikā iesvētīties.

● Dr. Ferdinands Valdmanis no 7.—12. oktobrim piedalās visas Amerikas rentgenologu kongresā Montreālā, Kanadā. Dr. F. Valdmanis nodevis latviešu biedrības valdei agrāk iegūtās 2 aizdevuma zīmes, 100 dol. vērtībā katra, neprasot par tām samaksu.

● Vitauta Dižā universitātes latviešu studentu korporācijai Sidrabenia pievienojies arī Grand Rapidos dzīvojošais ģen. Oskars Dankers. Korporācijas globālais oldermanis ir grandrapidietis, Vitauta Dižā ordeņa kavalieris, tiesībnieks Edgars Lapiņš. Pirms pāris gadiem korporācija atzīmēja 35 gadu pastāvēšanas atceri.

● Uz oikumēnisko koncilu Romā devies bīskaps J. Rancāns no Grand Rapidiem. Viņš bija dalībnieks arī koncila pirmajā sesijā.

● Šķiet, ka visplinīgākais uzņēmumu klēsts par jaunā Grand Rapidu latviešu biedrības nama tapšanas gaitu ir 12 gadus vecam 7. kl. Sixby skolas audzēknim Egilam Grīnbergam. Uzņēmumus viņš sakārtojis paprāvā albumā, un pirmā lapas puse ielīmēta aizdevuma zīmē 100 dol. vērtībā, ko tas ieguvis uz sava vārda. Egils mācībās izrāda labas sekmes un daudz no sava brīvā laika ziedo fotografēšanai.

V. Z.

DIMOINA (IOWA)

Sestdien, 21. septembrī, DV saimei Dimoinā bija īzcila diena: kļuva redzami vasaras laika neatlaidīgo šaušanas vingrinājumu rezultāti. Nodarbības bija iesaistījušies ne tikvien vanagi pasši, bet arī vanadzes un, par visām lietām, vanadzēni, kuŗi jau pamazām sāk pildīt veco rindas. Šī gada vasaras darbību noslēdza sacensības šaušanā ar 22 kal. šautenēm un pistolēm.

Sasniegumu rezultātā Ceļojošo kausu ieguva Arvids Stundiņš ar 121 punktu. Pirmā vietā ierindojās Ivars Vilks ar 119 punktiem, otro vietu paņēma Andris Ķirsis ar 112 punktiem, bet trešo Jānis Kļaviņš ar 107 punktiem. Pistoļu izcīņā pirmo vietu ieguva Andris Ķirsis, otro — Arvids Stundiņš, bet trešo Haralds Līventāls. Pistoļu izcīņā vanadzes dažu labu vanagu atstāja aiz sevis. Dimoinas ap-bas priekšnieka vanadzēm pistoļu izcīņai dāvāto balvu, kā pirmā, ieguva Marija Ievalte, bet otrā vietā palika Lidija Palka.

Jauniešu grupā ar 22 kal. šautenēm ar 88 punktiem no iespējamiem 100 Jānis Ievalts ierindojās pirmajā vietā. Otru vietu ar 81 punktu ieguva Imants Upenieks. Pistoļu šaušanā jauniešu grupā pirmo vietu ieguva Imants Upenieks, otru — Jānis Ievalts, bet trešo — Jānis Palks.

DV Dimoinā Rudens ballē ievēlētā balles karaliene Vija Aperane, ņa sekmēšanai.
no Cedar Falls, Aiļovā.

Tās pašas dienas vakarā Viktoria Lodge telpās DV rīkotā Rudens ballē uzvarētājiem pasniedza šaušanas sacensībās izcīnītās balvas. Kupli apmeklētais sarīkojums bija bagāts ar pārsteigumiem. Pirmo reizi Dimoinā DV sarīkojuma apmeklētāji izvēlēja savu balles karalieni — Viju Aperani no Cedar Falls, Aiļovā. Tāpat sarīkojuma dalībnieki balsojot izteica savu atzinību labākiem, tiklab klasisko, kā modemo deju dalībniekiem. Izvēlētie pāri saņēma balvas.

Sakarā ar DV organizācijas 20 darba gadu svētkiem 1965. g. Dimoinas DV ap-ba atzīmēs arī savu piecu gadu pastāvēšanu 1964. g. 24. oktobrī. Šos notikumus atzīmējot, Dimoinas DV ap-ba uzņēmusies sarīkot Mantu izlozi visas Ziemeļamerikas mērogā. Izlozes atlikums domāts DV kultūrālo mērķu sekmēšanai. Mantu un ziedojumu vākšana jau sākusies. Pirmais lielākais, patlaban, dāvinājums ienācis no grāmatu apgādā Imanta Dānijā — vērtībā ap $ 150,-, no komponista Viktora Ziedoņa u. c. Aktīvu līdzdalību piesolījuši vairāki mūsu gleznotāji un daiļamatnieki dažādos šīs zemes apvidos un DV apvienībās. Mantu izlozes komisija lūdz ziedojumus sūtīt, kā arī sarakstīšanos ievadīt uz Veltas Žuburas adresi: 15 E. Gray St. Des Moines, Iowa. Biļešu cena — 50 centu gabalā. Izlozes datums — 1964. g. 24. oktobris, DV Dimoinas ap-bas piecu gadu svētkos. Pieprasītājiem bijušu grāmatiņas ziedojumu vākšanai varēs izsūtīt jau š. g. decembrī.

Ar šo pašu DV apvienība Dimoinā pateicas līdzšinējiem ziedotājiem un arī pieprasītājiem — interesentiem par viņu labajiem nodomiem un atsaucību šī mērķa sekmēšanai.

V. Lenšs šaušanas meistarības uzvarētājs

DV meistarsacensības šaušanā ASV mērogā notika 14. septembrī Indianapolē. Sacensībās piedalījās 7 šaušanas sporta kopas, no tām 3 korespondences ceļā.

DV apv. zemes valdes uzdevumā sacensības atklāja Indianapoles apv pr-ks J. Lazdiņš. Sacensības vadīja Indianapoles šaušanas sporta kopas vadītājs H. Strēlnieks. Tiesneši bija: Z. Butkus (Milvoki), J. Kārkliņš (Čikāga), A. Platacis (Ind.) un G. Strautnieks (Ind.). Sekretāra pienākumus veica L. Martinsons (Ind.).

Sacensības beidzās ar sadraudzīgu vakaru, to ievadīja uzvarētājiem par godu atskaņota mūzika V. Meļķa un V. Ziedoņa izpildījumā.

Zemes valdes vārdā uzvarētājus apsveica DV apv. Indianapolē pr-ks J. Lazdiņš un pēc šaušanas sacensību vadītāja H. Strēlnieka ziņojuma par iegūtiem rezultātiem uzvarētājiem pasniedza balvas.

Balvas saņēma:

Meistarklasē — 1. V. Lenšs (Detroita) 143 p. no iespējamiem 150; 2. Z. Butkus (Milvoki) 137 3. v. A. Grava (Milvoki) 132 p.; 4 J. Kovalenko (Detr.) 129 p.

Vispārējā klasē — 1. A. Minka (Kalamazū) 120 p.; 2. V. Ievalts (Demoina) 117 p.; 3. R. Evaltovičs (Dem.) 117 p.; 4. K. Sedliņš (Kaliforn.) 115 p.; 5. J. Ritums (Kaliforn.) 114 p.

Sieviešu klasē — 1. L. Putnis (Kalamazū) 91 p. no iesp. 100.

Jauniešu klasē — 1. M. Graudiņš (Ind.) 92 p. no iesp. 100.

No šaušanas kopām 1. vietu ieguva Milvokas apv. 393 p. no iesp. 450, 2. — Filadelfijas apv. 378 p. un 3. — Indianapoles apv. 373 p.

Nākošās šaušanas sacensības notiks 1964. g. DV dienu laikā Indianapolē.

NJUORKA

● Latviešu Preses biedrības centrālā valde saņēmusi krāsu skaņu filmu par rakstnieku J. Jaunsudrabiņu. Filma ir 16 mm, bet var rādīt arī bez skaņu lentes. Filmā redzams rakstnieks, makšķerējot ezera malā, rakstnieks paštaigā, puķu dārziņā, darba istabā, dzīves biedre Nate, māja, glezmas, grāmatas. Filma noslēdzas ar bēru skatiem. Pirmizrāde paredzēta sestdien, 19. oktobrī, Latviešu biedrības sarīkojumā, Jorkvilles telpās, Manhatenā.

● Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes Bronksas rajona dāmu komitejas rīkotais Mikeļa tirgus devis nepilnu 1500 dolaru atlikuma. Volkswagen izloze devusi apmēram 5000 dolaru atlikuma, ieskaitot jaunā īpašnieka ziedojumu. Abus atlikumus nodos Bronksas rajona nekustama īpašuma iegādes fondam.

● Ņujorkas latviešu katoļu draudzes garīgais vadītājs prāvests Norberts Trepša oktobrī atskatās uz 50 dzīves gadiem, kā arī uz 10 gadiem garīdzniecka darbā. Draudzes padome un dāmu komiteja nolēmuši šīs jubilejas atzīmēt 13. oktobrī pl. 2 p.p., pēc dievkalpojuma, ar mākslinieciskiem priekšnesumiem un mielastu groziņu veidā, Sv. Alfonsa baznīcas zālē, 308 West Broadway.

I.

ČIKĀGA

● Jāņa Veseļa fonda priekšsēdis Jānis Rītiņš griežas pie nelaika rakstnieka draugiem un cienītājiem ar sekojošu aicinājumu:

„Jāņa Veseļa piemiņas fonds, rūpēdamies par nelaika rakstnieka piemiņas saglabāšanu, nodomājis sarīkot loteriju, lai gūtu līdzekļus kapa akmenim, ko gatavo tēlnieks Augusts Kopmanis, kā arī jaunam, pilnīgam Latvju teiksmu izdevumam.

Fonda vadība lūdz atbalstu, ziedojot loterijai grāmatas, gleznas, skulptūras, lietiskās mākslas darinājumus un citas mantas.

Ziedotos priekšmetus lūdz piesūtīt līdz 1963. g. 18. novembrim loterijas kārtotājam Kārlim Grencionam, 1660 N. Orchard St., Chicago 14, Ill."

KALAMAZŪ

● Vašingtonas ansambļa viesizrāde Vilks Rīgā, ar labajiem un iecienītajiem tēlotājiem un spraguma pilno darbību, iemantoja no apm. 300 skatītājiem tik lielu piekrišanu, ka aplausi vairākas reizes „ieskrēja" arī izrādes laikā, pirms cēlienu beigām. Režisors O. Uršteins un aktieŗi tika apveltīti ziediem.

● Centrālās vidusskolas pēdējās klases audzēknis A. Kaugars piedalīsies vērtēšanā uz augstāko „Merit" stipendiju. Šādas spējas bija sasniedzis viņa vecākais brālis Ģirts, bet māsa Baiba ieguva „Merit" stipendiju pirms 2 gadiem.

● Koŗa Dziesmu Vairogs valdē par pr-ci arī turpmāk darbosies Austra Sīlis, pr-ces vietniece Aija Auseklis, sekretārs Jānis Avotiņš, kasieris Aldonis Mežsēts un biedrzinis - mantzinis Paulis Sīka.

● Uz nodzīvotiem 70 mūža gadiem 29. septembrī atskatījās skolot. V. Sītka. Viņu sveica koris Dziesmu Vairogs, draudzes valdība un daudzi citi.

ASV BAZNĪCĀS

NUJORKA

13. oktobrī Pļaujas svētku dievkalpojumi ar dievgaldu: pl. 9 Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols, solists V. Gedulis; pl. 2 Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš, solisti Sk. Prince un J. Klīmanis; pl. 5 Džamaikā, Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. R. Zariņš, dāmu komitejas kafija un programma; pl. 2 Farmingdēlē, Sv. Lūkas baznīcā Conklin & Clinton St., māc. O. Gulbis, solists, dāmu komitejas kafija.

20. oktobrī pl. 2 Betlemes baznīcā jaunatnes dievkalpojuma, māc. R. Zariņš, solists, pēc tam jauniešu sarīkojums draudzes namā; pl. 4 Belšorā, Sv. Lūkas baznīcā Pļaujas svētku noskaņā, māc. O. Gulbis; pl. 5 Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

13. oktobrī plkst. 10 no rīta bērnu dievvārdi un Svētdienas skola; plkst. 11 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Pēc dievkalpojuma apaļš galds draudzes sapulce.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Melvudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

AURORA, ILL.

Mūsu Pestītāja baznīcā, 42 Dawsers Place.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien.. plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Līventāls.

Katra mēneša beidzamā svētdienā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums Redeemer luterāņu baznīcā, 1360 Pauline Blvd., Ann Arborā.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Dienvidkalifornijas draudze 2450 Griffin Ave., L. A. 31.

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā. Tupper ielā 733.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un koŗa mēģinājums plkst. 9.30. Visi laipni aicināti.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

Kristietība tagadnes sabiedrībā

Izlasot virsrakstu, rodas jautājums, kas tad ir tagadnes sabiedrība. Par sabiedrību mēdz apzīmēt cilvēku kopu, ko apvieno idejiski vai politiski centieni. Tagadnes sabiedrībā abi šie centieni bieži apvienojas kopā ar lielāku vai mazāku pārsvaru vienam pār otru. Bet sabiedrība sastādās no cilvēku daudzuma, kas pēc domu virziena nav vienādi. To pašu var sacīt arī par cilvēku garīgo attīstību.

Liela cilvēku sabiedrība veido valsti, kas sastāv no vienas tautības pilsoņiem, vai ir vairāku tautību apvienojums ar dažādām garīgām īpatnībām. Valsti varam iedalīt vairākos slāņos, pēc viņu garīgās attīstības un politiskiem centieniem. Jo vairāk kāds slānis garīgi attīstīts, jo mazāk viņā ir locekļu.

Ikkatru valsti un arī atsevišķu tautību varam raksturot kā trisstūri ar plašu pamatni un augstāku vai zemāku smaili. Apakšējais slānis, tuvākais pamatnei, ir mazāk attīstītie ļaudis, kas dzīvo no rokas mutē; tie ir vienmēr neapmierināti ar savu stāvokli valsti un viegli padodas dažādiem propagandas sludinājumiem.

Nākošais augstākais slānis ir vairāk izglītotie ļaudis ar uzņēmīgāku raksturu, kam sabiedrībā labāks stāvoklis. Starp tiem ir arī tādi, kuŗi iedomājas sevi gudrus esam, un labs ir tikai tas, kas tiem pa prātam. Cits viss ir nepareizs. Šis iedomīgais elements ir apvērsumu gadījumā visbīstamākais, sevišķi, ja šiem ļaudīm pievienojas noziedznieki.

Nākošie augšējie slāņi sastāda tautas vai valsts smadzenes. Jo skaitliski lielāki ir augsti izglītotie slāņi, jo valsts ir uz augstāka attīstības līmeņa ar augstāku dzīves standartu. Šādu valsti vai tautu varam iedomāties kā vienādsānu trisstūri ar šauru pamatni un augstu virsotni. Atpalikušas valstis vai tautas varam salīdzināt ar vienādsānu trisstūri, kam plata pamatne un zema virsotne. Apvērsuma gadījumā augstais trisstūris tiek apgriezts ar virsotni uz leju un pamatni uz augšu. Pamatne spiež augšējos attīstītos slāņus, bet tie izdara arī pretspiedienu — pūlis tiek zināmā mērā savaldīts. Apgrieztajā zemajā trisstūrī platā pamatne ātri nomāc mazskaitligos augšējos slāņus un pūļa patvaļa nepazīst robežu, tā pastrādā smagus noziegumus.

Kāda loma kristietībai var pienderēt augstu un zemu attīstītās tautās? Kristus pamata mācība ir mīlēt Dievu no visas sirds un prāta un savu tuvāku kā sevi pašu. Ja šī mācība tiek sludināta visiem — kā attīstītiem, tā atpalikušiem —tad klausītāju starpā atradīsies tādi, kas to uzņems, grozīs savus uzskatus par dzīves mērķi un izturēsies pret savu tuvāku saskaņā ar Kristus mācību. Sabiedrība, kas Kristus mācības stipri ietekmēta, izvairās no noziedzībām un uzskata tās par kauna lietu, tai ir pretīgas varmācības.

Eiropas valstīs, izņemot komūnistu zemes, ticības mācība skolās ir obligāta. Neticīgajiem ir jāpieteicas skolas vadībai, ka viņi savu uzskatu dēļ negrib piedalīties ticības mācības stundās. Tādu tur nav daudz, jo bezdievja slava Eiropā netiek augsti cienīta. Diemžēl, neticīgie skolnieki nāk bieži no izglītoto un bagātnieku ģimenēm. Mazturīgie vecāki neliedz saviem bērniem apmeklēt ticības mācību.

Ka dievticība ir grūti pieveicama ateistiem, to rāda komūnisma pūles okupētās zemēs. Ar varas līdzekļiem īstie ticīgie nav pārliecināmi atteikties no savas ticības un pievienoties ateistam; tie gatavi drīzāk uzņemties mocības. Komūnisma varas sākuma gados pareizticīgos un citu konfesiju garīdzniekus vajāja un sodīja ar nāvi. Tas sacēla nemieru sabiedrībā, tā kā pat brutālais un neiecietīgais Stalins kādā runā izteicās, ka strādniekus nevajadzētu ar varu atraut no ticības, jo līdz ar tādu ticību viņi būs naidīgi noskaņoti pret komūnismu; vajagot atrast līdzekļus, kā pievērst komūnismam arī ticīgos strādniekus.

Tāds ceļš tika atrasts. Garīdznieku starpā radās tādi, kas bija gatavi reizē kalpot kā Dievam, tā velnam, un daži pat kļuva par ateisma propagandistiem. Ar to ateistiskais komūnisms bija daudz ieguvis. Jaunie garīgās dzīves vadītāji uzticīgi pildīja komūnistu pavēles un sludināja tautai darīt to pašu. Ateistu vara bagātīgi apveltīja šādus garīdzniekus ar laicīgiem labumiem, un ar laiku papildinājās garīdznieku rindas ar čekas locekļiem. Kāda var būt kristīga dzīve šādos apstākļos? Diemžēl, brīvajā pasaulē ir kristīgie, kas uzskata šādu stāvokli par normālu un gatavi sadarboties ar čekas garīdzniekiem.

Cilvēces atsvešināšanās no kristietības ir ietekmējusi sabiedrību. Noziedzības ir uzplaukušas lielā mērā, sevišķi starp jauniešiem. Bērnu noziedznieku skaits ir stipri cēlies un to starpā ir bīstamas noziedzības, kādas agrāk, kad ateisms nebija izplatīts, nepazina. Šī parādība plaši attīstās ASV lielpilsētās, kur daudzi bērni neapmeklē svētdienas skolas.

E. Gēlīņš

Roberts Līdums

VECĀKĀ EV. - LUT. DRAUDZE ASV ATSKATĀS UZ 70 PASTĀVĒŠANAS GADIEM

Š. g. 20. oktobrī paiet 70 gadi kopš pastāv un darbojas latviešu ev. - lut. Sv. Jāņa draudze Filadelfijā. Jau septiņus gadu desmitus ir pastāvējusi vēlēšanās pulcēties un klausīties Dieva vārdu savā tēvu valodā. Aizvadītajos gadu desmitos draudze ir pieredzējusi gan baltas, gan nebaltas dienas — sajūsmas un rosmes gadi ir mainījušies ar atplīdiem un grūtībām. Pēc 2. pasaules kaŗa, kad jaunais latviešu iecelotāju vilnis sasniedza šo krastu, draudzes dzīvē ir sācies lielākais uzplaukums, kas turpinās vēl šodien. Darbs ir gājis plašumā un dziļumā, turpinās līdzekļu vākšana jaunam, lielākam dievnamam un pagājušā gadā garīgā aprūpe sasaniedza jau 952 tautiešus.

Kad, lielai atcerei tuvojoties, pašķirsta vecās draudzes grāmatas un parunājas ar tagadējo draudzes mācītāju Jāni Siliņu, kas daudz laika un pūļu ir veltījis arī draudzes vēstures pētīšanai, — rodas pārskats, kā tapa pirmā latviešu ev. - lut. draudze šinī zemē un kā tā septiņos gadu desmitos izauga par to, kas tā ir šodien.

Rodas apbrīna un cieņa pret tiem pirmajiem stiprajiem latviešu kristiešiem, kas pirms 70 gadiem lika pamatus šai nozīmīgai celtnei un iznesa darba smagumu līdz pat piecdesmitiem gadiem, kad ieradās jaunā maiņa.

Cik zināms, tad jau 1888. gadā Filadelfijā ir bijuši apzināti 8 latvieši. Šim pulciņam augot, ir radusies doma apvienoties latviešu draudzē. Kāds nodzeltējis pergaments, kas glabājas draudzes dokumentu krātuvē, vēstī, ka 1893. g. 20. oktobrī ir sapulcējušies 35 latviešu vīri un vienprātīgi parakstījuši aktu par draudzes nodibināšanu Filadelfijā. Tās mērķi izteikti 3 punktos:

1. „ . . . draudzes nolūks būs savus tautiešus garīgā ziņā paskubināt . . . "

2. „ . . . gādāt par katru līdztautieti, ka neatklīst no savas tautas un vecās Lutera ticības un Dieva mācības . . "

3. „ . . . paskubināt ikkatru uz labu un daiļu, iet pa priekšu ar labām priekšzīmēm un tikumiem."

Kaut arī ne visai veiklā latviešu valodā toreiz izteiktie mērķi pastāv arī šodien. Cik zināms, tad draudzes dibinātāji vairumā ir bijuši kurzemnieki. Starp Liepāju un Filadelfiju esot pastāvējusi kārtēja kuģu satiksme, kas piedāvājusi izceļošanas iedevību, lai, galvenokārt, izvairītos no gaŗajiem kaŗa dienesta gadiem toreizējā krievu armijā.

Tūliņ pēc draudzes nodibināšanas Kurzemes konsistorijai ir pieprasīts latviešu mācītājs, bet atbilde nav saņemta. Jādomā, ka toreizējam konsistorijas superintendantam vācietim Pankam šāda latviešu draudzes pastāvēšana nav likusies vēlama. Par saziedoto naudu Alunāna izdevniecībā Jelgavā pasūtinātas draudzes dziesmu grāmatas. Filadelfijas vācu ev. - lut. Sv. Jāņa draudze, kuŗas mācītājs Olafs Schroeders ir bijis latviešiem labvēlīgs, ir atvēlējusi savas telpas Wharton un 6. ielas stūrī, jaunās draudzes dievkalpojumu un sanāksmju vajadzībām. Pirmajā gadā ir notikuši 12 lasījuma dievkalpojumi, kuŗus vadījis draudzes loceklis Oto Lūsis. 1894. g. 5. augusta sapulcē izvēlēta kārtības komiteja — pirmā draudzes vadība, un par draudzes priekšnieku kļuvis Dāvids Krīže. Pēdējais no savas dzīves 60 gadus ir veltījis nesavtīgam darbam baznīcas druvā un miris 1953. gadā, piedzīvojot diženu vecumu. Pēdējos gados, draudzei atzinīgi vērtējot Krīzes tēva lielos nopelnus, viņu ievēlēja par draudzes goda priekšnieku.

1896. gads ir lielas rosības gads. Sav. Valstīs ierodas pirmais latviešu mācītājs Ansis Rebane (1863.—1911.) un drīzi vien uzņemas gana pienākumus Sv. Jāņa draudzē Filadelfijā. Rebane dzimis Vidzemes lauksaimnieka ģimenē (tēvs igaunis, māte latviete) un Latvijā baudījis tautskolotāja izglītību. No 1891. līdz 1895. gadam Vācijā studējis teoloģiju. Jau 1896. g. 2. februārī Rebane notur pirmo dievkalpojumu Sv. Jāņa draudzē, kuŗā piedalās 115 dievlūdzēji. Kollekti — $ 21,47 nolemj ziedot baznīcas būvfondam. Līdz ar mācītāja Rebanes ierašanos pieaug dievlūdzēju skaits, pieņemas draudzes rosība, rodas un attīstās doma par sava dievnama iegādi.

Pēc pirmā draudzes mācītāja Rebanes nāves 1911. gadā, piecus gadus draudzē kalpo mācītājs Eduards Jurēvics. Viņš dzimis 1887. gadā Lietuvā, Latvijai tuvā pierobežā, un ASV iecelojis 1896. gadā. Beidzis St. Louis Teoloģijas semināru, Viņa piecos darba gados Sv. Jāņa draudze atkal jūtami atspirgst un piedzīvo uzplaukumu. Atjaunojas draudzes koris, nodibinās dāmu komiteja un jūtami uzlabojas semināru un pirms ierašanās Filadelfijā kalpojis latviešu draudzēs Čikāgā un Bostonā. Jurēvicu atceras kā labu runātāju ar iespaidīgu uzstāšanos, teicamu dziedātāju un dedzīgu sprediķotāju. 1917. gadā viņš tomēr ir spiests draudzi atstāt.

Turpmākos gados draudzes garīgo aprūpi turpina Bostonas Trīsvienības draudzes mācītājs Kārlis Buchrots, vēlāk pārnākot uz Filadelfiju par šīs draudzes ganu. Buchrots bija dzimis Rīgā baltvācu ģimenē 1888. gadā. Kā Bostonā, tā Filadelfijā viņam bieži vien ar draudzi radušās asas domstarpības nacionālos jautājumos.

1923. g. decembrī par draudzes mācītāju iesāk kalpot Čikāgas Graudiņš, kas jau kā seminārists dažkārt Filadelfijā sprediķojis. Graudiņš dzimis 1896. g. Bauskas apriņķī un ASV iecelojis 1913. gadā. 1923. g. beidzis St. Louis Teoloģijas semināru. Viņa piecos darba gados Sv. Jāņa draudze atkal jūtami atspirgst un piedzīvo uzplaukumu. Atjaunojas draudzes koris, nodibinās dāmu komiteja un jūtami uzlabojas materiālais stāvoklis. Jau pirmajā gadā draudzē no jauna iestājas 32 personas, notiek 51 dievkalpojums un svētdienas skolu apmeklē 15 skolēni.

Šinī laikā draudzes priekšnieks atkal ir Dāvids Krīže. 1928. g. draudze atzīmē 35 gadu pastāvēšanu, bet tad rosība sāk apsīkt. Mācītājs Graudiņš paralēli apkalpo arī Bostonas Trīsvienības draudzi, kur viņa pienākumi aug. 1928. g. 9. septembrī Graudiņš pāriet uz Bostonu, kur kalpo vēl tagad. Līdz 1930. g. viņš vēl Filadelfijā notur mēnesī vienu dievkalpojumu.

(Nobeigums sekos)

Latviešu ev. - lut. Sv. Jāņa draudzes Filadelfijā priekšniecība 1896. gadā. Uzņemumā 1. rindā pirmais no labās Oto Lūsis, kas vairākus gadus vadīja draudzes lasījumu dievkalpojumus. 2. rindā otrs no kreisās ilggadīgais draudzes priekšnieks Dāvids Krīže un trešais no kreisās — draudzes pirmais mācītājs Ansis Rebāne.

NO KURIENES?

No kurienes un uz kurieni — agrāk bijām padomājuši, ka divi pavisam ikdieniški un katram saprotami jautājumi. Pazīstamam mēs jautājam — uz kurieni? nepazīstamam — no kurienes? Liekas, ka vairāk mūsu uzmanību saista jautājums: „Uz kurieni?" jo tas ir nākotnes jautājums, tātad cerību, varbūt pat laimes jautājums, kamēr „No kurienes?" ir vairāk ziņkārības jautājums.

Uz kurieni? — Pretim pilnīgākai, labākai dzīvei! Jau no bērna dienām mēs savā prātā izlojam tālu nākotni, krājam zināšanas, lai reiz tādai dzīvei tuvotos, bet cik maz ir to, kam tas izdodas. Arvien notiek lietas, ko mēs savā plānā iepriekš neesam paredzējuši. Piemēram, vai mēs bijām iekalkulējuši savā dzīves ceļā sāpes, ciešanas, vientulību un vilšanos? Vai mēs gari. Vienu mēs varam izlūgties no augšienes, otru, kas mums tuvāk, varētu nosaukt par „laika garu".

Taisni šinī laikā mums jāizceļ tās vērtības, kas nāk no augšienes. Mēs nedrīkstam kļūt šī laika gara miesīgie bērni.

Ja mēs iedziļināmies Dieva nodomā jeb gribā, tad ļoti nozīmīgs kļūst otrs — ziņkārības — jautājums: no kurienes? Tas var izrādīties par mūsu dzīvības vai nāves jautājumu mūža vakarā.

Lielas drošības un sajūsmas pilni vārdi ir mūsu baznīcas himnā: „ . . . Dievs neļaus savai laivai grimt" . . . Tas tiesa, Dieva laiva negrims ne mūžam, bet vai — tu un es — mēs esam droši, ka abi atrodamies šai laivā? Vai tas, kas laivu vada, nejautās mums: „No kurienes tu, draugs? Es tevi nepazīstu!" Jo šī nav laika gara laiva, bet mūžīgā Dieva bērnu laiva. Tāpēc mūsu sajūsma ir un paliek īsa un pārejoša, kamēr, šauro ceļu staigājot, nebūsim izlūgušies gudrību no augšienes.

Tas nozīmē, ka mums bez noteikumiem sevi jānodod Dievam un jāpieņem, ka ne mūsu, bet Dieva prāts lai notiek. Lai arī cik smags ir mūsu krusts, nav Dieva griba, lai mēs, cilvēki, kārtotu lietas, nosakot, kuŗām būtu jānāk pirmā, tad otrā vietā tūliņ aiz krusta: to Dievs piešķir pēc sava žēlīgā prāta un varbūt arī pēc tā, cik ticīgi mēs esam krustu nesuši. Jo ir teikts: „Ja kas nāk pie manis un neienīst savu tēvu un māti, sievu un bērnus, brāļus un māsas un arī turklāt savu paša dzīvību, tas nevar būt mans mācekļis!" — Pirmā acumirklī liekas — jauna pavēle, bet vispirms mums šeit nav jādomā, ka tā ir parastā pasaulīgā nīšana ar tās sekām, bet tikai — lai bez pārpratuma visu noliktum otrā vietā. No otras puses — mēs nevaram saņemt Dieva žēlastību, kamēr neesam tikuši vaļā no sevis un visa tā, kas tuvu ap mums. Ja mēs to pieņemsim, tad šķietami jaunā pavēle pārvērtīsies mīlestības pavēlē, mīlestībā, kas panes visu, kas piedod visu; kā arī visas sāpes un ciešanas tad tiks pārvērstas pastāvīgā priekā.

Ticēsim savai sūtībai šinī saplosītā, nelaimīgā pasaulē! Neizniekosim spēkus veltīgi! Tad varbūt mūža vakarā būsim pasargāti no jautājuma — no kurienes? — „Es nekad tevi neesmu pazinis, ej nost no manis, tu, jauna darītājs!"

Arv. Ozols

Vai pēcnācēji cieš no vēlām laulībām?

Vispārīgam atzinumam, ka laulībā jādodas pēc pilngadības sasniegšanas, pretstatā nostājas dažu vecāku uzskats, ka pasaulē ir kaut kas jāredz un kaut kas jāpiedzīvo, pirms doties laulībā. Sevišķi dēlus brīdināja neprecēties par agru, kā iemeslu uzdodot, ka tas vēl neesot pietiekami „iztrakojies."

Pēdējā laika pētījumi atklājuši, ka visveselīgākie bērni dzimst mātēm no 21 līdz 26 g. vecumā. Viriešiem šis robežas atzīst par ne tik svarīgām. Sākot ar mātes 29 g. vecumu, pakāpeniski pieaug bērnu mirstība, priekšlaicīgas dzemdības, kā arī defektīvo bērnu skaits. Defektīvos bērnus, ja tie uzrāda raksturīgas parādības (plakaniski saspiests deguns, pamazināta galva u. c. parādības), kā arī lielu intelektuālu atpalicību, sauc par mongoloidiem un pašu parādību par mongolismu. Nav zinātniska izskaidrojama mongoloidus saistīt ar etniskās mongoļu grupas cilvēkiem.

Pierādījies, ka puse mongolisma gadījumu izpaužas bērnos, kuŗu mātes ir vecākas par 35 gadiem. Pētījumi šinī virzienā liecina, ka gados vecākas mātes grūtniecības laikā neattīsta pietiekami hormonus dīgļa attīstības vidē. Ir lielas cerības, ka iztrūkstošos hormonus izdosies mākslīgi piegādāt, un tādā kārtā mongoloīdu skaitu samazināt.

Kā ķīmijā pašu vielu un tās raksturu nosāka atomu sakārtojums molekulās (ar atomu skaldīšanu gan vielas definējums mainās), tā dzīvā organismā tā izskatu un īpašības nosaka genu (genes) sakārtojums chromosomās. Pēdējās noteiktā skaitā mājo organisma dzīvās šūniņās.

Pieņem, ka mongolisms un citas nenormālības organismā rodas sakarā ar traucējumiem šūniņu dalīšanā resp. mitosis procesa norisē.

Kādā veidā ģenetiski izpaužas mongolisms? Jau sen noskaidrots, ka normāli attīstīta cilvēka organisma šūniņās ir 46 chromosomas, pareizāki — 23 pāri chromosomu. Tāpat noskaidrots, ka šī skaita samazināšanās vai palielināšanās rada nepareizu organisma attīstību. Divas ģenestistu grupas, neatkarīgi pētot, atklāja, ka mongoloidiem 46 chromosomu vietā ir 47. Bet jautājums sarežģījās, jo atrasti gadījumi, kur normāli vecāki devuši mongoloidus bērnus ar 45 chromosomām. Citos gadījumos bērnā ir atrasts normālais chromosomu skaits 46, bet tas tomēr ir mongoloids. Pēdējo gadījumu ved sakarā ar vienas chromosomas daļas pārcelšanos uz otru chromosomu, resp., ģenetiski izsakoties, notikusi t. s. translokācija, kas izmainījusi chromosomu savstarpējo attiecību.

Ja arī līdz šim plaši noskaidrotas mongoloidu ārējās parādības un ģenetiskās pārmaiņas, tad vēl pavisam maz mēs zinām par cēloņiem, kas šīs pārmaiņas izraisa.

Maza, 5 pēdas gaŗa, smaidīga vankuveriete Irene Uchida ieguvusi doktora grādu 1951. gadā Toronto universitātē. Sākdama ģenetiskās studijas ar augļu mušu (Drosophila), kas ļoti piemērota ģenetikas studijām, jo ātri vairojas un vienkārši barojama, viņa ieguva pamatīgas zināšanas attīstības trūkumu iedzimšanā pēcnācējos.

Ar Rockfellera fonda atbalstu Dr. J. Uchida darbojās dažādās bērnu slimnīcās, pētot defektīvi piedzimušo bērnu gadījumus.

Pirms dažiem gadiem Savienotajās Valstīs atvēlēja šiem pētījumiem $273,000. Šos līdzekļus saņēma Dr. Uchida, kuŗu iecēla Vinipegas bērnu slimnīcā par ģenetikas departamenta vadītāju, kur kopā ar citiem speciālistiem viņa uzsākusi intensīvu darbu mongoloidu bērnu ģenetikas pētīšanā. Mongoloidu bērnu gadījumos izseko ne tikai vecākus, bet arī priekštečus, ja tie vēl dzīvi un sadabūjami.

Nedaudzie viņas priekšlasījumi Manitobas universitātē, kuŗā viņa arī kādu laiciņu strādāja pētījumos ar daudziem mongoloidu chromosomu rindu demonstrējumiem, dod pārliecību, ka mongoloidu rašanās cēloņi nav vairs tālu aiz kalniem.

Kādai 36 g. vecai rentgena staru tehniķei piedzima mongoloids bērns ar 48 chromosomām. Dr. Uchida pieļauj varbūtību, ka cēlonis varētu būt ilgstoša rentgena staru iedarbība uz mātes organismu.

Bet vēl atliek arī jau sākumā aprādītā citu ģenetiķu atziņa, ka bērns varētu būt arī vēlās laulības upuris.

O. S.

KĀ BOĻŠEVIKI SAGRĀBA . . .

(Pārnesums no 2. lpp.)

Kad mēs, dzirdot šāvienus, priecājāmies, ka drīz tiksim atbrīvoti no boļševiku cietuma, un sākām pat jau dziedāt savas dziesmas, sardze mums to aizliedza, draudēdama, lai mēs nedomājot, ka gadījumā, ja Kerenska armijai izdotos ielauzties pilsētā, mūs izlaistu dzīvus no cietokšņa. „Mēs jūs visus tādā gadījumā apšautu vispirms, un tad tikai paši atstātu cietoksni. Vai saprotat?" viņi lādējās.

Drīz vien apklusa lielgabalu dunoņa, un mēs sapratām, ka nekas mūs vairs nevar atbrīvot. „Labākā gadījumā jums gaidāma Sibirija, sliktākā — nāve", tā mums paskaidroja boļševiki, kad prasījām par savu likteni.

Tā bez jebkādām nākotnes izredzēm mēs sēdējām, pareizāk sakot, gulējām katrs savā vietā tumšajā bastionā, pa 10 cilvēku katrā kamerā, un gaidījām nāvi kā savu atpestītāju, jo zinājām: ja arī notiktu brīnums un mūs izlaistu no cietuma, tomēr boļševiki mūs vienmēr vajās un darbu arī nekur nedos. Tādēļ lai notiek, kam jānotiek. Mums tagad gluži vienalga.

Tādā bezgala drūmā un bezcerību pilnā atmosfairā nodzīvojām veselu mēnesi ne dzīvi, ne miruši. Te kādā dienā pie mums ienāk cietokšņa komandants un nolasa Ļeņina dekrētu, ka visi junkuri nosacīti atbrīvojami no cietokšņa, ņemot no viņiem rakstveida solījumu, ka tie nekad vairs ar ieročiem rokā nesacelsies pret boļševiku valdību.

Tā kā solījumu boļševikiem var turēt vai neturēt, tad visi arī parakstījām pasniegto solījumu un naktī pa divi reizē tikām klusi izlaisti pa cietokšņa mazajiem vārtiem. Mums piekodināja, lai uzmanoties, jo ja „tauta" uzzīmēšot, ka esam junkuri, tad mūs, droši vien, nolinčošot uz ielas. Bet tā kā junkuru spožie uzpleči mums jau agrāk bija noplēsti un drēbes galīgi saburzītas, tad laudis mūs ieskatīja par vienkāršiem zaldātiem un, kā liekas, nevienu arī nenolinčoja. Es izkāpu kādā klusā tramvaja piestātnē un soļoju uz mājām... Galva gan man uz pleciem bija palikusi, bet cita nekā vairs nebija: visas grāmatas, drēbes, veļa u. c. mantas bija kritušas boļševiku rokās kaŗa skolā.

Labi, ka Pēterpils pilsētas valde slepeni par mums gādāja. Tās darbinieku ēdamzālē mūs katru dienu pašdināja, un še mēs viens otru arī varējām satikt un aprunāties, ko darīt tālāk. Bet pēc neilga laika mūs jau brīdināja, lai labāk šurp vairs nenākot, jo vakar mūs te jau esot meklējuši sarkanie miliči un, droši vien, nākšot drīz atkal, lai mūs apcietinātu. Saprotams, nu bija jāskiŗas no šīs viesmīlīgās mājas un kaut kā citādi jātiek cauri.

Jāatzīmē, ka arī daudzi privāti pilsoņi rūpējās par mums, tik smagi cietušiem junkuriem, un palīdzēja, kā vien varēdami. Tie slēpa arī mūs no boļševikiem, brīdinot īstā laikā, lai nekristu tiem atkal rokās.

garī. Vienu mēs varam izlūgties no augšienes, otru, kas mums tuvāk, varētu nosaukt par „laika garu".

Taisni šinī laikā mums jāizceļ tās vērtības, kas nāk no augšienes. Mēs nedrīkstam kļūt šī laika gara miesīgie bērni.

Ja mēs iedziļināmies Dieva nodomā jeb gribā, tad ļoti nozīmīgs kļūst otrs — ziņkārības — jautājums: no kurienes? Tas var izrādīties par mūsu dzīvības vai nāves jautājumu mūža vakarā.

Lielas drošības un sajūsmas pilni vārdi ir mūsu baznīcas himnā: „ . . . Dievs neļaus savai laivai grimt" . . . Tas tiesa, Dieva laiva negrims ne mūžam, bet vai — tu un es — mēs esam droši, ka abi atrodamies šai laivā? Vai tas, kas laivu vada, nejautās mums: „No kurienes tu, draugs? Es tevi nepazīstu!" Jo šī nav laika gara laiva, bet mūžīgā Dieva bērnu laiva. Tāpēc mūsu sajūsma ir un paliek īsa un pārejoša, kamēr, šauro ceļu staigājot, nebūsim izlūgušies gudrību no augšienes.

Tas nozīmē, ka mums bez noteikumiem sevi jānodod Dievam un jāpieņem, ka ne mūsu, bet Dieva prāts lai notiek. Lai arī cik smags ir mūsu krusts, nav Dieva griba, lai mēs, cilvēki, kārtotu lietas, nosakot, kuŗām būtu jānāk pirmā, tad otrā vietā tūliņ aiz krusta: to Dievs piešķir pēc sava žēlīgā prāta un varbūt arī pēc tā, cik ticīgi mēs esam krustu nesuši. Jo ir teikts: „Ja kas nāk pie manis un neienīst savu tēvu un māti, sievu un bērnus, brāļus un māsas un arī turklāt savu paša dzīvību, tas nevar būt mans mācekļis!" — Pirmā acumirklī liekas — jauna pavēle, bet vispirms mums šeit nav jādomā, ka tā ir parastā pasaulīgā nīšana ar tās sekām, bet tikai — lai bez pārpratuma visu noliktum otrā vietā. No otras puses — mēs nevaram saņemt Dieva žēlastību, kamēr neesam tikuši vaļā no sevis un visa tā, kas tuvu ap mums. Ja mēs to pieņemsim, tad šķietami jaunā pavēle pārvērtīsies mīlestības pavēlē, mīlestībā, kas panes visu, kas piedod visu; kā arī visas sāpes un ciešanas tad tiks pārvērstas pastāvīgā priekā.

Ticēsim savai sūtībai šinī saplosītā, nelaimīgā pasaulē! Neizniekosim spēkus veltīgi! Tad varbūt mūža vakarā būsim pasargāti no jautājuma — no kurienes? — „Es nekad tevi neesmu pazinis, ej nost no manis, tu, jauna darītājs!"

Arv. Ozols

Mākslīgās kažokādas

Pēdējos gados arvien lielāku popularitāti iegūst imitētās kažokādas, kas darinātas no nailona, dainela u. c. mākslīgām šķiedrvielām. Tās var sekmīgi sacensties ar īstajām kažokādām kā izturības, tā siltuma ziņā, bet ir daudz lētākas. Bez tam šādu mākslīgu kažoku nebojā kodes, un tas ir arī daudz vieglāks svarā. Ir gan arī dažas sliktas puses, kas drīzāk kažoku gatavotāju, ne materiāla vaina. Kad Anglijā parādījās pirmie nailona kažoki, tie bija veidoti pēc ļoti nedaudziem paraugiem un drīz kļuva it kā par uniformām.

Ja mākslīgo šķiedrvielu kažokus nepārvērš par masu preci, tie sola lielas izvēles iespējas. No mākslīgās ādas var pagatavot ne vien leoparda, ūdŗa, ropa, bet pat ūdeļu (minka) ādas kažoku imitācijas. Šis materiāls atrod plašu pielietojumu arī dāmu somu, apavu, cepuŗu gatavošanā. Parādījušies pat imitētas tīģerādas peldkostīmi.

Īsto kažokādu tirgotāji par imitāciju uzvaras gājienu pagaidām nav norūpējušies, jo katra sieviete, kam kabata to atļauj, tomēr iegādāsies īstu ūdeļu apmetni vai kažoku. Bet nopietnu konkurenci imitētās zvērādas gan sagādā vilnas mēteļu drānām.

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

Pieprasiet bezmaksas paraugnumurus — Tel. EM 8-0792, Toronto.

IZNĀKUŠAS DV KA

Ed. Tūtera d

Pēdas s

Cena $ 3.5

Grāmata aptver 140 lpp. Dzejoļos autors izsak

...Lai mās še nemie
Uz savu brāļu m

Pasūtināma

DV GRĀMATNĪCĀ — 12

Tālāk pārdevējie

Latviešu skolu ievērībai.
Atkal iznācis AUSTRAS ANDERSONES - PLA
100 tautas dziesmu un rotaļu krājums
AUGSIM LATVIJAI
(Meldijas un teksti.)
Adr.: 494 Sammon Ave. C
Toronto 6, Ont., Canada. Grāmatnīcār

Penmar
GP 2-5
APAKŠVEĻA - ZEĶES - T-KE

VISJAUNĀKĀS GRĀMATA
A. J. Kronina rom. — ZIEMEĻU GAISMA
J. Zeibolta rom. — LIKTENIS
J. Zeibolta rom. BARONS BUNDULS
Fr. Dziesma — LIVZEME mākslas izdevums
A. Vilnis dzejoļi — RĀJIENS SIRDIJ
Ed. Sināta dzejoļi — DZIMTENES ATBLĀZMA

Drīzumā iznāks:
F. Dostojevska — NOZIEGUMS UN SODS, 2 sēj.
ASPAZIJAS LIRIKA, visu dzejoļu krāj. kopsēj.
K. Siliņa autobiogr. — MANA MAZĀ LIELĀ DZIV
LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKA
Pasūtinot apgādā, atkalpārdevējiem atlaide.
LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 3
Waverly, Iowa.

SVĒTKU DĀVANĀM SŪTIET UZ LA
NAILONA KAŽOKU
Pilna garuma, ļoti silts. Vaļēja stila ar lielu apal
un lielām pielikamām aprocēm. Satina odere. P
brūnas strīpas „SQUIRREL EFFECT".

Mazs	US	$ 71.40	svars 4 mārc.
Vidējs	US	$ 77.00	svars 4 mārc.
Liels	US	$ 82.75	svars 4 mārc. 1

„BEAVER LAMB EFFECT"

Mazs	US	$ 65.60	svars 4 mārc.
Vidējs	US	$ 71.40	svars 4 mārc.
Liels	US	$ 77.00	svars 4 mārc. 1

Līdz 9 mārc. jāpieskaita sūtīšanas izdevumi
Līdz 19 mārc. jāpieskaita $ 8.15.

Naudas pārvedumu adresējiet „DAUGAVAS V
un līdz ar saņēmēja pilnu vārdu un adresi sūtiet
DV SAINĪŠU NODAĻAI,
123 Huron Stree t, Toronto 2 - B, Ont.,
Piegāde 4 līdz 6 nedēļu laikā.

LATVIJAS AMERIKĀ
SPIESTU
TORON
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJU
LAULIBU un IESVĒTIBU IELŪGUMU KA
VIZITKARTES
DOKUMENTUS BIEDRIBU VAJADZI
KONCERTU PROGRAMMAS
SARIKOJUMU BILETES
PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
VĒSTULU VEIDLAPAS, APLOK
GRĀMATAS, ŽURNĀLUS
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO ONT., CANADA. TEL.: EM
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

ENES?

ka garī. Vienu mēs varam izlūgties
mēs? no augšienes, otru, kas mums
tas tuvāk, varētu nosaukt par „lai-
iz- ka garu".
auca- Taisni šinī laikā mums jāizcel
nkār- tās vērtības, kas nāk no augšie-
kām, nes. Mēs nedrīkstam kļūt šī lai-
ime. ka gara miesīgie bērni.
jau- Ja mēs iedziļināmies Dieva
idro- nodomā jeb gribā, tad ļoti no-
vai zīmīgs kļūst otrs — ziņkārības
ums — jautājums: no kurienes? Tas
var izrādīties par mūsu dzīvī-
lū- bas vai nāves jautājumu mūža
ar vakarā.
šie Lielas drošības un sajūsmas
tos pilni vārdi ir mūsu baznīcas
dzos himnā: „. . . Dievs neļaus sa-
ōtru vai laivai grimt" . . . Tas tiesa,
tu- Dieva laiva negrims ne mūžam,
nāk- bet vai — tu un es — mēs esam
mes droši, ka abi atrodamies šai lai-
pa- vā? Vai tas, kas laivu vada, ne-
ivēji jautās mums: „No kurienes tu,
draugs? Es tevi nepazīstu!" Jo
šī nav laika gara laiva, bet mū-
žīgā Dieva bērnu laiva. Tāpēc
mūsu sajūsma ir un paliek īsa
un pārejoša, kamēr, šauro ce-
ļu staigājot, nebūsim izlūgušies
dzes gudrību no augšienes.
kabs Tas nozīmē, ka mums bez no-
hinā- teikumiem sevi jānodod Dievam
redi- un jāpieņem, ka ne mūsu, bet
g. Dieva prāts lai notiek. Lai arī
dece- cik smags ir mūsu krusts, nav
dzis Dieva griba, lai mēs, cilvēki, kār-
āru. totu lietas, nosakot, kurām bū-
Jā- tu jānāk pirmā, tad otrā vietē
rgst tūlīt aiz krusta: to Dievs piešķir
jau- pēc sava žēlīgā prāta un var-
inās būt arī pēc tā, cik ticīgi mēs
abo- esam krustu nesuši. Jo ir teikts:
Jau „Ja kas nāk pie manis un ne-
una ienīst savu tēvu un māti, sievu
51 un bērnus, brāļus un māsas un
sko- arī turklāt savu paša dzīvību,
tas nevar būt mans mācekļis!"
— Pirmā acumirklī liekas —
ekš- jauna pavēle, bet vispirms
rīže. mums šeit nav jādomā, ka tā ir
adu parastā pasaulīgā nīšana ar tās
sāk sekām, bet tikai — lai bez pār-
aral- pratuma visu noliktum otrā vie-
vie- tā. No otras puses — mēs ne-
āku- varam saņemt Dieva žēlastību,
hbrī kamēr neesam tikuši vaļā no
kur sevis un visa tā, kas tuvu ap
g. mums. Ja mēs to pieņemsim,
ene- tad šķietami jaunā pavēle pār-
vērtīsies milestības pavēlē, mī-
lestībā, kas panes visu, kas pie-
dod visu; kā arī visas sāpes un
ciešanas tad tiks pārvērstas pa-
stāvīgā priekā.
Ticēsim savai sūtībai šinī sa-
plosītā, nelaimīgā pasaulē! Ne-
iznīkosim spēkus veltīgi! Tad
varbūt mūža vakarā būsim pa-
sargāti no jautājuma — no ku-
rienes? — „Es nekad tevi ne-
esmu pazinis, ej nost no manis,
tu, jauna darītājs!"

Arv. Ozols

Mākslīgās kažokādas

Pēdējos gados arvien lielāku popularitāti iegūst imitētās kažokādas, kas darinātas no nailona, dainela u. c. mākslīgām šķiedrvielām. Tās var sekmīgi sacensties ar īstajām kažokādām kā izturības, tā siltuma ziņā, bet ir daudz lētākas. Bez tam šādu mākslīgu kažoku nebojā kodes, un tas ir arī daudz vieglāks svarā. Ir gan arī dažas sliktas puses, kas drīzāk kažoku gatavotāju, ne materiāla vaina. Kad Anglijā parādījās pirmie nailona kažoki, tie bija veidoti pēc ļoti nedaudziem paraugiem un drīz kļuva it kā par uniformām.
Ja mākslīgo šķiedrvielu kažokus nepārvērš par masu preci, tie sola lielas izvēles iespējas. No mākslīgās ādas var pagatavot ne vien leoparda, ūdra, roņa, bet pat ūdeļu (minka) ādas kažoku imitācijas. Šis materiāls atrod plašu pielietojumu arī dāmu somu, apavu, cepuru gatavošanā. Parādījušies pat imitētas tīģerādas peldkostīmi.
Īsto kažokādu tirgotāji par imitāciju uzvaras gājienu pagaidām nav norūpējušies, jo katra sieviete, kam kabata to atļauj, tomēr iegādāsies īstu ūdeļu apmetni vai kažoku. Bet nopietnu konkurenci imitētās zvērādas gan sagādā vilnas mēteļu drānām.

MŪSU LAIKRAKSTA
atsevišķi
numuri dabūjami
Toronto latviešu
veikalos.
Pieprasiet bezmaksas
paraugnumurus —
Tel. EM 8-0792, Toronto.

IZNĀKUŠAS DV KANADĀ APGĀDĀ
Ed. Tūtera dzejas
Pēdas sniegā
Cena $ 3.50.
Grāmata aptver 140 lpp. Dzejojos autors izsaka neapklusināmas ilgas pēc dzimtenes
..Lai mēs še nemiegam dziļi —
Uz savu brīļu mokām.
Pasūtināma (Balsis)
DV GRĀMATNĪCĀ — 123 Huron St. Toronto 2-B, Ont.
Tālāk pārdevējiem rabats.

Latviešu skolu ievērībai.
Atkal iznācis AUSTRAS ANDERSONES - PLAMPES
100 tautas dziesmu un rotaļu krājums
AUGSIM LATVIJAI
(Meldijas un teksti.)
Adr.: 494 Sammon Ave. Cena $ 1.50
Toronto 6, Ont., Canada. Grāmatnīcām atlaide.

Penmans
GUARANTEED PENMAN'S GRADE KNIT-GOODS
GP 2-5
APAKŠVEĻA - ZEĶES - T-KREKLI

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. J. Kronina rom. — ZIEMEĻU GAISMA	$4.00
J. Zeibolta rom. — LIKTENIS	3.90
J. Zeibolta rom. BARONS BUNDULS	3.90
Fr. Dziesma — LIVZEME mākslas izdevums	4.00
A. Vilnis dzejoļi — RĀJIENS SIRDIJ	3.20
Ed. Sināta dzejoļi — DZIMTENES ATBLĀZMA	3.00

Drīzumā iznāks:

F. Dostojevska — NOZIEGUMS UN SODS, 2 sēj. a	3.90
ASPAZIJAS LIRIKA, visu dzejoļu krāj. kopsēj.	9.60
K. Siliņa autobiogr. — MANA MAZĀ LIELĀ DZĪVE	3.20

LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS
Pasūtinot apgādā, atkalpārdevējiem atlaide.
LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332,
Waverly, Iowa.

SVĒTKU DĀVANĀM SŪTIET UZ LATVIJU
NAILONA KAŽOKUS
Pilna garuma, ļoti silts. Vaļēja stila ar lielu apaļu apkakli un lielām pieliekamām aprocēm. Satina odere. Pelēkas vai brūnas strīpas „SQUIRREL EFFECT".

Mazs	US $ 71.40	svars 4 mārc.
Vidējs	US $ 77.00	svars 4 mārc. 4 unc.
Liels	US $ 82.75	svars 4 mārc. 12 unc.

„BEAVER LAMB EFFECT"

Mazs	US $ 65.60	svars 4 mārc.
Vidējs	US $ 71.40	svars 4 mārc. 4 unc.
Liels	US $ 77.00	svars 4 mārc. 12 unc.

Līdz 9 mārc jāpieskaita sūtīšanas izdevumi $ 6.85.
Līdz 19 mārc. jāpieskaita $ 8.15.
Naudas pārvedumu adresējiet „DAUGAVAS VANAGI" un līdz ar saņēmēja pilnu vārdu un adresi sūtiet
DV SAINĪŠU NODAĻAI,
123 Huron Stree t, Toronto 2 - B, Ont., Canada.
Piegāde 4 līdz 6 nedēļu laikā.

LATVIJAS AMERIKĀ
SPIESTUVE
TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA
IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBAM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS
- u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

PĀRSŪTĀM NAUDU
UZ
LATVIJU
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-.
Pārējām summām 10 %.
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 HURON ST.,
TORONTO 2-B, ONT
CANADA.

PĀRDODAMAS FARMAS VASARNICĀM
VIENA — 48 AKRI ZEMES ar caurtekošu upi — Grand River. Ābeļdārzs. Šķūnis. Ļoti izdevīgi vasaras māju celšanai. Pilna cena $ 3.750,-, iemaksa — $ 1.750,-.
OTRA — 52 AKRI ZEMES ar caurtekošu upi — Grand River. Jauks jauniestādīts mežs gar upes krastu. Iespējas celt vasaras mājas vai arī ierīkot saimniecību. Pilna cena $ 3.500,-, iemaksa $ 1.750,-.
Šie īpašumi atrodas 70 jūdzes uz ziemeļrietumiem no Toronto, 1,5 jūdzes no 89. šosejas.
Zvanīt piektdienās
LE 2-9115, Toronto
N. Feodorovam.

DUFFERIN - BLOOR
IZĪRĒJAMS
2-3 ISTABU DZĪVOKLIS
ar virtuvi. Garāža.
Zvanīt LE 1-6076, Toronto.

IZĪRĒJAMS
mēbelēts dzīvoklis uz vēlēšanos vieniniekiem ar pilnu pansiju.
Zvanīt 741-1949, Toronto.

IZĪRĒJAMS
2 nemēbelētas istabas un virtuve
(plīts, iztietne un silts - auksts ūdens).
39 PLAYTER BLVD.
HO 5-6505, Toronto.

IZĪRĒJAMA
MĒBELĒTA ISTABA AR VIRTUVI.
Zvanīt LE 3-6047, Toronto.

HIGH PARK - BLOOR rajonā
IZĪRĒJAMA
nemēbelēta istaba un virtuve, uz vēlēšanos garāža.
Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā.
RO 6-7904, Toronto.

PARLIAMENT - CARLTON raj.
IZĪRĒJAMA
MĒBELĒTA ISTABA ar vārīšanas iespējām.
Laba satiksme un iepirkšanās.
Zvanīt LE 4-6001 vai WA 3-4842, TORONTO.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403, Toronto.

Šogad daļu zeķes naudas ieguldiet 1963. gada Kanadas krājbondos (Canada Savings Bonds). Pērciet tos jau tagad no bankas, kur cilvēki redz starpību.
THE TORONTO-DOMINION BANK
B-3410

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto.
WA 1-3924.

FRANK VASS
B.A.
ADVOKĀTS - NOTĀRS
263 College ielā, Toronto,
(pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111.

NODODIET SAVAS FILMAS ATTĪSTĪŠANAI,
krāsu un baltmelno bilžu pagatavošanai!
LABS DARBS
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

KAKTIŅŠ
Velcam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriāliem u. c.). Lūdzam svanīt ātrā laikā.
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. Dz. Kronins — ZIEMEĻU GAISMA, romāns	4.00
Fr. Dziesma — LIVZEME, lirisks tēlojums	4.00
Prof. Jurevics — KULTŪRAS SEJAS	5.75
V. Klētnieks — KLINTENIEŠI, jaunatnei	4.00
Jēkabs Poruks — CIEMOŠANĀS, atmiņas	4.20
Jāzeps Vītols — MANAS DZĪVES ATMIŅAS	6.00
H. Biezais — IESKATITAIS UN ATZITAIS	6.00
P. Ērmanis — SMELDZIGAIS SMAIDS, atmiņas	3.25
J. Johansons — PAKAVU DUNOŅA	2.40
Andr. Eglītis — LĀSTS, dzeja	4.25
Andr. Eglītis — MĪLU, MĪLU, dzeja	3.60
K. Zāle — MĒNESS KOKLE, dzeja	2.80
K. Kurbads — SĪLU ŠALKAS, dzeja	2.80
Ed. Sināts — DZIMTENES ATBLĀZMA, dzeja	3.00
A. Švābe — INTELIĢENTI, romāns	3.80
G. Zariņš — CEĻŠ UZ PASAULES GALU	3.50
A. Rachmanova — LAULĪBAS SARKANAJA VIESUĻĪ romāns	$ 4.00
A. Austriņš — PUSELNIEKI, stāsti	3.50
J. Miesnieks — — KVIŅĶU KALNS, noveles	4.50
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI (skolas grām.)	1.50
J. S. Turģeņevs — DŪMI, romāns	3.85
Angelika Gailīte — CEĻINIECE, pieredze un vērojumi	4.20
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIESA NAMU, dzejas	$ 3.20
A. Niedra — LĪGAVA UN SIEVA, romāns	3.80
I. Grebzde — IELEJA SAGRIEZAS PUTENIS, romāns	3.80
G. Janovskis — SŌLA, romāns	3.60
M. Kovaļevska — GAURU GAĻI, romāns	$ 4.50
D. Di Morja — JAMAIKAS KROGUS, romāns	3.60
S. Lazdiņa — CEĻA GALĀ, romāns	3.80
L. Pērļupe — PUTNS ČAULĀ, stāsti	3.50
Dr. T. Dūlijs — DEGOŠAIS KALNS	4.50
T. Zeltiņš — TILTU ATJAUNOTĀJI, romāns	4.50
E. Kore — JAŅU VAINAGS, stāsti un noveles	3.80
A. Vilnis — RĀJIENS SIRDIJ, dzejas	3.20
E. Mednis — ZVAIGZNES STIGO, romāns	4.50
Z. Lazda — STARU VIESULIS dzejoļi	4.00
A. P. Mierkalns — JAUNATDZIMŠANA, dzejoļi	3.50
Z. Avotiņa — MADARAS, dzejoļi	2.75
H. Elgasts — ZVAIGŽŅOTAS NAKTIS, romāns	5.00
Prof. F. Dāle — GARA PROBLEMAS	3.60
Velta Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE, dz. izlase	2.95
Zeiboltu Jēkabs — LIKTENIS, romāns	3.90
Zeiboltu Jēkabs — BARONS BUNDULS, romāns	3.90
Alfrēds Bērziņš — LABIE GADI	5.00
Hilda Vīka — LIELĀ SLAPE, stāsti	3.00
Felikss Cielēns — LAIKMETU MAIŅA, II daļa	7.00
Valentīns Pelēcis — RIETA, dzejoļi	3.80
Ivanda Kaija — DZINTARZEME, romāns	4.00
Vilis Veldre — DZĪVE PIE JŪRAS, vērojumi	3.80
Aina Kraujiete — ES ESMU VASARA, dzejoļi	3.60
A. H. Tamsāre — VIENA LAULĪBA, romāns	4.00
Guntis Zariņš — DVĒSEĻU BOJĀ EJA, romāns	3.20
Upsalas skol. un Cēteborgas skautu izd. — BĒRNI, SPĒLĒSIM TEATRI	1.50
Verners Tepfers — SENATNEI UN MĀKSLAI, apceres	4.20
Ernests Aistars — AIZA, romāns	3.80
V. Cīka un A. Šmits — SPORTA SMAIDS, fragmenti	3.00
Jānis Sarma — TĀDA IR DZĪVE	2.50
Vilhelmine Balodis — DZEJU IZLASE	3.50
Alfreds Dziļums — ZEME DZĪVO, romāns	4.50
— SVEŠVĀRDU VĀRDNĪCA	5.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS	7.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTI STĀSTI	4.50
Edv. Tūters — PĒDAS SNIEGĀ, dzejoļi	3.50

DV GRĀMATNĪCA,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu iesūtīt man laikrakstu LATVIJA AMERIKA
līdz ..... gs ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: .....
Mr., Mrs., Miss .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.
(Nevajadzīgo svītrot).
Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn., $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

SAV. VALSTIS sazināties ar:
A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y
Jāni Lāci, 33 - 27 - 91st Street, Jackson Hts, 72, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Libieti, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wisc
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
V. Miķelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich
V. Zirniti, 138 Barklay N. E., Grand Rapids Mich
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N Y

KANADĀ:
J. Gailīti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont
H. Grebli, 85 Maple St., St. Catharines, Ont
J. Ligeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont
R. Epneri, 59 Langarth St. E., London, Ont.
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.,
M. Ķiviši, 236 First Ave., Ottawa, Ont.

ANGLIJĀ:
DVF Grāmatnīcu, 72 Queensborough Terrace, London
J. Tureiņu, 64 Sholebroke Ave., Leeds.

ZVIEDRIJĀ:
DV Stokholmas nodaļu, P O. 220, Stockholm

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt Šīs nodaļas red. Ž. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470.

Ženija Marenko uzvar Harmonie atklātā galda tenisa turnīrā

Viens no plašākiem galda tenisa turnīriem Kanadā vienu reizi gadā notiek Toronto, vācu Harmonie kluba sarīkojumā. Šogad turnīrā, kas ilga 2 dienas, piedalījās pavisam 94 dalībnieki. Labākos panākumus guva Ženija Marinko, kas uzvarēja sieviešu vienspēlēs, uzvarot finālā kanadieti Jessup. Velta Admine zaudēja pusfinālā Jessupei. Sieviešu dubultspēlē Ž. Marinko spēlēja kopā ar V. Admini. Latviešu pāris zaudēja finālā Jessupai un Sabaliauskai un palika otrā vietā. Jauktās pāru spēlēs uzvarēja Marinko pāris, kas finālā pieveica V. Admini un M. Žulpu. Vīriešu vienspēlēs negaidītu uzvaru izcīnīja kanadietis H. Grossmans, kas uzvarēja finālā Marinko. M. Žulps ceturtdaļfinālā zaudēja turnīra uzvarētājam Grossmanim.

Senioru klasē piedalījās J. Kuga, kas nokļuva līdz ceturtdaļfinālam.

DĒVISA KAUSA IZCĪŅĀ TENISĀ SAV. VALSTIS UZVAR ANGLIJU

Pēc daudzu gadu pārtraukuma Eiropā Dēvisa kausa izcīņā tenisā šogad lieliskus panākumus guva Anglijas valsts vienība, kas uzvarēja un kvalificējās starpkontinentu cīņām. ASV izlase izcīnīja pārliecinošu uzvaru un izsita Angliju no tālākām sacensībām, uzvarot visās sacensībās. Paredz, ka ASV vienībai nebūs lielu grūtību uzvarēt nākošo pretinieku — Indiju, lai sacenstos ar Dēvisa kausa turētāju — Austrāliju.

KANADAS SMAGĀ SVARA BOKSERIS GEORGE CHUVALO CIŅĪSIES AR CASSIUS CLAY

Iespējams, ka Kanadas smagā svara bokseris Chuvalo, kas 10 gājienu cīņā uzvarēja amerikāni DeJohn, jau novembra mēnesī sastapsies ar pasaules meistara troņa pretendentu No. 1 Clay. Chuvalo izsakās, ka cerot savu pretinieku uzvarēt, kamēr balamutīgais Clay presei izteicies, ka uzvarēšot 5. gājienā ar nokautu.

BASKETBOLS KANADĀ

Toronto Internacionālā svētdienas līgā šogad, tāpat kā pagājušā gadā, piedalīsies: latviešu DV vienība, lietuviešu Aušra, igauņu Kalev, poļu Andīs un ukraiņu Trident vienības, bet jaunatnes līgā: Toronto latviešu YMCA, DV, Kalevs, Trident, Aušra un St. Vlads vienības. Līgas spēles sāksies oktobra mēneša beigās.

Toronto latviešu YMCAs

treniņi notiek trešdienas vakaros no plkst. 8,30 vakarā Centrālās YMCAs vingrotavā, bet vīriešu un jaunatnes basketbola treniņi ceturtdienas vakaros no plkst. 9 vakarā.

VĀCIJA UZVAR SOMIJU VIEGLATLĒTIKĀ

Somu vieglatlēti bija pirms 30 gadiem labākie pasaulē, bet pašreiz viņu vietu ieņēmuši amerikāņi. Lietpratēji paredzēja somu uzvaru. Labi sagatavotā Rietumvācijas valsts vienība tomēr spēja favorizētos somus uzvarēt ar ievērojamu punktu pārsvaru — 131:81. Bijušais rekordists kārtslēkšanā, soms Nikula, startējot pēc 3 nedēļu pārtraukuma, palika trešā vietā ar 4,40 m augstumu, uzvarēja vācietis Lehnerts ar 4,70 m. No 20 disciplīnām somi uzvarēja tikai 4. Kaut sacīkstes notika ļoti slikstos laika apstākļos, tika sasniegti lieliski rezultāti. Jaunais vācu sprinters Enderlein noskrēja 100 metrus 10,2 sekundēs. Diskā uzvarēja soms Reepo ar 55,18 m un tikai 2 centimetrus aiz viņa palika soms Hansgasvaar — 55,16 m, vācietis Reimers sasniedza 54,85 m attālumu. 4x100 m stafetē uzvarēja vācieši ar laiku 40,2 sek. Tāllēkšanā soms Eskola aizlēca 7,99 m. Skatītāji ilgi sumināja goda viesi, bijušo srējēju karali Pavo Nurmi, kas ir pašreiz 66 gadus vecs.

JAUNU EIROPAS REKORDU 4x100 M SKRĒJIENĀ UZSTĀDĪJUSI ANGLIJAS VALSTS VIENĪBA

Anglijas un Padomju Savienības valstu sacīkstēs Volgogradā, laiks 39,3 sek. Pirmā sacensību dienā triumfēja angļi, ieskaitot sieviešu izlasei. Pirmā dienā Anglijas vīriešu vienība veda ar 57:47 punktiem, bet sieviešu ar 28:24 punktiem.

Valstu sacīkstēs peldēšanā Vācija uzvarēja Holandi ar 126:119 punktiem.

KANADAS LATVIEŠU SKAUTIEM JAUNS PRIEKŠNIEKS

Jaunievēlētais Kanadas latviešu skautu dzīves vadītājs Aleksandrs Budrēvics darbojas skautu organizācijā jau vairāk kā 30 gadu. Viņa skautu gaitas sākās 1932. g. 103. skautu vienībā Rīgā, kad viņš nodod mazskauta svinīgo solījumu. Seko skauta svinīgais solījums 1937. gadā.

Roveru solījumu A. B. dod bēgļu gaitās 1946. g. pavasarī, bet par pilntiesīgu vadītāju kļūst 1946. g. 17. augustā. Vācijā darbojās 11. Tērvetes skautu vienībā Oldenburgā, kā skautu pulciņa vecākais un novada skautu inspektora a. i.

Kanadā A. Budrevics skautu gaitas atsāka 1953. g. kā vecskautu un roveru dzimtu un dižskautu pulciņa vecākais. Kopš Tērvetes skautu vienības nodibināšanās 1954. g. viņš ir tās pr-ks. Ilgus gadus darbojas par Kanadas skautu jendas sekretāru un 10 gadu bijis Lielo skautu un gaidu nometņu saimnieks.

Vadītāju sagatavošanas kursus beidzis Vācijā, bet šeit Kanadas skautu meža zīmes kursu pirmo posmu.

Vad. Budrēvics vada arī skautu un gaidu Lielās jubilejas nometnes rīcības komiteju Kanadā un ar savu pieredzi skautisma darbā daudz līdzējis visus aizvadītos gadus latviešu skautisma panākumu teku veidošanā Kanadā. Sabiedriskā darbā viņa mīlestība nenoliedzami pieder skautismam, bet viņu redzam aktīvi darbojoties arī citos trimdas sabiedriskos darbos. Aizvadītajā Toronto latviešu sestdienas skolas mācības gadā A. Budrēvics bija vecāku padomes pr-dis. Darbojas Toronto latviešu nama komitejas revīzijas komisijā un saimniecisko darbinieku apvienībā.

Vēlēsim Dievpalīgu jaunizraudzītajam Kanadas latviešu skautu jendas pr-kam, vadot mūsu smaidošos zēnus Kanadas tālēs, lai tie augtu vienoti Latvijai!

O. K.

Tērvetes mazskautu jaunākais dalībnieks šaušanas sacensībās Berzainē.

AIZSAULES CEĻOS

Ķīmijas inženieris Richards Heimanis miris ar sirdstrieku 11. septembrī Sidnejā, Austrālijā.

Nelaikis beidzis Valsts Jelgavas 2. ģimnaziju 1926. g. Latvijas universitāti beidzis 1933. gadā. Ar 1934. gadu viņš iestājās VEFā un pēc 3 gadiem viņš bija jau šī lielā uzņēmuma nodaļas vadītāja posteņī.

Trimdā Austrālijā viņš strādāja kādā lielā ķīmiskā uzņēmumā, kur, sākot ar 1961. gadu, viņš bija šī uzņēmuma galvenais inženieris. Zināšanas, darba mīlestība, sīkstums un griba sasniegt iecerēto mērķi ir spējas, ko katra ražošanas organizācija prot pienācīgi novērtēt, un tā tas bija aizgājēja dzīvē.

Bet blakus tehnikām nelaiki mājoja arī mākslinieks. Pēc ikdienas darba viņš atrada atpūtu pie klavierēm vai ērģelēm.

Heimanis ir akadēmiskās vienības Līdums vecdraugs.

Vieglas smiltis optimistiskajam draugam, kurš prata pulcināt ap sevi prāvu draugu pulku.

J. Ātrens.

FUTBOLS EIROPĀ

Rietumvācija uzvarēja valstu sacīkstēs Turciju ar 3:0 (0:0)—Sacīkstes noskatījās 45000 skatītāju.

Eiropas kausu izcīņas futbolā

Eiropas futbola laukumos pirms 2 nedēļām sākušās divu dažādu kausu izcīņas. Vienā grupā sacenšas dažādo valstu meistarvienības, bet otrā dažādo valstu kausu izcīnītāju vienības, bez tam sacenšās arī valstu sastādītās vienības valstu sacīkstēs.

Meistarvienību sacīkstēs Rietumvācijas meistars Brussia Dortmund uzvarējusi Norvēģijas meistaru Lyn Oslo ar 4:2, Čechoslovakijas Dukla Prag Maltas FC La Valetta ar 6:0 Spānijas Real Madrid Skotijas Glasgov Ranger ar 1:0, Turcijas Galatas Istambul Ungārijas Ferencvaros ar 4:0, Polijas Gornik Hindenburg Austrijas Austria Vien ar 1:0, Anglijas Everton Liverpool nospēlēja ar Itālijas Internationale Mailand 0:0. Pagājušā gadā uzvarēja Itālijas — AC Mailand, bet kausa uzvarētāju sacīkstēs Anglijas Tottenham Hotspur.

Valstu sacīkstēs futbolā Ungārija spēlēja ar Padomju Savienību 1:1, Austrija - Īrija 0:0, Bulgārija - Francija 1:0.

LSCS LOTERIJAS LAIMĒTĀJU SARAKSTS

Gleznas ieguvuši:

V. Aboliņa — Nr. 13122 — Raimonds Gailītis. V. Aistara — Nr. 10962 — Jānis V. Balodis. J. Audriņa — Nr. 11367 — Laimonis Šēfers. V. Avena — Nr. 5209 — Rasma Ozola. V. Bērziņa — Nr. 10756 — Anna Dumpe. K. Černoka — Nr. 15418 — Roberts Garoza. J. Dekšņa — Nr. 8432 — Elizabete Kalniņa. A. Drones — Nr. 1341 — Stanley Kviesis. O. Grundes — Nr. 13524 — Beatrise Muižniece. V. Gūtmaņa — Nr. 899 — Tatjana Daulberga. J. Kalmītes — Nr. 1346 — Laila Freimane. U. Krūmiņa — Nr. 8289 — Laima Magnese. M. Lapko — Nr. 2734 — Māris Liepiņš. J. Matisona — Nr. 13660 — Anna Kaugare. A. Ogules — Nr. 5025 — Arturs Krūmiņš. I. Rekes — Nr. 12713 — Daugavas Vanagi ASV, V. Šimaņa — Nr. 7662 — A. Āšmane - Sietiņsone. I. Šteina — Nr. 2733 — Dace Mača. O. Šteinera — Nr. 6773 — Silvija Vīksna. S. Šteineres — Nr. 7258 — Ernests K. Pētersons. J. Stroda — Nr. 12655 — Mirdza Puriņa.

Grāmatas un citus priekšmetus laimējuši:

Olga Skujiņa — Nr. 95; Emīls Rozenbergs — Nr. 10034; Edite Ziediņa — Nr. 6903; Otomārs Bikša — Nr. 15790; Alise Krinte — Nr. 9695; Juliana Staka — Nr. 11492; Marta Putene — Nr. 2030; Bruno Baumanis — Nr. 6792; Jānis Maldups — Nr. 6703; Rita Onuferko — Nr. 11776; J. V. Strautnieks — Nr. 7123; Mārīte Aboliņa — Nr. 1704; Aleksandrs Starinskis — Nr. 9047; Vilma Kaužēna — Nr. 9706; Daina Plica — Nr. 3423; Leons Justs — Nr. 14362; Jānis Jēkabsons — Nr. 8236; Jānis Zaļaiskalns — Nr. 14314; Elza Bakuze — Nr. 10969; Laszlo Foldi — Nr. 16204; A. Cīrule — Nr. 9247; Aivars Osis — Nr. 6172; Romualda Kriskijāns — Nr. 1336; K. Mizēns — Nr. 10795; Ināra Grigolate — Nr. 15600; B. Ruža — Nr. 8422; Imants Murmanis — Nr. 6745; Juris Ruņģis — r. 15312; Brigita Smiltare — Nr. 157; Stanislavs Beitāns — Nr. 7696; Aija Laimiņa — Nr. 11697; Augusts Osis — Nr. 14518; Gunars Rundāns — Nr. 4083; Dorota Vīksna — Nr. 16195; Žanis Melbārdis — Nr. 2338; Jānis Kļaviņš — Nr. 24; Austra Kire — Nr. 9702; Rasma Ķirsons — Nr. 13672; J. Pētersons Nr. 605; Izolde Zivers — Nr. 2446; Emils Lauznis — Nr. 7707.

PAZIŅOJUMS

Lūdzam tautiešus neapmeklēt namu 491 College ielā, iepriekš nesazinoties ar prezīdiju.

Nama pašreizējie saimnieki neapmierināti ar dažu personu patvarīgiem apmeklējumiem, kas izdarīti vēlās vakara stundās, nevērīgi pametot cigarešu galus un ieslēgtas elektriskās spuldzes.

Mēs esam nama tagadējiem saimniekiem paziņojuši, ka nama apskates izdarīsim tikai ar viņu atļauju un pieņemamā laikā un vēlā, prezidija izraudzītu personu vadībā. Par citā kārtībā izdarītiem nama apmeklējumiem nekādu atbildību neuzņemamies.

Atgādinām, ka šis nams nav publiska celtne, kuŗu katram tiesības apmeklēt, bet gan slēgtas organizācijas privātīpašums.

E. Šķobe,

Toronto Latviešu namā organizācijas komitejas prezidija pr-dis.

1963. gada 7. oktobrī,

Toronto.

PIRMO EIROPAS LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU NORISE

Pēc labvēlīgas atbildes saņemšanas no Auditorium maximum pārvaldes, Pirmo Eiropas latviešu dziesmu svētku rīcības komiteja tagad ir galīgi izšķīrusies lielo koŗu kopkoncertu rīkot šajā lielajā un modernajā Hamburgas sarīkojumu zālē, kur vietas 1800 klausītājiem.

Svētkus ievadīs 1964. gada 5. augusta vakarā ar visu latviešu konfesiju dievkalpojumiem. 6. augustā notiks Pirmo Eiropas latviešu dziesmu svētku svinīga atklāšana, kam piesļēgsies latviešu gleznu izstādes atklāšana un lirikas pēcpusdiena, bet vakarā svētku apmeklētāji varēs noskatīties Latviešu biedrības Hamburgā drāmatiskā ansambļa teātŗa izrādi. 7. augustā sarīkojumu programmu sastādīs tautisko deju uzvedumi (ja apstākļi atļaus, tad brīvā dabā) un jaundarbu koncerts solistu izpildījumā. Svētku noslēguma dienā, 8. augustā, svētki savu kulmināciju sasniegs lielajā kopkoŗu koncertā un noslēgsies vakarā ar balli svētku dalībniekiem un viesiem.

Visās četrās dienās Hamburgā būs skatāmas latviešu etnogrāfijas, glezņu un grāmatu izstādes, tāpat darbosies informācijas birojs iebraukušo tautiešu apzināšanai un izziņu sniegšanai.

Interese par dziesmu svētkiem augusi ne tikai Eiropas un Amerikas latviešos, kur cik rādās, latviešu jaunieši nebūs vienīgie, kas uz Eiropu taisās doties lidmašīnās, bet vairojas arī dziedātāju pulks. Tā nupat Hanoverā nodibinājies un savu līdzdalību svētkos pieteikusi Latviešu kaŗa invalidu apvienības Hanoveras dziesmu kopa, diriģentes M. Biskapas vadībā.

TORONTIEŠI VARĒS APSKATĪT LATVIEŠU NAMU

Latviešu nama organizācijas komitejas prezidija priekšsēdis E. Šķobe izteicās:

„Latviešu sabiedrības īpašumā iegūto namu 491 College ielā sestdien, 3. oktobrī, apskatīja ap 120 tautiešu, kuŗus sagaidīja nama organizācijas komitejas locekļi.

Namu latvieši pārņems savā lietošanā 1964. gada 1. martā, tātad pēc nepilniem pieciem mēnešiem. Šinī laikā bez saimniecisku un tehnisku plānu izstrādāšanas un nama sabiedrības dibināšanas vēl jāsavāc iztrūkstošā nauda nama iegādei un pārbūvēm.

Apskate bija izkārtota nolūkā, lai brīvprātīgiem prezidija talciniekiem būtu iespēja pašiem savām acīm redzēt, kāds ir iegūtais nams, un spriest par tā lietderību un piemērotību latviešu skolu un sabiedriski kultūrālās dzīves vajadzībām. Ievērojot tautiešu dzīvo interesi, prezidijs tuvākā nākotnē izkārtos vēl plašāku un labāk iepriekš izziņotu jaunā nama apskati, kas būs domāta ikvienam latvietim, lai katram, kas jau nama akcijās ieguldījis naudu, arī tiem, kas to vēl darīs, būtu iespēja namu apskatīt.

Prezidijs tic un cer, ka tautieši, kas jaunieguto īpašumu paši būs redzējuši, kļūs par dedzīgiem latviešu kopīgā nama atbalstītājiem. Ar gandarījumu pieminams nama apskates dalībnieku pozitīvals vērtējums par nama atrašanās vietu, cenu, veldu un stāvokli un izteiktiem drošinājumiem un mudinājumiem iecerētā mērķa sasniegšanā."

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

13. oktobrī plkst. 11 dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

13. oktobrī, plkst. 2 p. p. Jaunatnes iesvētīšana Jāņa baznīcā. Mācītāji — E. Kergis un A. Lūsis.

20. oktobrī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā. Svētdienas skola. Jauniešu grupas nodarbības.

27. oktobrī, plkst. 2 p. p. Garīgs koncerts Jāņa baznīcā par labu ērģeļu fondam. Koncerta laikā Svētdienas skola darbosies parastā kārtībā. Svētrunu teiks draudzes mācītājs.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361. Danforth Ave.

20. oktobrī plkst. 2,30 pp. dievkalpojums un Svētdienas skola.

27. oktobrī plkst. 2.30 pp. Tīcības atjaunošanas svētku dievkalpojums un Svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma draudzes bazārs baznīcas apakšējā zālē.

BRAMPTONĀ

13. oktobrī plkst. 1.30 pp. Pļaujas svētku dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

13. oktobrī, plkst. 10.30 pr. p. dievkalpojums bērniem ar Svētdienas skolu, plkst. 11 pr. p. dievkalpojums pieaugušiem. Draudzes dāmu komitejas sanāksme piektdien, 18. oktobrī, plkst. 7 vakarā pie L. Grabis, 22 Stanley Ave.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā. Oxford un Colborne St.

13. oktobrī plkst. 1,30 p. p. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu, māc. J. Prauliņš.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

20. oktobrī plkst. 3,30 p. p. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu; māc. J. Prauliņš.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C., tel RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

27. oktobrī, plkst. 3 p. p. Tīcības atjaunošanas svētku dievkalpojums Kitsilāno baznīcā. Svētdienas skola.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa

9. oktobrī plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda.

13. oktobrī plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums un Svētdienas skolas darba sākums.

19. oktobrī plkst. 7.30 vakarā Victoria Hall'ē draudzes bazārs.

20. oktobrī plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums jaunatnei. Pēc dievkalpojuma kultūras filmu izrāde un jaunatnes sanāksme.

23. oktobrī plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda.

27. oktobrī plkst. 1.30 p. p. Tīcības atjaunošanas svētku dievkalpojums un Svētdienas skola.

Māc. Vlesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

13. oktobrī, plkst. 2 p p. dievkalpojums Presbiteriāņu baznīcā.

19. oktobrī draudzes bazārs.

27. oktobrī, plkst. 2 p. p. Tīcības atjaunošanas dievkalpojums.

Jaunieši, kas vēlas 1964. gada maijā iesvētīties, lūgti pieteikties.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8. Bībeles vakari Wulmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs rādio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.

1964 DAUGAVAS VANAGU ORGANIZĀCIJAS KALENDĀRS

Daugavas Vanagi, sasaukšanies!

LATVIEŠU GRĀMATU APGĀDS ZIEMEĻBLĀZMA JĀNIS ABUČS

Box 7, VĀSTERĀS, Sweden

IZDOD DIVAS JAUNAS GRĀMATAS

Š. g. novembrī paies 20 gadi kopš dzejnieces Aspazijas aiziešanas mūžībā. Ir aizgājusi pati dzejniece, bet viņas atstātais literārais darbs dzīvs joprojām. Godinot dzejnieces piemiņu, apgāds, sadarbībā ar Raiņa un Aspazijas fondu, izdod

ASPAZIJAS

LIRIKAS IZLASI

Izlase aptver 250 dzejoļus no visiem Aspazijas dzejoļu krājumiem. Sastādījusi un apceri par Aspaziju rakstījusi dzejniece VERONIKA STRELERTE. Izlases 13 nodaļas ievada mākslinieka GUNARA PĀVUĻA zīmējumi kā arī ārējā apdare. Izdevumam 304 lpp., 15,5 × 22 cm formātā, to iesies audekla un pusādas vākos. Cena Kanadā $ 6.00 un $ 7.00. Citās zemēs pēc attiecīgā kursa.

Pasūtinot tieši apgādam līdz š. g. 25. oktobrim, Jūs to varat saņemt par $ 4.50 (audekla sēj.); $ 5.50 (pusādas sēj.). **Turpinot Raiņa rakstu trimdas izdevumu, iespiests 14. sējums**

DAGDAS ROMĀNS

Šajā sējumā ievietotas J. Raiņa visintīmākās dzejas — piecas Dagdas skiču burtnīcas — Addio bella, čūsku vārdi, Uz mājām, Sudrabota gaisma un Mēness meitiņa. Pievienoti plaši K. Dziļlejas komentāri. Dubultsējums.

Cena $ 5.00. Abonentu cena $ 3.50.

Sakarā ar to, ka vairāki abonenti nav nokārtojuši savus maksājumus par agrākiem sējumiem, turpmāk izsūtīsim tikai samaksātus sējumus.

PASŪTINIET ŠĪS GRĀMATAS

DV GRĀMATNĪCĀ, 123 Huron St., Toronto 2-B.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI? Vai esat nokārtojuši abonementu?

Forda „Falcon"